

OI ΠΕΙΠΑΤΕΣ

COLPARI

AMERICA
MOVEMENT

CONTRA EL RACISME

ΠΕΙΡΑΤΕΣ ΤΗΣ ΗΜΙΣΕΛΗΝΟΥ

Τεύχος 3 (16)

Τ.Θ.31.362

Τέλος Δεκέμβρη 1993

Τ.Κ. 100 35 ΑΘΗΝΑ

Τιμή 400 δρχ.

Το επόμενο τεύχος θα κυκλοφορήσει τέλος Φεβρουαρίου - αρχές Μάρτη
- ή δεν θα ξανακυκλοφορήσει

σκίτσα, φωτογραφίες: Σ.Τ. και Ρ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΕΝΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ*ΠΟΡΕΙΑ ΣΤΗ
ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ*ΠΕΡΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ*ΕΠΙΔΡΟΜΗ ΣΤΟ
ΚΡΙΕΚΟΥΚΙ*ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΚΟΜΜΑΤΑ*ΚΑΙΡΟΣ ΤΟΥ
ΦΙΛΗΣΑΙ ΚΑΙ ΚΑΙΡΟΣ ΤΟΥ ΜΙΣΗΣΑΙ*ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΟΙ
ΠΝΙΓΜΟΙ*DON'T BELIEVE THE HYPE*ΜΜΕ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ*BARCELONA
'93*ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΡΟΦΗ*ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ ΚΑΙ
ΑΛΛΑ ΤΙΝΑ* ΣΟΜΑΛΙΑ* ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ (?) ΤΗΣ
"ΑΡΝΗΤΙΚΗΣ ΣΤΥΣΗΣ**Ο ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ
ΥΠΕΡΠΛΥΘΗΣΜΟΥ* ΩΡΑ ΓΙΑ ΣΠΟΡ* ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΟΥ
ΦΥΛΟΥ*ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΛΑΣ*ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΒΑΛΑ

Για την έκδοση -και την καθυστέρηση- αυτού του τεύχους,
συνεργάστηκαν οι:

Ολγα Αντικατζίδου, Λευτέρης Βαυρεκάς, Εύη Εγγλεζου, Μάκης
Κεντεποζίδης, Γιάννης Μάγκουας, Γιώργος Μαυρίδης, Γιάννης
Μπαλής, Μιχάλης Μπαξές, Αντώνης Περιστέρης, Γιώργος Πύρρος,
Αντζελα Σαλωμίδου, Χρήστος Σιέρρας, Δαυίδ Τέρνερ,
Γιάννης Hot Coffee, Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, Χ.Χ.

Το 'Εντυπο Σαν "Χώρος Επικοινωνίας"

Η έκδοση ενός εντύπου είναι διάδικασία πολυσύνθετη. Δεν αγαφερόμαστε τόσο στη δουλειά που απαιτείται για τη δημιουργία του κάθε τευχούς ξεχωριστά, ξεκινώντας από τις πολύωρες συνητήσεις γύρω από τη θεματολογία του (που καταλήγουν στην έγκριση των κειμένων που θα δημοσιευτούν) και φθάνοντας μέχρι τη δακτυλογράφηση, τη σελιδοποίηση, την εκτύπωση, τη διακίνηση κλπ. και τα προβλήματα που ανακύπτουν σ' αυτές τις διαδικασίες (συνέπειας, συμμετοχής, συνεργασίας...). Μιλάμε περισσότερο για προβληματισμούς που αφορούν τους λόγους ύπαρξης του εντύπου, τους γενικότερους στόχους του, τους προδανατολισμούς του, τις προοπτικές του, που κάθε τόσο τίθενται και συζητούνται και που ποτέ δεν μπορούν να έχουν οριστικές απαντήσεις. Πέρα από τις ανάγκες για αυτοέκφραση και δημιουργία, για συνεργασία και ομαδική δουλειά - μελέτη, που έρχεται να καλύψει (:) αυτό το εγχειρόμα για τους συμμετέχοντες στη διάδικασία της έκδοσης, ακομη πιο σημαντικές και "αυτιάκες" για την υλοποίηση του υπήρξαν και συνεχίζουν να είναι η αντίρρηση συμμετοχήσια κανονικά δώμενα, τις διατύπωσης προβληματισμών, της συνεισφοράς στο διαρκές επαναστατικό "γύγνεσθαι", της δημιουργίας καναλιών επικοινωνίας και τρόπων κοινής δράσης, που να ξεφεύγουν από τα στενά όρια της "εκστακής ομάδας" και να συμπεριλαμβάνουν ένα δύο το δυνατό μεγαλύτερο μέρος των ανθρώπων, που επιλένενται ν' αμφισβήτησαν και ν' αντιστέκονται.

Κι εδώ φθάνουμε στο ουσιώδες σημείο του παρόντος αυτό της επικοινωνίας με τους "δέκτες" του εγχειρήστος. Ένα έντυπο, όπως και κάθε άλλη μορφή παραγωγής και δημιουργούσης πληροφοριών, ιδεών κλπ., (π.χ. το ραδιοφωνό) είναι καταδικασμένο ν' αποτελέσει μονόδορο και ν' αναλωθεί σε χωρίς νόημα εσωτερικές ξυμώσεις, αν δεν καταφέρει να επιτύχει τη ζωντανή επικοινωνία με τους αναγνώστες (ακροατές) του και την δύστοντα εκτεταμένη ανταπόκριση και συμμετοχή τους. Καταντά νέκρος γράμμα, πλακάτ, ακόμη τυπωμένη μάζα - έστω και ποιοτική χαρτοπολτού, που έρχεται να προστεθεί στο απέλειτο χαρτομάνι της εποχής μας.

Είναι ζωτικό για τους λόγους ύπαρξης ενός ελεύθεριακού μέσου, η επενέργειά του να μην σταματά στην απλή αναγνώση κάποιων κειμένων, αλλά να επεκτείνεται και να διακλαδώνεται στην καθημερινή ζωή, στη διαμόρφωση κοινωνικής συνείδησης, στη συσπείρωση και ενέργοποίηση κοινωνικών δυνάμεων. Ν' αποτελεί σπινθήρα δημιουργίας ομάδικου προβληματισμού, ενεργού συμμετοχής, διάλογου, επικοινωνίας.

Ας έρθουμε λοιπόν στη θέση του αναγνώστη. Οι τυπωμένες σελίδες, που κρατά στα χέρια του, προσλαμβάνουν το κύρος του "έντυπου λόγου". Η σχολική εκπαίδευση, που για χρόνια ολόκληρα τροφοδοτούσε τον καθένα μας με σειρές βιβλίων, οι εκτειθέμενες απόψεις των οποίων δεν επιδέχονταν την παραμικρή αμφισβήτηση, το περισπούδαστο υφός της πλειονότητας των εντύπων και των βιβλίων της αγοράς, που φέρούν το αδιάμφιστητο κύρος της επιστήμης ή της αιθεντίας - διατεινόμενα την κατοχή της τέλειας γνώσης και την έκφραση της απόλυτης αλήθειας - και το δέος μπροστά στα τεχνικά και τα (υποτιθέμενα) θεωρητικά εφόδια κάποιου που έχει κατακτήσει τη δυνατότητα να τυπώνει και να διακινεί - τις απόψεις του, δημιουργούν το κατάλληλο υπόβαθρο, πάνω στο οποίο δομείται η εξουσιαστική πνευματική σχέση γράφοντα - αναγνώστη, με τελικό θύμα το δεύτερο, που συνήθως τείνει να καταναλώνει το κείμενο όπως κάθε άλλο αγαθό, χωρίς κριτική σκέψη και με την - έστω υποσυνείδητη - τάση να πειστεί στα επιχειρήματά του.

Αντί η διανοητική - ψυχολογική στάση αγάγνωστης είναι που καθορίζει το γραπτό λόγο σαν μονόδρομο, σαν εργαλείο πνευματικής επιβολής και διαμόρφωσης. Στην πραγματικότητα, όμως, ο γραπτός λόγος δεν είναι παρά μια μορφή επικοινωνίας, τουλάχιστον όταν αντιμετωπίζεται με κριτικό πνεύμα. Τότε δεν είναι μονόλογος, αλλά "διάλογος" και έχει την ασύγκριτη ομορφιά να μας προσφέρει τη δυνατότητα να συνδιαλέγομαστε ακόμη και με όποια από τα φωτεινότερα πνεύματα κάθε εποχής επιλέξουμε, χωρίς ο χρόνος ή η απόσταση να θέτουν εμπόδια. Ερχομαστε σε - έστω και περιορισμένη - επαρφή με τη σκέψη (και το συναίσθημα) αμετρητών ανθρώπων κι είναι στο χέρι μας να μετατρέψουμε το μονόλογο σε διάλογο. Ν' απιμετωπίσουμε κριτικά την κάθε σκέψη, να προβληματιστούμε, να τη δεχτούμε ή να την απορρίψουμε, να την επεκτείνουμε, να τη χωματίσουμε, να εκφράσουμε τον αντίλογό μας, γραπτά ή προφορικά, ανοίγοντας ένα φανταστικό "διάλογο" με το συγγραφέα.

Αυτός ο τρόπος αναγνώσης συνιστά ένα τιμίστιμο επικοινωνίας, τουλάχιστον από την πλευρά του αναγνώστη, που δέχεται μηνύματα και "απαντά" σ' αυτά. Αυτός είναι ο τρόπος, που θα θέλαμε ν' αντιμετωπίζονται τα γραπτά μας, που έτσι κι άλλοις δεν φέρονται καμιά απόχρωση αιθεντίας ή τελικής κι αδιαμφιστήτης άποψης. Κι ακόμη περιοδικό, ο οποίον προωθημένο επίτευχε επικοινωνίας, που θα δώσει τη δυνατότητα στους γράφοντες να γίνουν κι αυτοί δέκτες - αναγνώστες), οι απαντήσεις αυτές ν' αρχίζουν να πάρουν υλική υπόσταση, να γίνονται διατυπωμένες απόψεις, θέσεις, χρόνες, να γίνονται πραγματικές απαντήσεις απευθυνόμενες σ' δύο δύο σύνορα σχέση με το περιοδικό. Ετοι μότε, τουλάχιστον θεωρείται που φιλοξενούν θεωρητικές - απόψεις η προβληματισμός, να γίνονται σημεία αφετηρίας διάλογου, μελέτης, πολύπλευρης θεωρητικής αντιμετώπισης της σημερινής κοινωνίας.

Ο στόχος δεν είναι κάποιοι ανθρώποι, που έχουν τα τεχνικά μέσα, τις γνώσεις και "συναντούνται" σ' ένα δίκτυο προσωπικών σχέσεων να επεξεργαστούν κάποιες θεωρητικές - απόψεις η προβληματισμός, να γίνονται σημεία αφετηρίας διάλογου, μελέτης, πολύπλευρης θεωρητικής αντιμετώπισης της σημερινής κοινωνίας.

Ανάθετα, οι σπόλαι είναι η δημιουργία ενός μέσου - εργαλείου, που θα χρησιμεύει σε μια όσο το δυνατό μεγαλύτερη ομάδα ανθρώπων να συνδιαλέγεται και η ευρύτερη δυνατή συμμετοχή στη διαμόρφωση αυτού του μέσου.

Στην πράξη, δύλια αυτά δύσκολα επιτυχάνονται κι ακούγονται κάπως ιδεαλιστικά και ουτοπικά. Όμως, το ξητήμα δεν είναι να φθάσουμε με κάποιο μαγικό τρόπο στην ιδεατή κατάσταση της ιστορικής διαχείρισης ενός περιοδικού από εκδότες κι αναγνώστες, αλλά απλώς να μειώσουμε όσο γίνεται περισσότερο τις αποστάσεις τείνοντας στην κατάργηση των ρόλων, ετοι μότε να γίνουμε όλοι γράφοντες κι όλοι αναγνώστες, στα πλαίσια του αναπτυσσόμενου διάλογου. Και γι αυτό χρειάζεται οι κατέχοντες το μέσο ν' αποποιηθούν τα "έξουσιαστικά" προνόμια που τους παρέχει αυτό, οι δε "δέκτες" να απορρίψουν την όποια στάση πνευματικής εξαρτησης και να προσπαθήσουν ενεργά να συμμετέχουν και να το συνδιαμφωνήσουν, κάτι που σε πρώτο στάδιο θα μπορούσε να γίνει με το να μας στέλνετε τις απόψεις σας για την υλη και τη θεματολογία, τις ιδέες σας, τις προτάσεις σας, τα κείμενά σας. Το ιδανικό θα ήταν οι συμμετέχοντες στην έκδοση του του περιοδικού να καταλήξουν να είναι απλώς οι διαχειριστές απόψεων και ιδεών, προερχόμενων από έναν ολόκληρο κοινωνικό χώρο. Ετοι κι άλλοις, αυτό το έντυπο ξεκίνησε τη δεύτερη φάση του με μια προσπάθεια συσπείρωσης όσο το δυνατό περισσότερων φωνών και είναι μέσα στην ίδια του τη φύση να θέλει να διαμορφωθεί με την ενεργό συμμετοχή όσο γίνεται περισσότερων ανθρώπων.

Η κυβερνητική διαχείρηση άλλαξε χέρια. Το "σοσιαλιστικό" μοντέλο επιλέγεται σαν πιο πρόσφορο στο να κατευνάσει τις λαικές διαμαρτυρίες, γένημα της αυξανόμενης εξαθλίωσης που πλήττει τα μεγάλα στρώματα του πληθυσμού.

Ενα κράτος περιορισμένης κοινωνικής πρόνοιας μέλλει να αντικαταστήσει αυτό της εξώφθαλμης βίας, των κοινωνικών προκλήσεων και της ανοιχτής αδιαφορίας για την τύχη του λαού. Μια αλλαγή εικόνας και βέβαια όχι ουσίας αφού οι, κατ' όνομα μόνο, "σοσιαλιστές" θα συνεχίσουν τις προσπάθειες προσαρμογής του κρατικού μηχανισμού ελέγχου στις σύγχρονες μεθόδους κυριαρχίας, όπως άλλωστε είχαν κάνει και στην προηγούμενη περίοδο διακυβέρνησης τους.

Τότε, προωθώντας την εισαγωγή και κατανάλωση νέων τεχνολογικών ευρυμάτων, κατάφεραν να δώσουν μια αίσθηση ευφορίας επιτυχάντας έτσι, στο όνομα της λαϊκής δικαιώσης, τον κατακερματισμό των διακοδικήσεων και τον αυτοπεριορισμό των ανθρώπων στον πλαστό προσωπικό τους παράδεισο. Μια δικαίωση που μεταφράστηκε σε video, σε σκουπιδοφάγο, σε αυτοκίνητο, σε έγχρωμη τηλεόραση. Σε οικιακά ηλεκτρονικά παιχνίδια, και σε μια θεσούλα στις, τότε νέες, κρατικοποιημένες προβληματικές. Που μεταφράστηκε τέλος, σε μια πλασματική αίσθηση μονιμότητας κι ασφάλειας.

Στον αντίο δύο όλων αυτών, το κράτος οργανώθηκε καλύτερα.

Η αστυνομία εξοπλίστηκε με νέες τεχνολογικές ανακαλύψεις και μορφώθηκε στο αντικείμενο ενασχόλησης της (την τρομοκράτηση του πληθυσμού και τη φρούρηση των ιδιοκτητών της). Τα θεμέλια των κοινωνικών κατακτήσεων, όπως αυτό της απεργίας, δεχθήκανε επίθεση και κάθε προσπάθεια άρνησης και αντίστασης στη "σοσιαλιστική" ισοπέδωση και νάρκωση καταστάλθηκε βίαια και χωρίς καμιά καθυστέρηση.

Τώρα, το "σοσιαλιστικό" κόμμα θα προσπαθήσει να καθαρίσει το μιαλό των πολιτών από ανεπιθύμητες για αυτό μνήμες. Θα προσπαθήσει να διαγράψει τους συλλογικούς και μαχητικούς αγώνες που γέννησε η αντίσταση στη "φίλελεύθερη" διακυβέρνηση (απεργίες, σχολικές καταλήψεις). Θα παίξει ξανά το τελευταίο χαρτί της κατανάλωσης, της δικαίωσης των αγώνων, του κοινωνικού συμβόλαιου, που δένει τα χέρια όμως μόνο των εκμεταλλευόμενων τάξεων. Οσο για τις διεκδικήσεις, όταν αυτές δεν υποχωρούν ναρκωμένες από το μακρύ - φαινομενικό διάλογο, θα καταστέλλονται το ίδιο άγρια όπως και οι προηγούμενες.

Σε αυτούς τους καιρούς, οι αναρχικοί - αντιεξουσιαστές καλούνται να ανακαλύψουν νέους τρόπους επικοινωνίας και αντίστασης. Τρόπους που θα οδηγούνται από τη λογική της συνεύρεσης και ενεργοποίησης των ανθρώπων πάνω στα προβλήματα της καθημερινότητας, που όχι μόνο δεν πρόκειται να αμβλυνθούν, αλλά θα γίνονται ακόμη πιο πιεστικά.

Καλούνται να διαδώσουν τις πραγματικές αξίες και ηθικές του ελεύθερου σοσιαλισμού με ένα τρόπο άμεσο, καθημερινής δρά-

ΠΕΡΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

σης, προσωπικών επιλογών και συνέπειας. Καλούνται να αναπτύξουν εκείνους τους εσωτερικούς δεσμούς που θα μεταδίουν τη δυνατότητα υλοποίησης της επικοινωνίας και συνεργασίας του διαφορετικού, χωρίς τη διαμεσολάβηση του εξωτερικού καταναγκασμού. Είναι βαθύ ψέμα το αδύνατο της δημιουργικής συνεύρεσης που πολλοί ίσως να επικαλούνται. Είναι παράλληλο και συντηρεί το διαιωνιζόμενο ψέμα του αδύνατου της αρμονικής συνύπαρξης των ανθρώπων, στη βάση της ελευθερίας, της ισότητας, της αληλεγγύης και της απόλυτης αυτονομίας του στόμου.

Στη βάση της κατανόησης των διαφορετικών πρακτικών επιλογών, στη βάση των προσωπικών δυνατοτήτων του καθενός και στην κατανόηση του ότι οι άνθρωποι έχουν διαφορετικούς ρυθμούς δραστηριοποίησης, οι αναρχικοί - αντιεξουσιαστές πρέπει να αναλάβουν να ξεπεράσουν τους προσωπικούς τους περιορισμούς, υλοποιώντας, όχι την υπερ-οργάνωση που ισορροπεί ανάμεσα στη γραφειοκρατικοποίηση, την επιβολή κάποιων απόψεων πάνω στις άλλες, και στη σεχταροποίηση- απομόνωση από τις υπόλυτες διαδικασίες αντίστασης. Άλλα εκείνη την οργανωτική δομή που φέρνοντας αντιμέτωπες τις διαφορετικές λογικές του αντιεξουσιαστικού κινήματος, θα καταλήξει, όπου αυτό είναι δυνατό, στην κοινή και πολύμορφη δραστηριοποίηση, ή αν αυτό δε γίνεται, στη γόνιμη, ανταλλαγή προβληματισμών κι επιλογών.

Ο συντονισμός δε μπορεί να γεννηθεί σίγουρα ούτε κάτω από καθεστώς πίεσης, ούτε βέβαια από την ηγεμονία της μιας τάσης πάνω στις άλλες. Γεννιέται κάτω από την κατανόηση της κοινής κατάστασης επιβολής και αλλοτρίωσης που περιορίζει την ελευθερία και τη δημιουργικότητα όλων. Γεννιέται από την κοινή επιθυμία ανατροπής της εκμετάλλευσης και εξουσιασμού ανθρώπου από άνθρωπο.

Οι πιο γόνιμες αποφάσεις εξέρχονται από τη δοκιμασία των απόψεων στην πράξη, οι πιο ελεύθεροι άνθρωποι, πλάθονται όταν παροτρύνονται να δοκιμάσουν τις ιδέες τους και τις επιλογές τους.

Οι αναρχικοί - αντιεξουσιαστές καλούνται να αγωνιστούν για τη μόρφωση των ανθρώπων. Με τη διάδοση των αποτελεσμάτων των καθημερινών πειραματισμών τους, με τη μετάδοση της γνώσης των προγούμενων κοινωνικών πειραματισμών κι επαναστάσεων. Καλούνται να εμπνεύσουν την ανησυχία και τη δημιουργική άρνηση, απειθία που κληρονόμησαν από την ιστορική συνέχεια και να σφυρηλατήσουν συνειδήσεις ελεύθερες και ηθικές. Να αγωνιστούν για καλύτερες συνθήκες ζωής, άμεσες. Να επιτεθούν στη μηδενιστική λογική της απουσίας μέλλοντος.

Οι αναρχικοί καλούνται να προτείνουν το όραμα τους για μια άλλη κοινωνία, και τις δυνατότητες υλοποίησης τώρα. Οχι στη λογική του μοναδικού δρόμου, της απόλυτης αλήθειας (πράγμα που θα τους καθιστούσε κοντόφθαλμους στις ασύλληπτες δυνατότητες και φαντασία της κοινωνίας), αλλά σα μια από τις δυνατές συνθήκες που αναμένουν ελαστικές στον εμπλούτισμό τους από τις επιλογές της ίδιας της κοινωνίας.

Γ. Μπαλής

Καλούνται να διαδώσουν τις πραγματικές αξίες και ηθικές του ελεύθερου σοσιαλισμού με ένα τρόπο άμεσο, καθημερινής δρά-

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΗΡΑΜΕ

Όλα ξεκίνησαν όταν τα M.M.E ανακοίνων μ' εκείνο το ύφος που τα διακρίνει όταν θέλουν να παρουσιάσουν ένα γεγονός σαν σημαντική είδηση ότι στο Κριεκούκι Θηβών για πρώτη φορά στην ιστορία της μεταπολεμικής Ελλάδας οργανώμενοι κατοικοί, κακοποίησαν με μανία μετανάστες και κύρια Αλβανούς. (Για τους μετανάστες έχει εφευρεθεί ένας άλλος όρος που φέρει μαζί του και το χαρακτηρισμό του ανεπιθύμητου - κοινώς λαθρομετανάστες)

Τι σημαίνει βέβαια αυτό που έγινε, για κάθε άνθρωπο που μπορεί να αντιληφθεί με άλλους κωδικούς τα οργανωμένα πογκρόμ εναντίον μεταναστών, άνεργων και πεινασμένων, είναι σαφές. Σημαίνει φασισμός-ναζισμός εν τη γεννέσει. Ένας φασισμός που είναι γέννημα-θρέμα των M.M.E που ασχολήθηκαν, κατά κόρον και με περισσότερη μανία ειδικά με τους Αλβανούς. Που έχουν ως πάγια τακτική να διογκώνουν τέτοιου τύπου γεγονότα, όπως φόνους ληστείες και βιασμούς από μετανάστες, τη στιγμή που με στοιχεία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης είναι το 1% της ντόπιας εγκληματικότητας. Και ενώ γεννούν απ' τη μια τον πιο επικίνδυνο φασισμό- την υπερική νοοτροπία του ρατσισμού-έρχονται μετά τιμήτες και θεράποντες να εξαργυρώσουν στο δημοκρατικό τους προσωπείο: "πω! πω! τι κακό που έγινε στο Κριεκούκι... δεν ήταν σωστό... υπάρχει Κράτος..." που κάνει πολύ καλά τη δουλειά του συμπληρώνουμε και δεν επεκτείνομαστε αφού είναι γνωστά.

Μόνο μια σημείωση για το νυν υπουργό Δ.Τ. Σ.Παπαθεμελή ο οποίος επενδύει στην αυτοοργάνωση του ρατσιστικού μένους μια που παλιότερα (αντιπολίτευση ακόμα), είχε δηλώσει, ότι οι κάτοικοι "προβληματικών" περιοχών πρέπει να οργανώνουν μόνοι τους "αποστολές" λαθρομεταναστών στα σύνορα με δικά τους αγροτικά και φορτηγά αυτοκίνητα. Εδώ θέλει λίγο προσοχή για να προσεγγίσουμε το περιβόντο και πομπώδες κατά τ' άλλα κοινωνικό πρόσωπο γιατί με τα Σκόπια την Κύπρο και το Αλβανικό, η πολιτική τους επιχειρηματολογία προσφέρει μια σφέστατη εθνικοσοσιαλιστική βάση.

Πάμε παρά κάτω...

Μέσα από τις αντιφάσεις το κοινό σημείο είναι ότι γίναμε μάρτυρες ενός γεγονότος που συνέβη μεν στο Κριεκούκι μα το έφερε σε μας το δελτίο των 8.30. Κάτι ανάλογο με τους φόνους τις ληστείες και τους βιασμούς. Εδώ είναι που κολάει... Ακροατές και τηλεθεατές... οι μαλάκες είναι πάντα ίδιοι...; με το συμπάθειο.

Και ο "Χώρος" καλά κρατεί... Πολύ ενθαρρυντικό στοιχείο η προσπάθεια αυτής της συλλογικότητας, αυτής της ομαδοποίησης, να επιχειρήσει κάτι τέτοιο. Να ξεφύγει από λογικές του στυλ: τι κάνουμε το βράδυ; κυνηγάμε φασίστες στα μπαρ και τα ξενύχτια, στα σινεμά, τις συναυλίες και όπου δούμε ελληνική σημαία στο μανίκι, κόκκινο πανί. Ακόμα κι αν ανήκει ο άνθρωπος στην εθνική του camel troffey.

Σαν δεύγμα μιας άλλης λογικής, του πως κάνουμε πρακτική την αντισταση στο φασισμό, πιο ουσιαστικής και υπεύθυνης άξιζε και η προσπάθεια και η συνεργασία και η οργάνωση.

Το πρόβλημα όμως είναι άλλο. Δημιουργήθηκε ένα ζήτημα σε σχέση με το αν θα έπρεπε ή όχι να ειδοποιηθούν τα M.M.E. Αναπτύχθηκαν έτσι δύο προβληματικές που είχαν να κάνουν μ' αυτό το δηλημμα. Αφορμή γι' αυτό το κείμενο όμως δεν είναι μόνο ότι η άποψη του γράφοντα ταυτίζεται με τη μια από τις δυο απόψεις. Είναι ότι οι σύντροφοι, που υπερασπίζονταν τη μη προ-

σφυγή και ειδοποίηση των M.M.E, στο τέλος αυτής της πολεμικής επιχειρημάτων, επικαλέστηκαν ζήτημα αξιών και αρχών. Και φυσικά όταν μπαίνει ζήτημα αρχών και αξιών κάποιος κάνει πίσω. Το αποτέλεσμα ήταν να μην ειδοποιηθούν δημοσιογράφοι. Αποτέλεσμα κατά τη γνώμη μου, όχι "χαλαρότερων" αρχών της άλλης άποψης, αλλά επιλογής προτεραιοτήτων. (Ήταν πιο σημαντικό, ως προς τα έσω, το εγχείρημα παρά το αναμενόμενο αποτέλεσμα). Και μια που μιλάμε για αρχές, σεβαστές οπως αποδείχτηκε, αλλά όχι άκριτες. Κάποια απ' τα επιχειρήματα που εκφράστηκαν για τη μη ειδοποίηση των M.M.E:

α) Είναι ζήτημα αρχών να μην προσφεύγουν οι αναρχικοί στον αστικό τύπο. (οφείλω να αναγνωρίσω ότι κάποιοι το τηρούν ανυποχώρητα).

β) Είναι αποδεδειγμένο ότι οι τύποι των M.M.E παρουσιάζουν όπως θέλουν τα γεγονότα. Έτσι ενώ επρόκειτο για μια ειρηνική παρέμβαση-μήνυμα, ίσως να αντικρίζαμε πρωτοσέλιδα: "Επιδρομή 'αναρχικών σε φιλήσυχο χωριό", ή στην καλύτερη των περιπτώσεων (αν ήταν επιτυχής) σαν μια διαμαρτυρία νεολαίας, μέθοδος του να αφαιρείς από το υποκείμενο την ταυτότητά του ώστε να μη το χαρακτηρίζει καν η συγκεκριμένη πράξη και η ίδια να αποδυναμώνεται. π.χ. όταν σπάζονται βιτρίνες είναι αναρχικοί, όταν κυνηγούν πρεζέμπορους είναι νεοί, πολίτες, κάτοικοι, οικογενειάρχες, παρθένες κλπ.

γ) Είναι πια καιρός να ξεφύγουμε από το θέαμα και να περάσουμε σε ουσιαστικές παρεμβάσεις προσωπικής επαφής, φυσικής παρουσίας και τριβής.

δ) Να καταλάβουμε, ότι είναι καιρός να φτιαξουμε το δικό μας δίκτυο ενημέρωσης και επικοινωνίας.

ε) Πιθανός αποκλεισμός μας από το να φτάσουμε στο χωριό, αν συνδυαστεί η παρουσίαση των M.M.E με το ζήλο των μπάτων.

στ) Επιτέλους να τους γράψουμε στ' αρχίδια μας (ωιθήκες), τους βρυκόλακες της είδησης, τους ρουφιάνους των αφεντικών κλπ.

Και τους γράψαμε... δεν ήταν δα και δύσκολο... κανείς "δικός μας" μέσα.

Πιστεύω πως και η επιλογή ήταν λάθος και οι λόγοι που την υπαγόρευσαν. Γιατί εκτός του ότι αποδυναμώθηκε μια πολύ καλή κίνηση ως απότελεσμα, φανερώνει και άλλα εσωτερικά ζητήματα. Απαντώντας στα πιο πάνω επιχειρήματα αυτό θα γίνει πιο σαφές.

α) Το θέαμα και κατά συνέπεια τα M.M.E δεν είναι κάτι εντελώς αυτονομημένο από την κοινωνία. Είναι μια σχέση διαλεκτική που αντικατοπτρίζει, διαμορφώνει και διαμορφώνεται για να αναπάραγει (και να αναπαραχθεί) τις ήδη καθορισμένες κοινωνικές σχέσεις. Είναι μια δύναμη που αντιστρέφοντας την πραγματικότητα την ενισχύει να συνεχίσει να είναι έτσι αλλοτριωμένη, εξουσιοδοτική κλπ. Μ' αυτή την έννοια κάθε επαναστατικό μέσα τους αλλοτριώνεται; Τότε ένα έντυπο αναρχικο-αντιεξουσιαστικό, με ποιο τρόπο θα μπορέσει να ανατρέψει κοινωνικές σχέσεις και συσχετισμούς, όταν ακόμα και αυτές που θα είναι δημιουργία του κινήματος θα τις αναπαράγει ως είδηση; - Ιδεολογία είναι το ψέμα της γλώσσας: ριζοσπαστική θεωρία, η αλήθεια της γλώσσας: Η σύγκρουσή τους είναι που υποτείνει το μετασχηματισμό του κόσμου σε ανθρώπινες πραγματικότητες όπως και τη μετατροπή του σε μεταφυσικές πραγματικότητες. Ό, τι κάνουν οι άνθρωποι περνάει από τη μεσολάβηση της γλώσσας. Και απ' όλα τα μέσα επικοινωνίας, ακόμα και τα πιο χειρότερα, τα πιο σαράβαλα είναι οι λέξεις. Καταδικασμένοι καθώς είμαστε στο ψέμα, πρέπει να μάθουμε πως θα γλιστρήσουμε λίγη διαβρωτική αλήθεια μέσα του (όχι από μέσα του). Είναι μια επαναστατική εκδοχή ένας τρόπος του ανατρεπτικού υπόκειμένου να δίνει στις λέξεις και τα μηνύματα το βάρος της βιωμένης πραματικότητας που παρασύρει όλες τις άλλες λέξεις και μηνύματα έξω από τ' αυλάκι τους. Ξέρει να εκτρέπει.

β) Είναι αποδεδειγμένο ότι συμβαίνει όχι κατ' εξαίρεση

αλλά κατά κανόνα. Όπως και ότι τους αναρχικούς, τους πιάνει πρεμούρα μήπως και τους διαστρεβλώσουν τα MME όταν πάνε να κάνουν κάτι διαφορετικό απ' αυτό που "παρουσιάζεται" ότι κάνουν. Όταν επιχειρούν κάτι πιο ουσιαστικό απ' τα "γνωστά άγνωστα". Ή όταν με άλλα λόγια θέλουν να μετρήσουν το μπόι του λόγου τους και της πρακτικής τους μέσα στο κοινωνικό σώμα.

Γιατί άραγε δεν λειτούργησαν ούτε προωθητικά ούτε προληπτικά οι αξίες όλων εκείνων των συντρόφων, όταν μετά από "χωσίματα" και μαλακίες των τελευταίων χρόνων, που οριοθέτησαν μια εποχή με την άλωση του Πολυτεχνείου, τα MME ανέλαβαν εργολαβικά να χτίζουν την "εικόνα" του αναρχικού; Όχι μόνο δε λειτούργησαν αλλά σε πολλές περιπτώσεις με ικανοποίηση παρακολουθούσαν να υψώνεται το φετίχ του militant αναρχικού εκατέρωθεν. Κανείς δε βγήκε επώνυμα να υπερασπιστεί πρακτικές και ενέργειες στην κοινωνία και να συγκρουστεί έτσι άμεσα με τους κονδυλοφόρους.

γ) Είναι καιρός. Μόνο που αυτό πρέπει και είναι δυνατό να γίνει μόνο στους ζωτικούς χώρους που κινούμαστε καθημερινά. Όχι στο Κριεκούκι ή στο Σουφλί. Άλλο να δουλεύεις κάπου (εργοστάσιο-ΕΑΣ) και να παρεμβαίνεις κι άλλο να πας απ' έξω μια φορά να δώσεις μια προκύρηξη. Έτσι είναι κατανοητό νομίζω, ότι στο Κριεκούκι δόθηκε ένα μήνυμα - θεαματικό - γιατί ξεκίνησε ως θεαματικό βίωμα - δελτίο 8.30 - χωρίς να βιώνουμε τις συνθήκες του χωριού, χωρίς να ζούμε εκεί ούτε πριν την πορεία ούτε μετά. Και το μήνυμα υποβαθμίστηκε και περιορίστηκε. Έπρεπε ή δεν έπρεπε να γράψουν οι εφημερίδες αυτό που έγινε, με δική μας προσπάθεια να διαφυλαχτεί όσο το δυνατόν (και στην συγκεκριμένη περίπτωση ήταν εξασφαλισμένη αυτή η δυνατότητα-απεύθυνση σε συγκεκριμένα άτομα ή μερίδα των media) η προσέγγιση στην πραγματικότητα; Έπρεπε, γιατί θα λειτουργούσε διαβρωτικά στο σύστημα "πληροφόρησης". Δηλαδή θα εκμεταλεύμασταν αντίστροφα κάτι που ισχύει ως παντοδύναμια των media. (και αυτό που ισχύει είναι το εξής: Τίποτα δεν αποκτά βαρύτητα, δύναμη ή κύρος αν δεν καταγραφεί μέσω των media. Πολλές φόρες αποκλείεται και από το να αποτελεί μέρος της μαζικής κουλτούρας, απ'το να είναι κοινός τόπος. Π.χ. Η κυβέρνηση, η αντιπολίτευση

η αριστερά μοιράζουν κατά καιρούς σε μεγάλο τιράζ θέσεις, δεσμεύσεις, υποσχέσεις. Στον κόσμο όμως περνάει και εσωτερικεύεται αν το πει το mega chanel ή αν το γράψει το Βήμα. Ή όταν ας πούμε ο ΕΛΑ (όπως είναι γνωστό) μοιράσει μια προκρήτη σε χιλιάδες κομμάτια, αν δε δημοσιευτεί είναι σα να μην υπάρχει).

δ) Το ότι δεν υπάρχει ίσως να είναι απότελεσμα της δεδομένης αμ-

φίδρομης σχέσης του χώρου με αυτά που ως τώρα έχει εθιστεί να κάνει σαν σύνολο. Εννοώ, όχι αυτά που κάνει η κάθε ομάδα ξεχωριστά αλλά αυτά που κάνει πλατύτερα σαν χώρος και αυτών που παρουσιάζουν τα MME ως αναρχικό χώρο. Το φετίχ και ο μύθος. Πολλές φορές τρέχουν οι βρυκόλακες της φλεγόμενης ή ματωμένης είδησης να καλύψουν ανούσια ή θεαματικά δρώμενα και όταν πρόκειται για ζητήματα ουσίας τούς κυνηγάς (όπως το πάρει κανείς το κυνήγι). Αυτό εξάλλου είναι κοινό επιχείρημα και των δύο απόψεων από διαφορετική αφετηρία και σε διαφορετική κατεύθυνση. Απόδειξη πάντως είναι ο "αγώνας των διευθυντάδων των εφήμερίδων που έφτασε μέχρι φυλάκισης για τον α-

ντιτρομοκρατικό γιατί τους εμπόδιζε να πουλήσουν το αίμα των προκυρήσεων των κουμπουροφόρων. Και καλά η ελευθερία του τύπου. Όταν πέθαινε όμως ο Μαζιώτης... Τουμπεκί και στα ψιλά. Μέχρι την κατάληψη στην Ελευθεροτυπία και την δημοσιοποίηση. Ένας τρόπος είναι κι αυτός.

ε) Τι έπαθαν οι της ΕΑΣ που δεν έφτασαν στη Θεσαλονίκη.

Όλη η Ελλάδα έγινε γνώστης ενός γεγονότος, που αν δεν εμποδίζονταν από τα MAT θα είχε τη μισή ένταση. Αν γίνονταν κάτι ανάλογο στο δρόμο για το Κριεκούκι δε θα μάθαιναν οι Κριεκουκιώτες και πολλοί περισσότεροι αυτό που θέλαμε

να μάθουν; Ή μήπως υπάρχει η δυνατότητα να δοθούν ανάλογα μηνύματα σε κάθε ακρη της χώρας;

Τελειώνοντας, το κείμενο δε φιλοδοξεί την ανάλυση του ρόλου των media, κάτι που μπορεί να γίνει άλλη φορά και σε υποπεδία. Είναι απλά μια κριτική σε επίπεδο αμεσότητας και κατάθεση ενός προβληματισμού. Το εγχείρημα στο Κριεκούκι ήταν καλό και μακάρι να συνεχιστούν τέτοιου είδους προσπάθειες και σε άλλα επίπεδα. Ακόμα καλύτερα μια προσπάθεια να φτιαχτεί το δικό μας δίκτυο επικοινωνίας. Αυτός είναι ο δρόμος που δεν πήραμε. Και σ' αυτό το δρόμο το ερώτημα δεν είναι αν φτιαχνούντας το δικό μας δίκτυο επικοινωνίας και παρέμβασης στην κοινωνία πρέπει ή δεν πρέπει να έρθουμε σε ρήξη με τα MME. Αυτό είναι συνακόλουθο. Αν έρχεσαι με θεωρία και πρακτική σε ρήξη με τις κυριαρχείς δομές αναπόφευχτα θα συγκρουστείς και με τα MME. Πολύ δε περισσότερο δεν υφίσταται το ερώτημα για κατάργηση των MME. Γιατί η σύγκρουση καθ' αυτή δεν είναι με τα media, αλλά με τον τρόπο διάρθρωσης της κοινωνίας και στο επίπεδο της επικοινωνίας. Πράγμα δύσκολο αν αναλογιστούμε ότι βίωμα της σημερινής κοινωνίας συχνά δεν είναι αυτό που "συμβαίνει" αλλά αυτό που "μεταδίδεται" ότι συμβαίνει.

Καταλήγοντας, παράλληλα με την προσπάθεια για τη δημιουργία ενός δικτύου, πρέπει να προσπάθουμε να βρούμε μέσα, τρόπους, νέες πρακτικές και φόρμες που και το δίκτυο να είναι αυτό που επίθυμούμε και να χρησιμοποιούμε κατά πως θέλουμε ή επιλέγουμε τη σχέση μας (κοινωνία γαρ και μεις) με τα MME.

Μέχρι τότε όμως όπως λέει κι ο Βάνεγκεμ, "Στο διαλυμένο γάμο των σκέψεων, των λέξεων, των χειρονομιών, η ολότητα αυτοαναζητείται μέσα από τη μη ολότητα. Θα χρειαστεί να μιλήσουμε κι άλλο ως τη στιγμή που τα γεγονότα θα επιτρέψουν να σωπάσουμε".

Αντώνης Περιστέρης.

Y.G. Και επειδή το περιοδικό το διαβάζει κι άλλος κόσμος. Σύγκρουση με τα Media σαφώς και δεν σημαίνει "σπάστε τις κάμερες". Ειδικά όταν γίνεται με τρόπους και σε στιγμές σαν κι αυτές που είχαν προηγηθεί τελευταία. Όπως σύγκρουση δεν είναι οι μπάτσοι και οι φασίστες. Η όλη η ζωή μας στην Πατησίων. Ανακάλυψε το κίνημα το Νέο Εχθρό; Αν ναι, τότε ας του δώσει την απάντηση που του χρειάζεται. Και αυτή δεν μπορεί να είναι πέτρες και μπουκάλια. Πρίν απ' αυτά προηγείται η σύγκρουση. Η σύγκρουση στις καρδιές, τις ιδέες και την καθημερινότητα του καθένα μας. Συνολικά, ο δρόμος που δεν πήραμε... Όσα είπαμε ισχύουν...

OPIZONTIA KOMMATA

των δυτικών/καποδιστρικών κοινωνιών από τα μέσα περίπου της δεκαετίας του '70. Αν κάποιος έλεγε πώς αυτήν την κρίση είναι ένα ακόμα μεγαλοπρεπές ψέμα (σερβιρι- μένο μέσα από εκπονηθέντες άρθρα, αναλύσεις, συζητήσεις και "έρευνες ειδικών") μεταποτίστηκε σε μια γενική παναγκαλή κρίση. Γιατί πράγματι η "κρίση της πο- λιτικής" είναι μιά πολιτική η ίδια. Άλλα τόσος καπνός, χωρίς μιά μικρή έσπαση φωτιά, ενν θα μπορούντε να υπάρξει..

Διστοκώς, τόσο οι αναρχικοί /ές όρο και οι υπόδοιποι /ές των κατά καιρούς μητρο-οδιτικών ανταρσιών ελάχιστα ενδιαφέρονται για τέτοια σημάτα. Υποθέτεται πως δεν άσ αφορούν. Άλλα, έπω το θα μπορούντε κανενά να ανακαλύψει μέσα στην κρίση της πολιτικής "μερικής ενδιαφέρουσας" παρενέργεις", τον ταξικό αυτανγώνιο. Ή, ακόμα σημαντικότερο, μερικούς τρόπους αναδιάρθρωσης του κράτους, συν τη σημασία του θεματιστού (του θεματιστού της κρίσης συμπεριλαμβανομένου) και ακόμα δεν έχει γίνει συνιώνυμο του θεωρητικού πρωτογονιστού, η "κρίση της πολιτικής" πος ενδισφέρει - σαν υπόκινη κριτική και ορθοσία.

H3PPIII

ა ესთ ბორტი აუტ მ გვიჩერებით „აღწე“.

Τι είναι λοιπόν αυτό η περιοπή Κρίση;

Εμπειρικά έχουμε μια μάλλον θολή εικόνα μερικών συμπτωμάτων: η δυσποτία ων “πολιτών” απέναντι στα πολιτικά κόμματα παραμένει οπεκτικά μεγάλη - αλλά εξ-ορροπεύεται από έναν εξαιρ ιψηλό κνινούμ ση απένταν σε όπ θα μπορούνε να θεωρηθεί δημόσιο πά και συλλογικό. Από την άλλη μεριά οι “διαφωνίες” στο εσωτερικό των ομιλητών οξύνονται σε σημειο να γινονται σημαντικότερες από τις διαφορές μεταξύ των κομμάτων - αλλά η επεξεργασμένη, θεαματική ασύρματα αυτών των διαφωτιών γενικεύεται που “υποψία” πως ο καθέας γίνεται για το πάνωμα, συνήθεα οικονομική, της ζωνοτάς. Ακόμα, η “υποβάθμιση του κοινοβουλίου” οριολογεύεται διαρκώς με μαροκινότητική επιμονή - αλλά μόνιμης η παραπολιτική δράση μεμονωμένων προσώπων, ή ομάδων των “πίεσες” είναι τελευταία εφεύρεται της κυριαρχίας. Τέλος, ένα ορισμένο ποσότητο ψηφοφόρων καταναλωτών της πολιτικής απέκει σταθερά από την κορυφαία πράσινη της πολιτικής αγοράς, η εκδογής - αλλά εκεί που οι πολιτικοί νοιώθουν ανασφάλεια οι διαφρικτέστερες τρίβουν τα χέρια τους: ο κυριορυζισμός της “αποκίνης” που παραπέντε την ουδετερότητα είναι ένα σταθερό βάθρο για την “δημοκρατία”.

Εν πάσει περιπτώσει αυτά τα συμπτώματα και αρκετά ακόρια στοχευθετούν για τους “ειδικούς” που “κρίση της πολιτικής”. Και συνιστούν, όπως θα δούμε, την βάση της πιν επεξεργασία καταλληλων θεραπειών: προς αποκατάσταση όν της κυριαρχίας νευκά. αλλά ειδικά των τρόπων νομοποίησης της

Κοινός ιόπος τόσο των "φιλελεύθερων" όσο και των "σοσιαλδημοκρατικών" θεωριών για την "κρίση της πολιτικής" είναι πως πρόκειται για ζάπτυμα τεχνικό-πολιτικού. Κοινή είναι και η διαπίστωση πως η κρίση αυτή επιπλανύθηκε (ή δημιουργήθηκε..) από το "κράτος πρόνοιας". Εποτ, υποστηρίζουν, στην ρίζα του κακού βρίσκεται το αυξανόμενό χάρια ανάμεσα στη συγκομιζένες κοινωνικές προσδοκίες και τις περιορισμένες δυνατότητες ικανοποίησης αυτών των προσδοκιών από την μεριά του πολιτικού κράτους. Μερικές ευπόποιες παραπρίδες επιπροτείνουν για να ενισχύσουν αυτήν την προφορά τους. Και ακόμα, η "παραπρίη" πως ξεπιπταί της πολιτικής κομιτοποίησης των κοινωνικών απημάτων: το γεγονός π.χ. πως τα πολιτικά κόμματα, προκειμένου να καταλάβουν την κυβερνητική εξουσία υπόκεινται πολύ περισσότερα από όσα οποιεύνουν να πορεκάρησουν στους ψηφοφόρους τους. Και ακόμα, η "παραπρίη" πως κάθε ταξιδί αναφορά ή προέλευση, άρα και κάθε ειδική αντιπροσωπευτικότητα - αν υποθέσουμε πως την είκαν κάποτε.

Με λίγα λόγια ο θεωρητής των αφεντικών για την "κρίση της πολιτικής" σπρίζονται στην πεποίθηση (τους) πως τουλάχιστον μέχρι την δεκαετία του '60 δύο οι θεροποιοί της πολιτικής διαιμεούσαν διάθυτος (κόρματα, εκλογές, κοινοβούλιο) ήταν "αντιπροσωπευτικοί".

"OPIZONTIA" KOMMATA

Η ΔΙΑΓΩΝΙΑ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τυπικά τα οριζόντια κώμιστα είναι λέιτοι επειδή μαζεύουν "στελέχη" αιδάλ και οπαδούς από όλα τα κλασσικά ("κάθετα") κώμιστα. Παράδειγμα η διαβότων λίγκα πις αλλοιωματίδια... και για τα βαθικανικά δεδομένα ο "συνασπισμός" παπιόνερα και τώρα πις "πολιτική διανοηγή". Σπου ουσία τα "οριζόντια κώμιστα" θίβενται οαν "εναλλακτική λύση" στην "κρίσιο της πολιτικής" για πολὺ αυθαρέτερους λόγους: γιατί αποτελούν κερι-ομό πολιτικής κεφαλαιοποίησης μιας σειράς ιδεολογικών "προτάσεων" των αφεντι-κών.

μένες δήθεν οικουμενικές, διαταξικές, ή κανέρα απαρκείς „αξες“, δέξες που προβάλλονται κατά κόρου. „Εκαυχρουσιώδες“ „ψηλότα“ „νερόπτω-ζωτικότητα“ „ποντική υγεία“ „κάθαρος“ „υπέρθρωμ“ „2000“ και άλλα παρόμοια-πραγμάτων, φυσικά, με το απόθεμα παπιόπετρων „αξιών“ του ειδους „έθνος“, „πατριδός“, „γλύκαρος“, „ηλιότητας.... μια γεφιν δοση σκατά από το πεπτικό κρότον και κεφαλαιον.

Δεν είναι ποτέ τυχαία που τα οριζόντια κομμάτα εργονομούνται εκρηκτών μεταμφιουν τους „σκανδαλών“, σε όλο τον „πολιτισμένο“ κόσμο. Και θα έπρεπε να αναφορθεί κανένας ποιά ακριβώς είναι η αναλογία αιτίας-αποτελεσμάτος σε αυτήν την „ανάνεωση“ της πολιτικής: είναι τα οικάνδαλα ή απλά, ή μάλιστα αυτά είναι το αποτέλεσμα. Γιατί μιλώντας για οικάνδαλα μιλάμε αναπόφευκτα για „ψυχαρίες“ και „καθαριτρές“. Άλλα, υποστηρίζουμε, δεν πρόκειται απλά για αλλαγή προσωπικού εντός των ίδιων, σταθερών θεσμών. Πρόκειται για αλλαγές στους θεσμούς.

Οσο κι αν φαίνεται περίεργο, σπηλέβαση της ταξικής ουγκρωτης που αναφέραμε πριν, πιπτώνται δεν πάντα μόνο οι προλετάριοι. Η πτηθόκαν, με έξινταν εντελώς διαφορετικό γρότο θέβαια, και μερικόποτα ίδια, και μερικόποτα ίδια, που θέτει την προτίτλη του κράτους. Οποιος θα έπρεπε να έχει γίνει καπανοπό ήδη, τουλάχιστον από θεωρητική άποψη, ο ταξικός ανταγωνιστός δεν δημιουργεί “προβλήματα” μόνο σπους προλετάριους. Το ίδιο το κράτος -κόρμα των αριθμητικών, όπως ήδη είπαμε- δεν είναι μονοθεϊκό. Διαπρέχεται από διάφορους

μηκανούμενος, ισόρροπει ουσιεύοντας ουφορετικού υφέρετων.

Για παράδειγμα: ο ειδικός πόλεμος ενάπτια στον προλεταριακό ανταγωνισμό που από τα μέσα της δεκαετίας του '70 ονομάστηκε "καποτολέμποτη της τριμοκρατίας" ήρθε βέβαια σε πέρας -αλλά άλλαξ τους συσκεπτούμενούς δύναμης μεταξύ διαφορετικών θεσμών-μηκανούμενόν. Μεγαλύτερο θάρος στην "προσασία της δημοκρατίας" απέκτησαν η "δημοκρατία" ή οι "μυστικές υπηρεσίες" κι αυτό απλά επιβεβαίωσε την πίστα των πολιτικών, πτην αδωναία τους να υπερασπίσουν αυτοί την "δημοκρατία".

Άλλο παράδειγμα: οι ίδιαινερες απαίτησες "νομοθετικού έργου" από ομάδες αφεντικών/καποταλιστών, που το ίδιο διάστημα οργάνωναν πιν ασδιαθρωστης της παραγωγής (επιτης σαν απάντηση στον προλεταριακό ανταγωνισμό), αυτήρκες που δεν ήταν καθόδου ίδιες ανάμεσα σε διαφορετικούς παραγωγικούς/καποταλιστικούς κύκλους έδεσαν πολύ σφρικότερα τους "πολιτικούς" με τους "επικειμερατές". Άλλα αυτό το σφρικτό σγκαλάσισμα έκανε τους πρώτους πολύ λιγότερο "συλλογικούς εκφραστές" των υπουρθέμενων συλλογικών συμφερόντων της αστικής τάξης, και πολύ περισσότερα πρακτορες της μίας ή της άλλας πλευράς στον ενδιαφερόμενο, τον εμφύλιο, την εμφύλιο την

Τέλος: οι μεγάλες αποτίσεις ψυχολογικού πολέμου δία αυτά χρόνια, έθρεψαν τους προποναδιδασκαλούς μπκαντιφρους, δηλαδί τα MME, σε τέτοιο βαθήγο ώστε από "υπηρέτες" της "Δημοκρατίας" οι ιδιοκτήτες τους και οι υπάλληλοι τους έχουν γίνει εκφραστές και εγγνωτές της. Άλλο αυτό αποτελεί για τεράπονας σημασίαν αναποτίση επερδοκίου των μπκαντιφρουών του κράτους και της κυριαρχίας.

τον πειθοθησον (τους) πως τουλάχιστον μέχρι την δεκαεπία του '60 όλοι οι θερόποι της αποδημίας διαμεσολάβησαν (κόριμα, εκλογές, κοινοβολία) ήταν "αυτορρομενο-

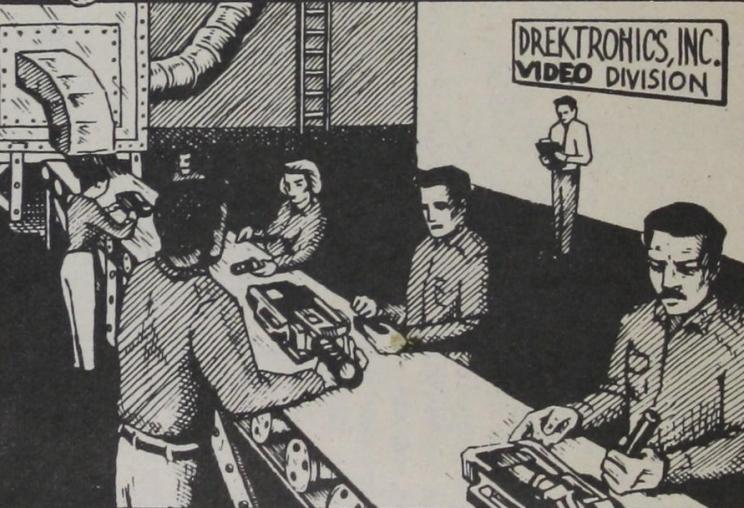

Από τις 29 Απριλίου έως τις 2 Μαΐου, 1992 (γνωστό ως την μηροτάριο) το πλήρωμα μου κατέγραψε χιλιάδες γήνων να συγκεντρώνονται και να αναδιανέμονται αυθαίριστα από σταδιούς δημοσίας έκδησης, κυρίως στην ορεινή ήπιη του νησιού Αντιόχειας.

ΑΧΑ! ΜΙΑ ΜΑΖΙΚΗ ΕΚΘΗΣΗ ΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΓΗΝΟΥΣ!

Η υπόντης κοινωνία είναι γούμορη! Οι κάτοικοι παράγουν ορισμόποτε ψεύτικα στάθματα στην εργοστάσια και στα εγκατήματά τους, αλλά τα προϊόντα δεν διανέρωνται σε όσους τα έχουν ανάγκη.

Αντίθετα, τα αγαθά τοποθετούνται σε καταστήματα των οποίων οι μπροστινοί τοίχοι είναι φτιαγμένοι από βιτρίνες (λεπτές, διαφανείς μεταφάσεις)

ΜΜΜ... ΠΩΣ ΜΠΟΡΟ ΝΑ ΠΛΗΡΩΣΩ ΓΙΑ ΑΥΤΟ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΠΟΥΛΗΣΕ ΤΟ ΒΙΝΤΕΟ ΜΟΥ;

Οι βιτρίνες ρωτήσουν τα προϊόντα όπως τους αυθρώπους, ενώ διεγέρονται διάρκειας τις επιδημίες τους.

Οι υπόντης ακόμη ζοδεύουν πάντες ώρες κάθε απόγευμα παρακολουθώντας εικόνες των αυτικεμένων τους σε τηλεοράσσεις (λεπτές, διαφανείς μεταφάσεις), που τους διατηρούν ερεθίζοντας μεταξύ των επικεκυμένων στην βιτρίνα.

ΤΟ ΘΕΛΩ -
ΟΧΙ, ΤΟ ΧΡΕΙΑΖΟΜΑΙ -
ΓΑΜΟΤΟ, ΤΟ ΑΓΑΠΩ!

Οι υγίνοι υποχρεώνουνται σε μια ισόβια, επαναλαμβανόμενη τελετουργία για να αποκτήσουν τ' αγάδι από τα καταστήματα, αυτή απλώς να επλένει τις βιτρίνες, που είναι κατασκευασμένες από το πιο εύθραυστο ύλινό στον πλανήτη! Κατά κανόνα, αφιερώνουν 60 χρόνια απ' τη γέννηση τους σε δουλειές (απερδίς, αβούσια δραστηριότητα) με αυτάλλαγρα χρήματα (λεπτές λιωρίδες κυτταρίνις), τα οποία πάλι αυταλλάσουν με τα αυτικείμενα των καταστημάτων.

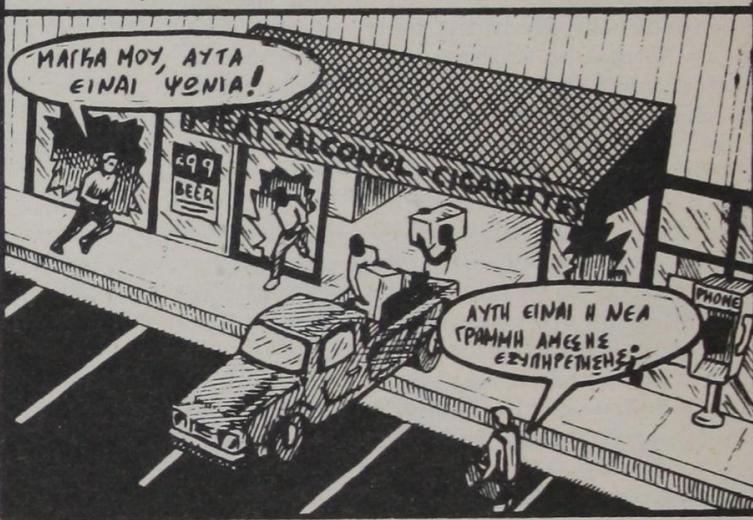
ΓΙΑ ΝΑ ΔΟΥΜΕ... 40 ΉΡΕΣ X 500 δρ. ΤΗΝ ΉΡΑ ΜΕΙΩΝ ΤΙΣ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΣΥΝ ΤΙΣ ΥΠΕΡΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ... ΙΣΑ ΠΟΥ ΜΟΥ ΦΤΑΝΟΥΝ ΓΙΑ ΝΑ ΠΛΗΡΩΣΟ ΤΟ ΝΟΙΚΙ ΚΑΙ Ν' ΑΓΟΡΑΞΟ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΑΜΕΡΑ!

Παλαιότερες εβερευνητικές αποστολές μας ανέφεραν περιπτώσεις πειθώνων σε καταστήματα υδράργυρου αυτικείμενα, ώσπου κάποια χιλιός χρόνια να τα εκπαιδεύει, με απόκοτους φυντικούς σπάσμους, για την σικουρεύσικη στάση χρήματος-αυτικείμενων.

Ο στόχος, κατά τη διάρκεια των εορταστικών γεγονότων, μεταξύ 29 Απριλίου και 2 Μαΐου, τα άυτα επανιδρύνονται σε μια ζούγκλη μορφή ευμπεριφοράς - Ιδρύεται από κοινού, άρπαζουν τα αγάδι μέσα από τις βιτρίνες, αυτή να υποκύψουν στην εγγρήματι αμορά.

ΤΟ ΙΣΧΥΟΝ "ΔΟΛΕΙΕΣ-ΧΡΗΜΑΤΑ-ΨΩΝΙΑ" κανονικό προτύπο θα είναι μετατρέψει τη γη σε έναν εκθρικό πλανήτη, όπου οι γηνοί ποτε δεν αισθανούνται στο επίπτη τους! Τα φεστιβάλ λεηλασίας είναι μια ορθολογική, φυειολογική προκλήση σε μια παραλογή, αφύεικη κοινωνία.

Κυριαρχητικό, οι υγίνοι εξελίσσονται βαδηριαία, ώστε να ελεγχούν οι γηνοί μας από τον Ήρακλιτο, σε ελλογες υπάρχεις

Αυτό το διαστημικό μήνυμα είναι και αποκωδικοποιήσεις από το Social Club. Έκολουθος, δημοσιεύσκε στο κατηγοριαλό περιοδικό: Processed World No 30.
- Μεταφραστής η επικέλειτα: Βασιλείου X. -

Παρατηρήσεις για τη "βία"
σε μία "ελεύθερη" κοινωνία

Από τότε που ο Κάιν σκότωσε τον Αβελ, η άσκηση βίας αποτελεί ένα βασικό πρόβλημα για κάθε κοινωνία και φυσικά για κάθε θύμα της βίας. Είναι πράξη τόσο λεπτή όσο είναι και άγρια, τόσο αποτρόπαια, όσο - μερικές φορές - αναπόφευκτη. Η βία όμως δεν παραμένει αυτούσια πράξη μέσα στους αιώνες: η αντίληψη της βίας, φυσικά, αλλάζει με βάση τα δεδομένα της κάθε κοινωνίας και της κάθε περιόδου.

Η σχέση της βίας με τον άνθρωπο δηλώνεται στην ίδια τη λέξη "βία". Στην ουσία σημαίνει την σωματική δύναμη του ανθρώπου, και έχει ως ρίζα τη λέξη "βίος". Η ζωή, δηλαδή, προϋποθέτει τη βία. Θα ήταν πολύ απλούκο, βέβαια, να περιορίσουμε την έννοια της βίας σε καθαρά "σωματικές" πράξεις. Η βία υπάρχει παντού - σε κάθε διάταξη της εξουσίας, σε κάθε διαφήμιση, σε κάθε οικογενειακή ή κοινωνική πίεση για συμμόρφωση, στις φιλικές μας σχέσεις, ακόμη και στις φιλοδοξίες και προσδοκίες που έχουμε εμείς οι ίδιοι για τον εαυτό μας. Η όλη θεώρηση της βίας είναι πολύ πιο πολύπλοκη, κυρίως στη κοινωνία μας όπου η βία θεωρείται η κατ'εξοχήν αντικοινωνική συμπεριφορά.

Η πρωτόγονη υπόσταση της βίας αφορά την ανάγκη για επιβίωση στην καθημερινή πάλη της ζωής - το πιο βασικό και κατανοητό αίτιο της βίας. Ο ένας ασκεί βία για ένα κομματι ψωμί, ο άλλος δίνει μάχη για να το κρατήσει. Σήμερα, όμως, η παμπάλαια αυτή ιστορία έχει πάρει και μία άλλη τροπή. Ο άνθρωπος - άπορος και μη - οδηγείται σε βίαιες πράξεις για να εξασφαλίσει μία ΙΔΑΝΙΚΗ θέση στη κοινωνία, μία θέση που κάθε μέρα του πλασάρεται δελεαστικά με διαφημίσεις και κοινωνικές πιέσεις. Στην ουσία, όμως, οι περισσότεροι άνθρωποι δεν θα βρούνε ποτέ τη χρυσή τομή, διότι ή δεν έχουν τα οικονομικά μέσα, ή έχουν επηρεαστεί τόσο πολύ από την κουλούρα της κατανάλωσης (το πραγματικό ναρκωτικό της εποχής μας) που πάντα θα μείνουν ανικανοποίητοι, θέλοντες όλο και πιο πολλά αγαθά και ανέσεις. Η λαγνεία, η θρησκεία του καπιταλισμού, ξεναγκάζει ακόμα και τον πλούσιο να επιμένει στο παιχνίδι της ευμάρειας και, εάν χρειαστεί, να ασκήσει βία για να το κερδίσει, ή να διατηρήσει τη θέση του.

Η διαφορά μεταξύ κοινωνικών προσδοκιών και κοινωνικής πραγματικότητας εξασφαλίζει την όλο και αυξανόμενη συχνότητα της βίας στη καθημερινή μας ζωή - ληστείες, βιάσμοι, "χουλιγκανισμοί", δολοφονίες κτλ., μία κατάσταση που συμπληρώνει το χάσμα που δημιουργείται σε μία κοινωνία, που η πολιτική και κοινωνική επανάσταση διά της βίας αμφισβήτηται σφόδρα. Ενδεικτικά, θυμάμαι μία σκηνή από τα γεγονότα στο Λος Αντζελες το 1991: ένας μαύρος λεηλατούσε κάποιο κατάστημα, ενώ στο ένα χέρι κρατούσε μία έγχρωμη τηλεόραση (ο "δέκτης" και το σύμβολο της κοινωνίας που τον καταπέζει), και στο άλλο ... ένα περίστροφο. Τα όπλα χρησιμοποιούνται όχι στην καταπολέμηση της λευκής καταπίεσης, αλλά στην εξυπηρέτηση του

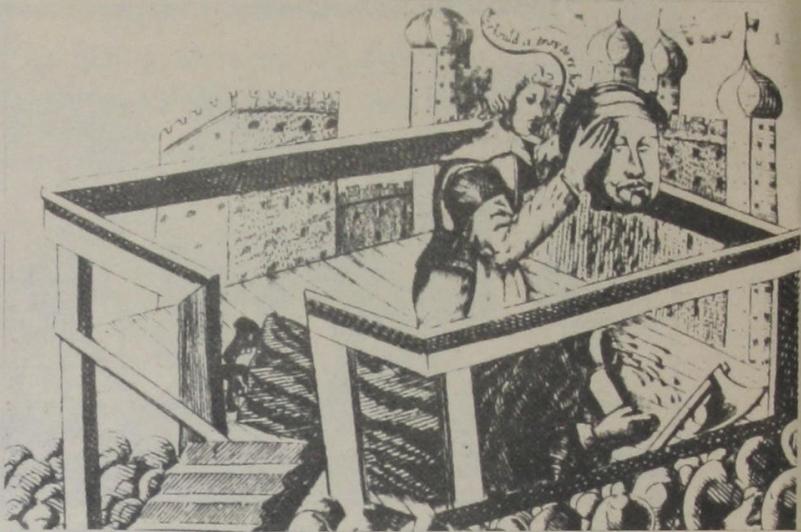
American dream! Η βία ερμηνεύεται σχεδόν αποκλειστικά ως φαινόμενο που επιτίθεται στα βασικά σχήματα του καπιταλιστικού συστήματος, το ανθρώπινο σώμα ενός ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΗ ή / και ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ, και η περιουσία του. (Δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι οικονομολόγοι και άλλοι άνθρωποι της αγοράς μιλάνε πια όχι για "ανθρώπους", ούτε για "πολίτες", αλλά για "καταναλωτές".)

Η όλη θεώρηση της βίας σε ένα δημοκρατικό πολίτευμα παρουσιάζει πολλά ενδιαφέροντα - και ύποπτα - στοιχεία. Η βία ζει και βασιλεύει στους δρόμους και στα σπίτια, στις ταινίες, στα βιβλία και πάι λέγοντας. Αυτή η καθημερινή βία καταδικάζεται, βέβαια, αλλά περισσότερο ως αναπόφευκτο κακό, κάτι έμφυτο στον άνθρωπο. Μέ άλλα λόγια, οταν οι οπαδοί δύο ποδοσφαιρικών ομάδων σκοτώνονται μεταξύ τους, πρόκειται για χουλιγκανισμό. Οταν, όμως, οι Κομμουνιστές συγκρούστηκαν με τους Δεξιούς το 1946, είχαμε εμφύλιο. Στήν ουσία, πού βρίσκεται η διαφορά; Γιατί, για παράδειγμα, μας σόκαρε η δολοφονία του Τεμπονέρα πολύ περισσότερο από τον άδικο φόνο ενός Αλβανού; Η άσκηση της βίας και στις δύο περιπτώσεις είναι ακριβώς ίδια. Ο "καλός δημοκράτης" απεχθάνεται, όμως, τη χρήση βίας όταν στρέφεται εναντίον της πολιτικής ελευθερίας, διότι πιστεύει ότι η ελευθερία του ενός ισούται με την ελευθερία όλων.

Γιατί δέχεται τόσο θερμά η δημοκρατία την ιδέα της πολιτικής ελευθερίας; Και γιατί, πάλι, με τόσο σθένος, καταδικάζει κάθε πράξη πολιτικής βίας; Γιατί αυτή η εμμονή να μην αναγνωρίζει ότι η βία έχει πολλαπλές μορφές, και η πολιτική βία αποτελεί απλώς μία από αυτές; Κοινωνικά και θρησκευτικά αποθέματα δεν εξηγούν από μόνα τους την ύπαρξη αυτού του φαινομένου. Πρέπει να αναλυθεί επίσης, πιστεύω, η αντίληψη της "ελευθερίας" για να δούμε τι ακριβώς περιέχει αυτή η λέξη μέσα στο συμβολικό σύμπαν του "δημοκρατικού πολίτη", και πώς διαμορφώθηκε από τις δυνάμεις που τον ελέγχουν.

Η Δυτική τελεολογική ιστορική συνείδηση υποστηρίζει ότι ο κόσμος, λόγω του δημοκρατικού πολιτειακού συστήματος και των τεχνολογικών εξελίξεων, γενικώς οδεύει πάντα προς ένα καλύτερο αύριο. Το "καλύτερο", βέβαια, είναι συγκριτικό επίθετο και χρησιμοποιείται πάντα σχετικά με παλαιότερα συστήματα και άλλους λαούς και πολιτισμούς, που συνήθως αντιμετωπίζονται ως ηθικά κατώτεροι. Ενα σημαντικό γνώμονα στην υπόληψη της ηθικής αξίας των "κατωτέρων" αυτών πολιτισμών, αποτελεί η κρατική ή πολιτική βία όπου τα μέτρα καταδίωξης και τιμωρίας των αντιφρονούντων ήταν δεδομένα. Το αυταρχικό κράτος παραδέχεται ότι έχει το δικαίωμα να τιμωρήσει και ακόμη να εξαφανίσει κάθε πολιτικό αντίπαλο. Αυτό που ήταν τόσο λογικό για ένα Γάλλο βασιλιά, Βυζαντινό αυτοκράτορα ή Γερμανό δικτάτορα, δηλαδή ο περιορισμός και η καταπίεση των πολιτικών αντιπάλων, δεν μπορεί με κανένα

ΚΑΙΡΟΣ ΤΟΥ ΦΙΛΗΣΑΙ ΚΑΙ ΚΑΙΡΟΣ ΤΟΥ ΜΙΣΗΣΑΙ

Υπερβούρες - Φωτογραφίες: "Ιστορία των Επαναστάσεων", τόμοι γ', δ', ε', εκδ. ΑΚΜΗ

τρόπο να είναι αποδεκτό επίσημα από μια δημοκρατία, όπου η ελευθερία σκέψης, λόγου, ιδεών κτλ. δικαιολογεί ηθικά την ύπαρξη του ίδιου του πολιτεύματος. Εάν ποτέ η βία ασκείται "άδικα" από τα όργανα μίας δημοκρατίας, αντιμετωπίζεται ως μια παρεκτροπή της επικρατούσας ιδεολογίας, και λύνεται, θεωρητικά, με τη καταδίκη του ενόχου.

Λέγεται ότι η χρήση βίας σε μία μη-δημοκρατική κοινωνία υπάρχει λόγω της έλλειψης κοινωνικών και πολιτικών θεσμών που θα μπορούσαν να εκφράζουν την κοινή γνώμη (βουλή, κόμματα κτλ.) Σε άλλες εποχές, όμως, η βία μερικές φορές είχε σχεδόν συνταγματική υπόσταση εφόσον ήταν παραδεκτή ως τρόπος ανατροπής εξουσίας (π.χ. η λαϊκή εξέγερση της 12ης Απριλίου του 1042 στην Κωνσταντινούπολη, όπου ανατράπηκε ο Μιχαήλ Ε', ή η εκτέλεση του Καρόλου Α' της Αγγλίας το 1649). Για την τελευταία περίπτωση, μάλιστα, ο John Locke, θεμελιώδης μορφή στην αγγλική φιλελεύθερη παράδοση, έγραψε ότι επιβαλλόταν η δολοφονία ακόμη και ενός "καλού" βασιλέα στο όνομα της εξασφάλισης των δικαιωμάτων των πολιτών.

Η έννοια της "ελευθερίας" ως ανθρώπινο δικαίωμα, λοιπόν, ταυτίζεται με αυτήν της "δημοκρατίας" ως πολιτειακό σύστημα. Η εντύπωση ότι η ελευθερία διαμορφώνεται μέσα σε πολιτικά- κομματικά, κρατικά ή οικονομικά πλαίσια παραμένει η μεγάλη αυταπάτη του σημερινού ανθρώπου, που εκτιμά ότι η ελευθερία αφορά τα δικαιώματα του ΑΝΘΡΩΠΟΥ, του μεμονωμένου ΑΤΟΜΟΥ, και όχι αναγκαστικά αυτά του ΣΥΝανθρώπου. Ο ατομισμός, αυτή η φρικτή κληρονομιά του λεγόμενου Διαφωτισμού, σχετίζεται με την εγγύηση της "ελευθερίας", διότι η πλειοψηφία πιστεύει ότι είναι ελεύθερη όταν ικανοποιούνται τα ΑΤΟΜΙΚΑ της συμφέροντα. Επομένως, δεν υπάρχει συλλογική και ουσιαστική αντίληψη της ευθύνης του καθενός για την πραγματική ελευθερία ΟΛΩΝ.

Η έννοια της ελευθερίας ΟΠΩΣ ΤΗΝ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΟΜΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, δεν είναι κάτι αφρορημένο, ούτε πρόκειται για κάποιο "δώρο θεού", αλλά έχει μία παλιά και συγκεκριμένη ιστορία που ριζώνει στην κοινωνική και πολιτική ιστορία του αγγλοσαξονικού, και σε λιγότερο βαθμό - όσο κι άν φαίνεται παράδοξο - του γαλλικού λαού. Ο Thomas Hobbes (1588- 1679) έγραφε στο Leviathan ότι, η "ελευθερία στην ουσία αποτελεί την έλλειψη του 'εναντίου' ... Ελεύθερος είναι αυτός που, με την δύναμη και το μυαλό που κατέχει, δεν εμποδίζεται να κάνει αυτό πού θέλει να κάνει". Ο Hobbes εκφράζει κάλλιστα την βασική προϋπόθεση της φιλελεύθερης / δημοκρατικής αντίληψης της ελευθερίας, και βάζει τα θεμέλια για την σιωπηλή αποδοχή της οικονομικής βίας πάνω στα οποία κτίστηκε ο σημερινός καπιταλισμός.

Δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι η εξέλιξη της σημερινής έννοιας της ελευθερίας διαμορφώθηκε κυρίως στην Αγγλία και στις αποικίες της, όπου έβραζε ο καπιταλισμός και ο ιμπεριαλισμός. Ήταν φυσικό, ότι οι θεωρητικές έννοιες της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της Προτεσταντικής "work ethic" ("ηθική της εργασίας"), θα επηρεάζανε την εξέλιξη όχι μόνο του κοινοβουλευτικού συστήματος, όπως την ξέρουμε σήμερα, αλλά επίσης και της καπιταλιστικής νοοτροπίας που στις μέρες μας έχει επιβληθεί σχεδόν παντού. (Υ.Σ. Ξεχνάμε ότι η αντίληψη της ατομικής ελευθερίας ήρθε σε κόντρα με παλαιότερες ιδεολογίες, π.χ. τη Ρωμαϊκή-Βυζαντινή ιδεολογία, όπου τα συμφέρο-

γής" ακούγεται παντού, και η απόλαυση υλικών αγαθών ταυτίζεται πλέον με το να είναι κάποιος "ελεύθερος". Συγχρόνως, οι δυνάμεις που ελέγχουν και πλάθουν αυτή την αισχρή κουλτούρα των "ρομπότ" δεν έχουν πια άμεση πολιτική σχέση με το κράτος ως φορέα, αλλά πιο πολύ με τους πολίτες ως καταναλωτές. Αρα, μέσω του σημερινού "δημοκρατικού" κοινοβουλευτικού συστήματος δεν μπορεί ο πολίτης του 1993 να αλλάξει τίποτα με τη ψήφο του, διότι οι δυνάμεις που ελέγχουν το οικονομικό - κοινωνικό πλαίσιο της ζωής μας λειτουργούν πια ΕΞΩ από την παραδοσιακή πολιτική δομή της κοινωνίας. Οι δυνάμεις αυτές βλέπουν τους πολιτικούς απλώς ως εκφραστές ενός ξεπερασμένου συστήματος, του έθνους-κράτους, και τους χρησιμοποιούν πολλές φορές για να υπερβαίνουν τα τυχαία εμπόδια που το κράτος βάζει μπροστά στα σχέδια τους (π.χ. οι τεράστιες πιέσεις από υπερεθνικές εταιρίες να μην λαμβάνονται "ακριβά" μέτρα προστασίας για το περιβάλλον).

Μέσα σε μία τέτοια κοινωνία, τι μας νοιάζει η ελευθερία του λόγου, εφ'όσον δεν πρόκειται να αλλάξει τίποτα με τον διάλογο; Η δυνατότητα έκφρασης είναι άχρηστη χωρίς συγκεκριμένες διαδικασίες που θα εφαρμόσουν ένα κοινώς ωφέλιμο σχέδιο σε δράση. Και εάν ορισμένοι πιστεύουν ότι πρέπει να κάνουμε ό,τι θέλει ο λαός, τότε τι ήθελε ο λαός το 1933 στην Γερμανία όταν σάρωσε ο Χίτλερ στις εκλογές; Ποιά, λοιπόν, είναι η ευθύνη που έχει ο "αθώος" ψηφοφόρος για την πολιτική κατάσταση σε μία δημοκρατία; Μήπως η κοινωνία γενικά αντιπροσωπεύει τον πολιτικό, και όχι αντίστροφα; Γιατί δεν φωνάζει ο πολίτης για τα έμφυτα λάθη μίας δημοκρατίας; Μήπως φοβάται ότι τέτοια αμφιβολία για το ΙΔΙΟ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ θα ήταν ταυτόχρονα μια αμφιβολία για την ΙΔΙΑ ΤΟΥ ΤΗΝ ΥΠΑΡΧΗ ως "ελεύθερο" μέλος μίας κοινωνίας βολέματος και συμβιβασμού;

Είμαστε, άραγε, σε αδιέξοδο; Οταν ακόμη και πρωθυπουργοί, δικτάτορες και βασιλιάδες δεν μπορούν να ρυθμίσουν την οικονομική και κοινω-

νική ζωή της χώρας τους, ακόμη κι αν ήθελαν, τι μπορεί να κάνει για να σταματήσει τις χιλιάδες εγκληματικές πράξεις που γίνονται κάθε μέρα εν ονόματι του κεφαλαίου, όταν ακόμα και η κυβέρνηση του απλώς ακολουθεί τις διαταγές των διεθνών τραπεζών και εταιριών; Το γεγονός ότι μία "δημοκρατία" ανέχεται μία ποικιλία ελεύθερων πολιτικών εκφράσεων, υποδηλώνει ότι η αποτελεσματικότητα της πολιτικής δράσης έχει εκλείψει. Σε μία κοινωνία όπου το οικονομικό-κοινωνικό φάσμα της ζωής ελέγχεται από μη-πολιτικούς, η πολιτική κριτική δεν έχει πια καθόλου σημασία. Οι πολιτικοί αγώνες του παρελθόντος (Γαλλική επανάσταση, σοσιαλιστικό κίνημα, φασισμός κτλ.) έγιναν σε μία ατμόσφαιρα όπου μία πολιτική γραμμή όντως εκπροσωπούσε μία ΔΥΝΑΤΗ αλλαγή σε ορισμένες (όχι όλες, βέβαια) θεμελιακές αρχές της κοι-

νωνικής, οικονομικής, ακόμη και της πολιτιστικής ζωής. Τώρα πια φαίνεται ότι κάπι τέτοιο είναι αδύνατο.

Η τρομακτική δύναμη της καπιταλιστικής νοοτροπίας έχει ευνουχίσει την ικανότητα των ανθρώπων να αμφιβάλλουν, να σκέφτονται και να αντιστέκονται. Στους αντιφρονούντες που υπάρχουν σήμερα, λένε απλώς ότι πρέπει να χαρούν που ζουν σε μία κοινωνία όπου μπορούν να εκφραστούν ελεύθερα. Εποι και αλλιώς ελέγχονται με το κάθε ναρκωτικό, το κάθε AIDS, την κάθε φυλακή ... και τόσα άλλα "σύγχρονα δώρα". Ούτως ή άλλως οι αντιφρονούντες σήμερα αποτελούν μία ελάχιστα υπολογίσιμη μονάδα. Οποιος δεν θέλει να παίξει το παιχνίδι του κέρδους γίνεται φτωχός και πεθαίνει. Και όσες φωνές ακούγονται να μιλάνε για "ανθρώπινα δικαιώματα" συνήθως απλώς διεκδικούν μία θέση στον ήλιο της καπιταλιστικής ευμάρειας, και όχι την κατάργηση της καπιταλιστικής νοοτροπίας.

Και εδώ φτάνουμε στο συμπέρασμα αυτού του άρθρου. Η καπιταλιστική ατιληψη της ελευθερίας και η ψευδο-χριστιανική αντίληψη της "μη-βίας" και της ιερής ακεραιότητας του ανθρώπινου σώματος και της περιουσίας - ΠΕΡΑ και ΞΕΧΩΡΙΣΤΑ από την αφηρημένη ηθική τους υπόσταση - αποτελούν τα βαρύτερα όπλα στα χέρια όλων αυτών των δυνάμεων που θέλουν να πιστέψουμε ότι ζούμε στην καλύτερη από όλες τις δυνατές κοινωνίας - "Το μη χείρον, βέλτιστον". Η βία αμφισβητείται τόσο πολύ σήμερα ως μέθοδος αλλαγής, ακριβώς γιατί αποτελεί ΤΗ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟ Ανατροπής του καπιταλισμού. Η "ελευθερία" που παρέχει το κράτος σημαίνει απλώς ελευθερία από τη βίαιη και λογική αντίδραση των αλλοτριωμένων μελών της κοινωνίας - τα θύματα, δηλαδή, που προκύπτουν από την "ελευθερία" των υπόλοιπων.

Μία κάποια "αποκάλυψη" της σάπιας σημερινής οικονομικής και κοινωνικής λογικής όχι μόνο τρομοκρατεί το καθεστώς, αλλά ΚΑΙ τον πολίτη που βλέπει και τον εαυτό του ως πιθανό συνένοχο του εγκλήματος, είτε είναι αυτός μεγαλοεπιχειρη-

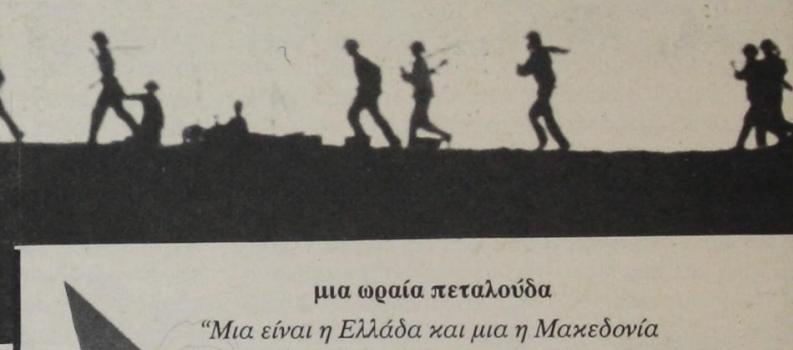
στη σύγκρουση ανάμεσα σε φασίστες και αντιφασίστες, το πρόβλημα δεν είναι μόνο ποιός από τους δύο διακρίνει την πλάτη των Μ.Α.Τ. και της αστυνομίας. Αυτό κατά καιρούς μπορεί και ν' αλλάζει, απ' όσο έχει αποδειχθεί απ' το τι συμβαίνει στην Ευρώπη.

Όσο, όμως, αυτή η σύγκρουση παρουσιάζεται σαν ένας πόλεμος συμμοριών και τίποτε άλλο, πίσω από τις πλάτες μας τρίβει τα χέρια της η παντοδύναμη "ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ" ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ ως ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ, παρουσιάζοντας ότι πολεμά τη βαρβαρότητα των δύο "ΑΝΤΙΘΕΤΩΝ ΑΚΡΩΝ", όχι μόνο ενισχύεται και δυναμώνει, αλλά κρύβει κι εξαγνίζει τη δική της μεγαλύτερη και "πραγματική" βαρβαρότητα.

Αν καταφέρει και πείσει την κοινωνία ότι αυτός ο πόλεμος δεν την αφορά, τότε γι' αυτούς που θ' αντικρύσουν τις πλάτες της κοινωνίας, η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ βαρβαρότητα θα εξαντλήσει όλο της το μεγαλείο πάνω τους. Και οι αποδέκτες γι' άλλη μια φορά δεν θα 'ναι τα νόθα τέκνα της - οι φασίστες.

A.P.

ματίας, είτε ένας φτωχός που πιστεύει ότι απλώς ήταν άτυχος στη ζωή του, αλλά πάντα ελπίζει. Οταν η πολιτική και κοινωνική συνείδηση θεωρεί τη βία ως εντελώς απαράδεκτη πράξη, στην ουσία αφοπλίζεται η κοινωνική αντίσταση στο κράτος και στις υπερεθνικές κυρίαρχες οικονομικές δυνάμεις, διότι τέτοια αντίσταση παραπέρειται ως αντίσταση σε ΟΛΟΥΣ τους πολίτες. Ακριβώς γι' αυτό το λόγο η κυβέρνηση της ΝΔ απαγόρευσε την δημοσίευση των τρομοκρατικών προκυρήσεων, αλλά όχι και την δημοσιογραφική κάλυψη των τρομοκρατικών ενεργειών. Ο κόσμος πρέπει να δεί τα αποτελέσματα της βίας, αλλά δεν πρέπει να μάθει ποτέ τα αίτια.

Παραμένει όμως η βία. Δεδομένου ότι η πορεία που έχει χαράξει η Νεα Τάξη, θα οδηγήσει στην ψυχική και φυσική καταστροφή, δεν χωράει πλέον η πολυτελεία των προσωπικών απόψεων και της κουβέντας. Παγκόσμιες τράπεζες, πλανητάρχες και πρόεδροι υπερεθνικών εταιριών δεν συζητάνε - ούτε καν έχουν την δυνατότητα να αντιληφθούν - τις ριζικές αλλαγές που πρέπει να γίνουν. Οπως και c' όλες τις κοσμοϊστορικές επαναστάσεις όπου ανατράπηκαν συστήματα και ιδέες, και όχι απλώς άλλαξαν καθεστώτα, η βία αναγκαστικά παίζει μεγάλο ρόλο. Άλλα οι καπιτιστικές δυνάμεις σήμερα είναι τόσο απρόσωπες και νεφελώδεις που μπορεί εύκολα να κατανοήσει κανείς την αντίδραση μεμονωμένων ανθρώπων που θα εκφραστούν με βία, είτε με τρομοκρατικές (κοινωνικές), είτε με "εγκληματικές" (ιδιωτικές) ενέργειες. Οι άγνωστοι εναντίον των αγνώστων!

Η μαζική μορφή, όμως, που θα πάρει η βία σε κάποιο μελλοντικό κίνημα παραμένει υποθετικό. Η φύση του παγκοσμίου καπιταλιστικού συστήματος είναι τόσο πλατιά και έχει διαδοθεί τόσο πολύ, που μόνο η Δευτέρα Παρουσία θα μπορούσε να κάνει τη δουλειά σωστά! Πού να τρέχεις στους δρόμους με τα όπλα κάποιο κρύο κυριακάτικο βράδυ, όταν θα μπορούσες να βλέπεις την Κορομηλά στο ANT1! (Εκτός, βέβαια, αν έχεις βίντεο - τότε πας και ρίχνεις βόμβες άνετα, γιατί η αγαπημένη σου εκπομπή γράφεται με το θαυμάσιο σύστημα Automatic Memory Record).

Μήπως όταν λείπει η ψυχή, όταν αυτό το "κενό" γεμίζει με τα ναρκωτικά των MME και τη λογική της ματαιότητας, ο καπιταλισμός πετυχαίνει το σκοπό του; Είναι φοβερό να σκεφθεί κανείς ότι ο καπιταλισμός, παρέχοντας κάθε "ελευθερία" στον άνθρωπο να εκμεταλλεύεται, να φωνάζει, να διαδηλώνει, να γαμάει, να βρίζει, να καταργεί θεούς και ιδέες κτλ. έχει κατορθώσει πλήρως να υποτάξει, να σκλαβώσει και να εξοντώσει, ψυχικά και ηθικά, το ανθρώπινο γένος, τα ζώα και τη φύση, κάτι που δεν είχαν κατορθώσει πότε στο παρελθόν πιό αυταρχικά, απόλυτα, και μάλιστα βίαια συστήματα θρησκείας και φιλοσοφίας.

Της ιστορίας τής αρέσουν τα παιχνίδια. Εάν σήμερα στήνουμε αγάλματα στους "αρματολούς και κλέφτες" που μας σώσαν από τους Θωμανούς το 1821 και τους Γερμανούς το 1944, μήπως σε 100 ή 200 χρόνια, στην αμφίβολη περίπτωση που θα σωθεί ο κόσμος από τον καπιταλισμό, θα στήνονται μνημεία στους "αγνώστους τρομοκράτες" του 20ου αιώνα;

Δαιδάλη Τέρνερ

μια ωραία πεταλούδα

"Μια είναι η Ελλάδα και μια η Μακεδονία
ένας ο Μεγαλέξανδρος και μια η Ιστορία
ότι η Μακεδονία είναι ελληνική
το μαρτυρούν οι τάφοι οι βασιλικοί"

Κι η πλύση εγκεφάλου ξεκινά πια από την κούνια. Με χαριτωμένα ποιηματάκια, σαν το παραπάνω, που μαθαίνουν τα πιτσιρίκια στους παιδικούς σταθμούς. Κι εγώ θυμάμαι ότι όταν πήγαινα στα νήπια δικτατορία είχαμε, αλλά το "μια ωραία πεταλούδα" μας μάθαιναν. Άλλη δουλειά τι γινόταν στο δημοτικό. Τότε είχαμε μεγαλώσει πια και μπορούσαμε να κοίνουμε και μόνοι μας... Τώρα σιμως; Τι σκατά είναι αυτό που έχουμε, που ακόμη και τα βρέφη πρέπει να εμποτίζονται με κάλπικα "πατριωτικά" φρονήματα και να συμμετέχουν στο γελούδι παιχνίδι των μεγάλων παπαγαλίζοντας βαθυτούχαστα, έντεχνα τετράστιχα για την ελληνικότητα της Μακεδονίας. Και καλά δλα τ' άλλα - είναι και της μόδας τέλος πάντων -, αλλά αυτό το "βασιλικό" στο τέλος με γεμίζει υποψίες και μου θυμίζει τη δασκάλα μου τη βασιλικά στο δημοτικό, που μας μίλαγε για τον Κωνσταντίνο μας το βασιλόπουλο και τρέχανε τα σάλια της και γεμίζανε κι εμάς τα μάτια μας βασιλικές πορώνες και παλάτια κι άσπρα άλογα...

Ο μπόμπιας, όμως, στη διαύγεια και τη σοφή διαμόθηση των τρισήμισυ χρόνων του και με την θρασύτητα της σημερινής γενιάς επιχειρεί την εγκυρότερη πολιτική - ιστορική ανάλυση του Μακεδονικού, που άκουσα στα τελευταία δύο χρόνια:

μια είναι η Ελλάδα και μια η Μακεδονία
ένας ο σκατάς και μία η σκατή
σκατά, σκατά, σκατά, σκατά, σκατά,
σκατά εδώ, σκατά εκεῖ, σκατά και παρα πέρα...
και ξεκαρδίζεται στα γέλια.

Υ.Γ. Κι αν κάποιος δεν κατάλαβε πώς η ελληνικότητα της Μακεδονίας αποδεικνύεται από τους βασιλικούς τάφους, ας περάσει από κανέναν παιδικό σταθμό να ωρτήσει τα πιτσιρίκια. Για να το λένε κάτι θα ξέρουν. Εγώ για να πω την αλήθεια, ποτέ μου δεν την είχα αμφισβητήσει την ελληνικότητα της Μακεδονίας μας. Τη θεωρούσα αυταπόδεικτη. Όπως την ελληνικότητα της Θεσσαλίας ή της Πελοποννήσου. Κάτι τέτοια επιχειρήματα, όμως, μού βάζουν ψύλλους σ' αυτιά...

ο Μακεδών

ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΟΙ ΠΝΙΓΜΟΙ

Στα τέλη του φθινοπώρου του 1990, η τότε κυβέρνηση, με το πρόσχημα της αναβάθμισης της παιδείας, φέρνει στη δημοσιότητα ένα πολυνομοσχέδιο (που άνοιγε το δρόμο στα ιδιωτικά σχολεία) και κάποια προεδρικά διατάγματα (που επανέφεραν κανόνες αναχρονιστικούς σχετικούς με την κοσμιότητα της συμπεριφοράς, την εξωτερική εμφάνιση, τις απουσίες). Λογικό επόμενο ήταν οι προθέσεις της κυβέρνησης να συναντήσουν την σθεναρή αντίσταση των μαθητών. Η σύγκρουση που ακολούθησε έπαιξε χαρακτηριστικό ρόλο στην ιστορία του μαθητικού κινήματος που βρέθηκε -ίσως - στην κρισιμότερη καμπή του.

Οι μαθητές διαμαρτυρόμενοι κατέλαβαν τα σχολεία τους, έφτιαξαν μαθητικά συμβούλια, βγήκαν στο δρόμο και διεκδίκησαν δυναμικά την αυτονομία της ύπαρξής τους μέσα στα σχολεία. Παράλληλα έστησαν διάφορα γεγονότα (συναυλίες, πάρτυ, προβολές), πλαισιώνοντας έτσι τον αγώνα τους με στοιχεία της καθημερινότητάς τους. Υστερα από δύο μήνες καταλήψεων -πανελλαδικής εμβέλειας- η κυβέρνηση αναδιπλώνεται και αποσύρει το νομοσχέδιο και τα προεδρικά διατάγματα, εκφράζοντας όμως τις επιφυλάξεις της για το μέλλον...

Η γενική εντύπωση που επικράτησε στην ελληνική κοινωνία ήταν -και είναι προφανώς- ότι οι μαθητικές καταλήψεις πέτυχαν το στόχο τους κι αυτή η αντίληψη επικρατεί και στους μαθητές. Αν όμως εξεταστούν τα γεγονότα κάπως βαθύτερα, τότε θα διαπιστωθεί ότι η γενική κίνηση απέτυχε, παρότι κέρδισε σε κάποια επιμέρους σημεία. Αυτό, γιατί τον λόγο για τον οποίο οι μαθητές αντέδρασαν -που δεν ήταν η απειλή των δικαιωμάτων τους, αλλά η απέχθειά τους για το υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα-δεν κατάφεραν να τον εκφράσουν προς την κοινωνία, δεν κατάφεραν να αρθρώσουν ουσιαστικά αιτήματα με βάση την αλλαγή του εκπαιδευτικού συστήματος, ενός συστήματος που διδάσκει στους μαθητές τον ατομισμό, την πειθαρχία, τον ανταγωνισμό, την υπακοή, στοιχεία που αποτελούν πρόγευση για το τι θα ακολουθήσει το τέλος της εφηβείας. Η αδράνεια (ή ανικανότητα;) των μαθητών, να τονίσουν το κεντρικό σημείο του αγώνα τους, τον αποδυνάμωσε, έδωσε την εντύπωση ότι οι μαθητές διεκδικούσαν μόνο την απόσυρση του νομοσχεδίου και των διαταγμάτων. Αυτή η απέχθεια, που δεν έφτασε στα αισθητήρια της κοινωνίας, μπορεί να μην ήταν ικανή να αλλάξει ριζικά τις δομές του συστήματος, θα δημιουργούσε όμως (έντονες;) αμφιβολίες σχετικά με την αποτελεσματικότητα της "παιδείας" τους. Η διάχυτη εντύπωση ότι οι μαθητές είναι ικανοποιημένοι από το εκπαιδευτικό σύστημα (παρότι κάποιος που θα πρόσεχε τα συνθήματα στους τοίχους και τα σπασμένα τζάμια καλύτερα, θα'χε διαφορετική εντύπωση), περιόρισε

τον αγώνα των μαθητών ως ένα ακόμη κομμάτι του "αντιπολιτευτικού κινήματος". Έτσι η κυβέρνηση με μια κίνηση τακτικής, υποχώρησε, ανέστειλε τις προθέσεις της, ενώ η παραίτηση του υπουργού λειτούργησε ως ένας ακόμη κυματοθραύστης των αντιδράσεων.

Περνώντας τώρα στην κριτική ορισμένων επιμέρους σημείων των γεγονότων, πρέπει να παρατηρηθεί ότι σε κάποια από αυτά οι μαθητές όχι μόνο κυριάρχησαν, αλλά ανέτρεψαν και κάποιους αρνητικούς συσχετισμούς που προσπάθησε η κυβέρνηση να διαμορφώσει. Βρισκόμενοι ίσως για πρώτη φορά έξω από τα στενά οικογενειακά όρια, δημιούργησαν συλλογικότητες, σπάζοντας (στιγματικά) "τα αόρατα δεσμά" που περιβάλλουν τα άτομα από τη στιγμή της γεννήσης τους και πέρα. Η "προσωρινή χαλάρωση" των αξιών οδηγεί την κυβέρνηση στην επιστράτευση ενός γνωστού χαρτιού, "των ηθικών στοιχείων" της κοινωνίας μας, που "αγανακτισμένα" αποφάσισαν να αναλάβουν δράση... Οι γνωστοί παρακρατικοί, οι αγανακτισμένοι πολίτες, γονείς, κλπ. με την προσθήκη των MAT ήταν η νέα πρακτική με την οποία η εξουσία δοκίμασε να ανακόψει την ορμή των μαθητών. Δημιουργήθηκαν εντάσεις, κλίμα φοβίας, απειλήθηκαν βίαιες ανακαταλήψεις. Τα γεγονότα του Δεκέμβρη έξω από το υπουργείο, η δολοφονία του Τεμπονέρα, οι συγκρούσεις στις 10 και 11 Γενάρη λειτούργησαν θεαματικά υπέρ των μαθητών. Μάλιστα, τη χρονική στιγμή που συνέβησαν τα παραπάνω γεγονότα, το μαθητικό κίνημα βρισκόταν σε ύφεση και προφανώς η "επέμβαση" των παρακρατικών το βοήθησε να ανακάμψει. Οι δύο απανωτές μέρες συγκρούσεων μάλιστα, ανέδειξαν το μαθητικό κίνημα στο πιο μαζικό και δυναμικό ταυτόχρονα, μεταπολιτευτικό κίνημα. Παράλληλα, κατά την διάρκεια των καταλήψεων αρνήθηκαν το σπόνσοριν γκρέιτ των κομμάτων, αναδεικνύοντας έτσι την συνολική τους απέχθεια στους κινούντες τα νήματα της εξουσίας... Ένας συσχετισμός που δεν μπόρεσαν οι μαθητές να ανατρέψουν ήταν η εξάρτηση τους από τα MME. Έτσι, ο πρωταγωνιστικός ρόλος που είχαν οι μαθητές τους δύο πρώτους μήνες των καταλήψων μετατράπηκε σε ρόλο κομπάρσου, ύστερα από τα γεγονότα στον Κόλπο. Το ότι δεν μπόρεσαν να ανεξαρτητοποιηθούν από τα MME και -φυσικά- να ανταγωνιστούν έναν υποψήφιο τρίτο παγκόσμιο πόλεμο, σε συγδυασμό με το κλίμα ικανοποίησης που δημι

εξουσίας... Ένας συσχετισμός που δεν μπόρεσαν οι μαθητές να ανατρέψουν ήταν η εξάρτηση τους από τα MME. Έτσι, ο πρωταγωνιστικός ρόλος που είχαν οι μαθητές τους δύο πρώτους μήνες των καταλήψων μετατράπηκε σε ρόλο κομπάρσου, ύστερα από τα γεγονότα στον Κόλπο. Το ότι δεν μπόρεσαν να ανεξαρτητοποιηθούν από τα MME και -φυσικά- να ανταγωνιστούν έναν υποψήφιο τρίτο παγκόσμιο πόλεμο, σε συγδυασμό με το κλίμα ικανοποίησης που δημι

ουργήθηκε, έπειτα από την αναδίπλωση της κυβέρνησης και το ότι δεν επικέντρωσαν το βάρος του αγώνα τους ενάντια στο υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα -που ήταν και το βασικό λάθος- ήταν και η ταφόπλακα της πρώτης χρονιάς των μαθητικών καταλήψεων.

Την επόμενη χρονιά, οι μαθητές, έχοντας ακόμη νωπές τις αναμήσεις της προηγούμενης, καταλαμβάνουν τα σχολεία παίρνοντας σαν αφορμή κάποιες κινήσεις-ανακοινώσεις-δη-

μοσιεύματα, που εμφάνιζαν το υπουργείο παιδείας έτοιμο να προχωρήσει στην ιδιωτικοποίηση της παιδείας-αυτή η κίνηση έγινε από την κυβέρνηση με στόχο να γίνει καταγραφή των αντιδράσεων - όχι τόσο των μαθητών αλλά κυρίως της υπόλοιπης κοινωνίας. Κι ενώ δεν ήταν ακόμη ώριμες οι συνθήκες και τα αιτήματα των μαθητών δεν θα είχαν ανταπόκριση στο κοινωνικό σύνολο, ξεκινάει η δεύτερη χρονιά των μαθητικών καταλήψεων με βασικό αίτημα την εξασφάλιση από μέρους της κυβέρνησης, ότι δεν θα αλλάξει ο δημόσιος

χαρακτήρας της εκπαίδευσης. Δημιουργήθηκε αρνητικό κλίμα - ακόμη και οι γονείς και οι καθηγητές ήταν αδιάφοροι, αν όχι ενάντιοι - και

σ' αυτή την κατάσταση βρίσκει πάτημα η κυβέρνηση και παίρνει εκδίκηση για τα "δεινά" της προηγούμενης

χρονιάς: κατά την διάρκεια πορείας των μαθητών

τα MAT επιτίθενται και κυνηγούν τους διαδηλωτές προς το Πολυτεχνείο. Αυτή η ενέργεια "φωτογράφησε" την διάθεση της αστυνομίας να ωθήσει τους διαδηλωτές σε κατάληψη του ιδρύματος, έχοντας

προφανώς στο μυαλό της κάποια προβοκάτσια. Η νύχτα κύλησε ήρεμα, αλλά μία εβδομάδα μετά - στην επόμενη πορεία - το σκηνικό επαναλήφθηκε και αργά το βράδυ και ενώ οι κυνηγημένοι διαδηλωτές βρίσκονται αποκλεισμένοι από MAT και φασίστες, μία "αγνώστου αιτίας" πυρκαγιά καίει το

κτίριο της πρωτανείας. Ο πρύτανης υπογράφει την αναστολή-καταπάτηση του ασύλου και οι ματαζήδες πίνουν τον πρωινό τους καφέ στο προαύλιο του Πολυτεχνείου. Με την καταπάτηση του ασύλου, η κυβέρνηση σκοράρει σε δύο ταμπλό: καταφέρνει και σπάει -έστω και προσωρινά- το άσυλο και παράλληλα οριοθετεί το τέλος της δεύτερης χρονιάς καταλήψεων.

Την επόμενη χρονιά το υπουργείο παιδείας ανακοινώνει την

ίδρυση των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης. Η απάντηση ήταν πάλι κατάληψη και αγώνας με μοναδικό αίτημα την αναστολή λειτουργίας των IEK. Μια κίνηση που -λόγω των γεγονότων των προηγουμένων χρόνων- δεν είχε καμμία απολύτως απήχηση στην κοινωνία, που, κορεσμένη από την επανάληψη του σκηνικού αδιαφόρησε. Παρόλα αυτά, οι μαθητές αντί να αναζητήσουν νέους τρόπους δράσης και παρέμβασης, επιμένουν στο στείρο (για την συγκεκριμένη περίπτωση) τρόπο της κατάληψης. Η κατάληψη γίνεται αυτοσκοπός και ναι μεν είναι ωραίο να διαχειρίζεσαι και να διαμορφώνεις ένα κτίριο όπως θέλεις, αλλά ένα τέτοιο επιχείρημα δεν είναι ικανό ως εξήγηση στην υπόλοιπη κοινωνία, η οποία είναι εξ αντικειμένου ισχυρότερη, άρα και ικανή να σε επαναφέρει στα δικά της όρια. Πόσο μάλλον όταν αυτό που έγινε ήταν "μετοίκηση" και όχι κατάληψη, γιατί για να πραγματοποιηθεί η τελευταία, χρειάζεται μία έστω στοιχειώδους μορφής οργάνωση, πράγμα που έλειπε από την τρίτη χρονιά καταλήψεων.

Η επόλενη σχολική περίοδος ξεκίνησε, και ήδη υπάρχει μία πρώτη εικόνα της κατάστασης που διαμορφώνεται. Η αλλαγή της κυβέρνησης, μάλλον θα επηρεάσει την κατάσταση αρνητικά, αφού η κοινωνία παγιδευμένη στο γενικότερο πλαίσιο συναίνεσης, αδρανεί, αναμένει και ελπίζει (χα!) για κάτι καλύτερο... Τα Ιδιωτικά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης, μετά την πειραματική λειτουργία του προηγούμενου έτους (όπου έντεχνα απαλείφθηκε το συνθετικό ιδιωτικά), λειτουργούν ως κατοχυρωμένα ιδρύματα και οι μαθητές δεν δείχνουν να έχουν την όρεξη ή την ικανότητα να αντιδράσουν. Όπως φυσικά, δεν αντιδρούν στην εφαρμογή της εφτάωρης διδακτικής ημέρας στα γυμνάσια ή στην αστυνομευση των χώρων διδασκαλίας (με πρόσχημα την οδική ασφάλεια και την διακίνηση ναρκωτικών). Η νεολαία ακολουθώντας τη σύγχρονη κοινωνική αντίληψη που θέλει το άτομο να αδιαφορεί για το περιβάλλον (το κοινωνικό), ασχολείται μόνο μ' αυτά που την αφορούν. Η άγρια νεολαία (με δείγματα χουλιγκανισμού) γίνεται η νεολαία της ύλης, της αδιαφορίας, του rave και της "πόρτας"...

Βρισκόμαστε, λοιπόν, μπροστά στη δημιουργία ενός καινούργιου status όπου ο συμβιβασμός με το σύστημα γίνεται κατά την διάρκεια της εφηβείας και όχι ύστερα από τον στρατό ή στην ηλικία των 25-30; Οι συνθήκες για αυτήν την απάντηση δεν έχουν ακόμη ωριμάσει, σίγουρα όμως δεν είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι δεν υπάρχει κάποια κίνηση ανατροπής του σκηνικού. Το μαθητικό κίνημα πρέπει να απαντήσει, να αναδιοργανωθεί πάνω σε νέες βάσεις και στηριζόμενο στις αιχμές που η εξουσία προτάσει, να διεκδικήσει δυναμικά την αλλαγή του εκπαιδευτικού συστήματος. Αναφέρεται η λέξη αλλαγή και όχι ανατροπή, γιατί ο σκοπός για να πετύχει πρέπει να τεθεί πάνω σε ρεαλιστική βάση. Ένα αντισχολείο είναι σίγουρα το ίδανικό, είναι όμως απίθανο να δημιουργηθεί υπό τις παρούσες κοινωνικές συνθήκες. Πρέπει οι μαθητές να αντιταχθούν απέναντι σε ένα πλαίσιο υπάρχοντων κανόνων: Η διδακτέα ύλη, το ζήτημα των εξετάσεων και της βαθμολογίας, τα δεκαπενταμελή μαθητικά συμβούλια, η σχέση καθηγητή-μαθητή είναι κάποια σημεία που μπορούν να καταγγείλουν και με βάση αυτά να αναπτύξουν την επιχειρηματολογία τους. Με την προσθήκη στα παραπάνω, αναφορών σχετικά με την εργασία, το στρατό, το ρατσισμό, το πλαίσιο των διεκδικήσεων αποκτά κοινωνική βάση και μετατρέπει έναν απλό μαθητικό αγώνα σε αγώνα για καλύτερες συνθήκες ζωής, για αλλαγή των συσχετισμών στην κοινωνία...

Χρηστός Σιέρρας

DON'T BELIEVE THE HYPE

Κλασική φάτσα ιδιαιτέρας. Στις εξίμιση το πρωτό μας έπαιρνε το πούλμαν της εταιρείας από το σταθμό του ηλεκτρικού στη Ν.Ιωνία και το πρόσωπο της ήταν ήδη έντονα βαμμένο, το μαλλί στεκόταν ψηλά, ενώ τα "πιο άσπρα απ' το λευκό" ρούχα της, θα' πρεπε να ήταν ανεξάντλητα.

Ισως ήταν η μόνη χρωματιστή φάτσα σ' ένα νυσταγμένο σταθμό, εξίμιση το πρωτό.

Δεν ήταν γραμματέας όμως. Στο λογιστήριο δούλευε.

Η κακομοίρα, δεν είχε αυτοκίνητο ακόμη. Κι αναγκάζοταν να έρχεται στη δουλειά με το πουλμανάκι με τους εργάτες. Οι αποθήκες ήταν δίπλα στο λογιστήριο, κάπου στην Εθνική.

Έχουν περάσει κιόλας έξι χρόνια.

Βέβαια, ήταν υποχρεωμένη να τρώει στη μάπα κάθε μέρα τους χαμάληδες της εταιρείας, της εταιρείας μας, -παραγγελιοδόχους τους έγραφε η μισθοδοσία- ευτυχώς όμως δεν ήταν υποχρεωμένη να τους μιλάει.

Μίλαγε με τις άλλες "βαμμένες" και με τον αρχιλογιστή.

Ηταν υπάλληλος στο λογιστήριο κι έτσι έπαιρνε λιγότερα φράγκα από τους "παραγγελιοδόχους".

Αλλά ήταν "πιο λευκή απ' το λευκό" κι είχε προοπτικές.

Η Κάρεν Γκολντ είχε κάνει όλα όσα της είχαν πει οι γονείς της να κάνει για

να ανακτήσει τη μεσοαστική ταξική θέση που είχαν γνωρίσει κι είχαν χάσει...

"Δε θέλεις να μείνεις εδώ στο Πώκηπο για όλη την υπόλοιπη ζωή σου, έτσι?" της είπε η μητέρα της όταν μπήκε στο Γυμνάσιο. Και βέβαια δεν ήθελε!

...Μελέτησε σκληρά, Κάρεν, έλεγε στην κόρη της. Ο μόνος τρόπος να ξεφύγεις από 'δω, είναι η υποτροφία...

...Εσφιξε λοιπόν τα δόντια της, βούλωσε τη μύτη της, κούσε τις σοφές συμβουλές των γονιών της και των συμβούλων επαγγελματικού προσανατολισμού και πέρασε καταδρωμένη τα τέσσερα χρόνια για ένα πτυχίο στα κομπιούτερ με ειδικότητα στην επεξεργασία κειμένου, τις εκτυπώσεις, την αποθήκευση και την ανάκτηση δεδομένων και τη βιβλιοθηκονομία... ελπίζοντας να πιάσει μια δουλειά καταχώρησης σε κάτι σχετικό με τις εκδόσεις, απ' όπου μπορούσε να ελπίζει να χωθεί στη χώρα των διοικητικών.

Αυτό που κατάφερε να βρει μετά την αποφοίτηση της, τρεις μήνες πήγαιν' έλα από το Τζέρσεϋ για ν' ανεβοκατεβαίνει τα πεζοδρόμια κι ένα σαββατοκύριακο στο κρεβάτι με τον αρμόδιο υπάλληλο προσλήψεων, ήταν μια δουλειά των 4500 δολλαρών το μήνα να μεταφράζει προδιαγραφές ρούχων

σε εντολές για ρομπότ παραγωγής σ' ένα άθλιο εργοστάσιο πουκαμίσων της 31ης Οδού. Ήταν πράγματι απαίσια δουλειά και μετά τις κρατήσεις το καθαρό που της έμενε ήταν κάπου 3300 δολάρια το μήνα, αλλά θα μπορούσε να ήταν και χειρότερα.

Σ που δάστε computers στην KORELKO, σπουδάστε το μέλλον.

Κάντε καριέρα στο πιο δυναμικό, στο πιο συναρπαστικό επάγγελμα, τη ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ.

Τέλειωσε τη σχολή παιδάκι μου να σε βάλουμε σε μια τραπέζα.

Θα σε βάλω στην Ολυμπιακή, μισθός βρέξει χιονίσει, δεθανίσεις μέχρι τη σύνταξη.

Μαμά, μου την πέφτει ο προϊστάμενος, τι να κάνω?

Θ' ανοίξω ένα μαγαζάκι, να μην έχω κανέναν πάνω από το κεφάλι μου.

Τα παιδιά φεύγουν από το σπίτι τους μόνο γαμπροί.

ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΤΗΣ ΚΙ ΕΡΗΜΟΣΠΙΤΗΣ.

Επιτέλους! Το τέλος της ησυχίας είναι ευπρόσδεκτο σκόμι κι αν το προκάλεσε η επίθεση του αντιπάλου.

Οι ιδιωτικοί οίσεις και η αναδιάρθρωση, το συνεχές ωράριο και η ανεργία, το "ευέλικτο εργατικό δυναμικό" και η ανασφάλεια, όλα τα επιμέρους στοιχεία της επίθεσης κατά των εργαζομένων, έρχονται να δικαιώσουν τους εχθρούς της μισθωτής εργασίας.

Σε όλη την Ευρώπη, δεκάδες χιλιάδες "πιστοί" της αξιοπρεπούς κατανάλωσης και του όνειρου της σύνταξης, καλούνται να προσαρμοστούν βίαια και ξαφνικά, στον τρόπο ζωής των χειρότερων παιδιών τους.

Δημόσιοι υπάλληλοι, σίγουροι για το γάμο των "παιδιών", υπάλληλοι αεροπορικών εταιρειών, περήφανοι για το ανώτερο επίπεδο κατανάλωσης τους,

αξιοπρεπείς εργάτες που η "εταιρεία τους" τους χάριζε την ηδονή του καινούριου αυτοκινήτου, γιατί "εμείς δεν είμαστε τεμπέληδες, ρε", κι ακόμη, "λευκά κολλάρα" που συχνάζαν στην όπερα και στις επιδείξεις μόδας, γιατί "άρπαξαν την ευκαιρία", μάστορες, που "η τέχνη τους, τους έκανε ανθρώπους", δαιμόνιοι επιχειρηματίες με δυο - τρεις υπαλληλους, αναγκάζονται να βουτήξουν στα βαθιά, αν και ορεισθίοι αυτοί. Και είναι πολύ βαθιά,

ωκεανός, το σάλτο -ή η σπρωχία μάλλον- από τη λογική "μια δουλίτσα βρήκαμε" στον άνθρωπο για όλες τις δουλειές. Ενιωθείς βαλκάνιος βασιλιάς βλέποντας τους αλβανούς ή ευρω-πέος πρίγκηπας μπροστά στους αφρικανούς μετανάστες. Κι από δήμαρχος, κλητήρας.

Τέτοια αγνωμοσύνη! Οι κύριοι διευθυντές, οι αξιότιμοι κύριοι προσωπάρχες, οι εντιμότατοι κύριοι γενικοί, ουδόλως εξετίμησαν την απεργοφοβία των πτωχών πληθών υπαλλήλων τους, την ανιδιοτελή προσφορά επί μακρού χρονικού διαστήματος, τον αγώνα μας για το κόμμα, την εργατικότητα και την προσήλωση στην εταιρεία που δύο μαζί στησαμε, τη ραχοκοκαλά της οικονομικής ζωής του τόπου, τους οικογενειάρχες.

Οι προοπτικές όμως χάθηκαν. Η μηχανοργάνωση του λογιστήριου επέφερε μια αναδιάρθρωση, αναπόφευκτα, του προσωπικού. Εκτιμούμε πολύ την προσφορά σας και σας ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία στη νέα σας εργασία.

Τέτοιο θάψιμο!

Κι έμεινε μόνη με τις μπογιές, χωρίς αυτοκίνητο και την πιστωτική κάρτα να τρέχει. Κι ανύπαντρη.

Βέβαια, και σε μένα δήλωσαν κάποια στιγμή ότι "η συνεργασία μας λύεται". Άλλα εγώ, μία πήγανα μία δεν πήγανα. Α, και δεν χαμογελούσα, είπαν.

...Δεν ήταν ο Μπιλ που έχασε τη δουλειά του. Την έχασε σε κείνη.

Κάποιος μαλάκας είχε φτιάξει ένα πρόγραμμα που μετάφραζε απλά σχέδια σε κώδικα για ρομπότ παραγωγής ρούχων. Της είπαν όλη την ιστορία στο εργοστάσιο πουκαμίσων τη μέρα που την απέλυσαν. Εβαζες σχέδια σ' έναν οπτικό αναγνώστη, έβαζες ένα τσιπ για πουκάμισα στο κομπιούτερ σου, όριζες τα μεγέθη και τις ποσότητες κι από την άλλη έβγαιναν δισκέτες που κι ένας ηλιθίος μπορούσε να τις βάλει στο ρομπότ παραγωγής...

...καταργώντας το μισθό της Κάρεν θα

είχαν απόσβεση του καινούριου συστήματος σε λιγότερο από τρεις μήνες...

"Τίποτα το προσωπικό, παιδί μου, απλώς πρέπει να χρησιμοποιήσουμε τα πάντα για να μείνουμε μισό βήμα μπροστά απ' τους 'Κινέζους'..."

...Είχε δουλέψει τόσο σκληρά στο Γυμνάσιο, είχε υπομείνει 4 χρόνια μαθήματα που σιχαίνοταν στο Κολέγιο, είχε σπρώξει drugs, είχε πηδηχτεί και μ' ένα χοντρομαλάκα ακόμη, για να βρει τη δουλειά στο εργοστάσιο των πουκαμίσων. Ήταν φιλότιμη, αφοσιωμένη, δραστήρια και δούλευε σκληρά...

...Είχε κάνει όλα όσα έπρεπε να κάνει, σωστά, και τώρα όλα της είχαν βγει λάθος...

Τίποτα το προσωπικό! Απλά, ποντάρατε σε ψόφιο άλογο. Ενα αυτοκίνητο, μια αύγηση, έγχρωμη T.V., τα μωρά του Antenna, σας έψησαν.

Καθίστε πάνω, κύριοι!

Δεχτήκατε σαν βιολογικό νόμο, πως πάνω απ' όλα είναι η δουλειά.

Οι πρώτοι διδά-

ξαντες σ' αυτό, τα αφεντικά (μας),

ανέλαβαν να βάλουν ταξηδικά στον κοινό -όπως νομίζατε- λογαριασμό. Μόνο που από το 1800, η τάξη αυτή σημαίνει συμπίεση του κόστους παραγωγής ή σε απλά ελληνικά, απολύτες, μειώσεις μισθών, μηχανήματα αντί ανθρώπων -ξέρεις, δεν απεργούν, δεν αρωσατίνουν, δεν κολλάνε ένσημα και δε σκέφτονται απονέκρωση όχι μόνο εργοστασίων αλλά κλάδων ολόκληρων. Είναι σαν την πηλεόραση. Σε απολύτουν, λυπούνται που χάσατε και σου λένε "γιατί εσείς μας το ζητήσατε". Δείξτε κατανόηση. Πάνω απ' όλα η δουλειά.

Τώρα, είστε αναγκασμένοι απ' αυτούς που είχατε σαν πρότυπα, να ανακαλύψετε τη ζωή αυτών που είχατε για ντροπή. Μέχρι και πέτρες στην αστυνομία ρίχνετε! Αυτό όμως είναι το λιγότερο που έχετε να κάνετε. Διδαχτείτε. Διασκεδάστε το. Ρωτήστε τους "παράξενους" της διπλανής πόρτας. Τον πιτσιρικά με το λοφίο που κολλάει αφίσες. Πέραστε σας έδειχνε πώς να πετάτε τα δακρυγόνα πίσω. Εχετε καιρό μπροστά σας να σας μάθει τα πιο δύσκολα: Πώς να τα βγάζεις πέρα χωρίς να φτύνεις τον καθρέφτη. Γιατί δε θέλει αυτοκίνητο. Γιατί δεν παντρεύεται. Γιατί δεν ψηφίζει. Πώς μπαίνεις σ' άδειο σπίτι. Τι είναι υπόγειο δίκτυο. Πώς βγάζεις περιοδικό. Τι σημαίνει παρέα. Τι σημαίνει συγγενείς, MAZDA, φούρνος μικροκυμάτων, εξοχικό, face control, σκι στον Παρνασσό και σκι στην Πατησίων....

Μια εποχή τέλειωσε, μια άλλη αρχίζει.

Οποιος δεν προσάρμοζεται, σβήνει.

Οποιος δεν ψάχει τη φυλή του, θα τον πάρουν οι Ισπανοί.

Οποιος θα καθαρίσει μόνος του... ονειρά γλυκά.

το κείμενο με πλάγια γράμματα είναι από "τη μηχανή του rock en rol" του νορμαν οπινραντ, εκδ. απόπειρα

ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ηέκθεση στα και η κατανάλωση των "προϊόντων" των media έχει γίνει αναπόσπαστο κομμάτι στην καθημερινή ζωή της πλειοψηφίας των λαών στις ανεπτυγμένες καπιταλιστικές κοινωνίες, απασχολώντας ένα σημαντικό μέρος του ελεύθερου χρόνου και παρέχοντας -σ' ενα σημαντικό βαθμό- μια εικόνα της κοινωνικής πραγματικότητας. Τα media παίζουν κεντρικό ρόλο στην παροχή ιδεών και εικόνων, τις οποίες χρησιμοποιούν οι άνθρωποι για να ερμηνεύσουν και να καταλάβουν ένα μεγάλο μέρος από τις καθημερινές εμπειρίες, και ως τέτοια τα MME αποτελούνται συνάμει στρατηγικές προπαγανδιστικές εταιρείες.

Η πλεόραση αντιπροσωπεύει το πιο βασικό και διαβρωτικό μαζικό μέσο σήμερα, όντας μια πηγή πληροφοριών και ιδεών που, γενικά, θεωρούνται εξουσιαστικές και αξιόπιστες. Οι ειδήσεις δε συμβαίνουν απλώς- μάλλον είναι το αποτέλεσμα μιας κοινωνικής πορείας με μια δεδομένη ιεράρχηση. Αυτή η κοινωνική πορεία αποτελείται από έναν αριθμό συγκεκριμένων δημοσιογραφικών πρακτικών που ενσωματώνουν (συχνά μόνο σωπτρά) σημαντικές υποθέσεις για το "τι είναι" και "πώς δουλεύει".

Μια τέτοια βασική υπόθεση είναι η συναντετική φύση της κοινωνίας -η πορεία αξιολόγησης, δίνει κοινωνική σημασία στα γεγονότα, και την ίδια στιγμή προϋποθέτει και βοηθά στη δόμηση της κοινωνίας σαν μια συναίνεση.

Υπάρχουμε σαν μέλη μιας κοινωνίας γιατί, υποτίθεται, μοιραζόμαστε ένα κοινό απόθεμα πολιτιστικής γνώσης με τους άλλους -άντρες και γυναίκες -έχουμε πρόσβαση στους ίδιους "επεξηγηματικούς χάρτες". Δεν είμαστε μόνο Ικανοί να χρησιμοποιήσουμε αυτούς τους επεξηγηματικούς χάρτες για να καταλάβουμε τα γεγονότα, αλλά μοιραζόμαστε βασικά ενδιαφέροντα, αξίες και ανησυχίες, που αυτοί οι χάρτες ενσωματώνουν κι αντικατοπτρίζουν.

Επειδή υπάρχουμε στην ίδια κοινωνία και ανήκουμε χοντρικά στην ίδια κοινωνία, υποτίθεται ότι υπάρχει, βασικά, μια προσποτική απέναντι στα γεγονότα -που προϋποθέτει αυτό που ο Talcott Parsons θα ονόμαζε "κεντρικό σύστημα αξιών". Αυτή η άποψη αρνείται όποιαδήποτε δομική διαφορά ανάμεσα στις διαφορετικές ομάδες ή τάξεις στην κοινωνία.

Αυτή η συναντετική άποψη έχει σημαντικές πολιτικές συνέπειες, όταν γίνεται η δεδομένη βάση της επικοινωνίας. Περιέχει την υπόθεση ότι όλοι έχουμε το ίδιο μερίδιο εξουσίας στην κοινωνία. Αυτή είναι η ουσία της ίδεας της πολιτικής συναίνεσης. Συναντετικές απόψεις για την κοινωνία, την παρουσιάζουν σα να μην υπάρχουν βασικές πολιτιστικές ή οικονομικές διαφορές, βασικές συγκρούσεις ενδιαφέροντων ανάμεσα στις τάξεις ή τις ομάδες. Οποιεσδήποτε αντιρρήσεις υπάρχουν, υποτίθεται ότι υπάρχει και το νομιμοποιημένο και θεσμοθετημένο μέσο για να τις εκφράσει και να τις συμβιβάσει. Η "ελεύθερη αγορά" στις απόψεις και στα MME υποτίθεται ότι εγγύαται το συμβιβασμό των πολιτιστικών διαφοροποιήσεων ανάμεσα στη μια ομάδα και

την άλλη. Οι πολιτικοί θεσμοί -κοινοβούλιο κ.λ.π.- υποτίθεται ότι εγγύωνται την ίση πρόσβαση όλων των ομάδων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Η ανάπτυξη της "καταναλωτικής κοινωνίας" υποτίθεται ότι έχει δημιουργήσει τις οικονομικές συνθήκες ώστε όλοι να έχουν συμφέροντα στη δημιουργία και στη διανομή του πλούτου.

Η μάχη για την ιδεολογική ηγεμονία δε διεξάγεται μόνο μέσα από την "κατασκευή ειδήσεων". Υπάρχουν πολλοί άλλοι τρόποι με τους οποίους η "κυριαρχούμενη τάξη" πείθεται ν' αποδεχτεί το υπάρχον καθεστώς (status quo). Αυτό μπορεί να ονομασθεί η "πορεία της νομιμοποίησης". Η καπιταλιστική τάξη προσπαθεί να πείσει την κοινωνία, ν' αποδεχτεί όχι μόνο την πολιτική που υποστηρίζει αλλά και τα ήθη, τις αξίες και τους στόχους που είναι δικοί της, "τον τρόπο ζωής που είναι η ουσία της ύπαρξής της". Ενας τρόπος που γίνεται αυτό που είναι, με την εμπορική διαφήμιση. Με τις διαφημίσεις, οι καπιταλιστικές εταιρείες μπορούν να προωθήσουν όχι μόνο "τα δικά τους" προϊόντα αλλά και το "αποδεκτό" πρόσωπο του καπιταλισμού. Τα σύνορα ανάμεσα σ' αυτό και στην απευθεύας πολιτική διαφήμιση είναι, συχνά, σχετικά δύσκολο να διαχωρίσουν. Μέσω της διαφήμισης, ιδιωτικές επιχειρήσεις γίγαντες και οι μεγαλύτερες τράπεζες και εταιρείες πετρελαίου προωθούν την άποψη ότι η βασική τους ανησυχία είναι η εξυπηρέτηση του κοινού και η ευημερία της κοινότητας. Τα κέρδη είναι μια δευτερεύουσα σκέψη και παρουσιάζονται κυρίως σαν ένα μέσο παροχής βελτιωμένων υπηρεσιών. Η εικόνα της εταιρείας και των προϊόντων της γίνεται ακόμη καλύτερη από τη συσχέτιση της στις διαφημίσεις με κοινωνικά αποδεκτές αξίες και νόρμες, όπως "ακεραιότητα, εμπιστοσύνη, ασφάλεια, οικογενειακή αγάπη, παιδική αθωότητα, κοινωνικότητα, κ.λ.π."

Το βασικό σημείο εδώ είναι ότι το μεγαλύτερο μέρος της διαφήμισης αφιερώνεται στη δημιουργία αναγκών, που η ικανοποίηση τους είναι τελείως άσχετη κι ασυμβίβαστη με την ικανοποίηση των αληθινών και επείγοντων ανθρώπινων αναγκών, οι οποίες παραμένουν, σε μεγάλο βαθμό ή ολοκληρωτικά, ανικανοποίητες, γιατί δεν περιλαμβάνονται στα ενδιαφέροντα των ιδιωτικών επιχειρήσεων Αυτό είναι απλώς, ακόμη μια εκδήλωση ενός θεμελιακά πάραλογου συστήματος που είναι ικανό να επιβάλλει τον παραλογισμό του στις κοινωνίες στις οποίες αναπτύσσεται. Μέσω της διαφήμισης οι εταιρείες μπορούν να προπαγανδίσουν ελεύθερά μια

ηθική, σύμφωνα με την οποία, η ιδιοκτησία παρουσιάζεται σαν ο κύριος, αν όχι ο μόνος, δρόμος προς την ολοκλήρωση, στον οποίο επομέ

νως, η "ευτυχία" και η "επιτυχία" ορίζονται συμφωνα με την ιδιοκτησία, οπότε ο ανταγωνισμός για την απόκτηση αγαθών, και άρα για την "ευτυχία" και την "επιτυχία", αντιμετωπίζεται σαν, ή υποτίθεται ότι είναι, ένας πρωταρχικός νόμος της ζωής. Και στο δρόμο αυτό οποιαδήποτε συντονισμένη και λογική πράξη για τις ανθρώπινες ανάγκες είναι -στην καλύτερη περίπτωση- κάτι το άσχετο.

Σα συμπέρασμα, -το θέμα μπορεί να τεθεί σχετικά απλά: οτιδήποτε άλλο και αν θέλει να πετύχει αυτή η τεράστια παραγωγή των media, σκοπεύει επίσης να παρεμποδίζει τις εξελίξεις μιας εναλλακτικής συνειδητότητας της εργατικής τάξης και να περιορίσει -όσο το δυνατό περισσότερο- οποιεσδήποτε σκέψεις για μια ριζοσπαστική εναλλακτική απάντηση στον καπιταλισμό. Υπάρχουν ατέλειωτοι τρόποι με τους οποίους αποπειράται κάτι τέτοιο, και ο βαθμός επιτυχίας διαφέρει σημαντικά από χώρα σε χώρα, και από τη μια ιστορική εποχή στην άλλη -υπάρχουν διαφορετικές επιδράσεις στον εργασιακό χώρο. Άλλα γεγονός παραμένει ότι "η τάξη που

"Η τάξη που έχει

τα μέσα της υλικής παραγωγής στη διάθεση της, ελέγχει και τα μέσα της πνευματικής παραγωγής"

K.MARΞ

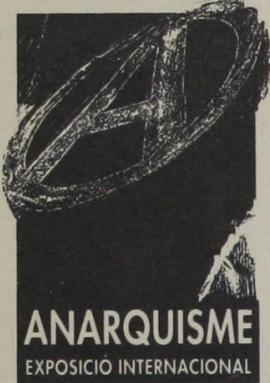
"Η Γερμανική Ιδεολογία"

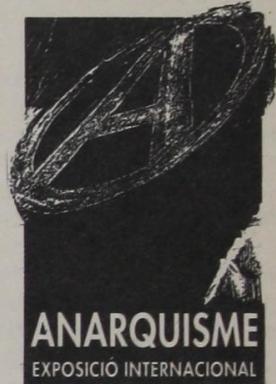
έχει τα μέσα παραγωγής στη διάθεση της" έχει πράγματι "την ίδια στιγμή τον έλεγχο των μέσων της πνευματικής παραγωγής" και προσπαθεί να το χρησιμοποιήσει για να μειώσει τις αντιδράσεις ενάντια στην εγκαθιδρυμένη τάξη. Αυτό δεν επιβεράζεται από το γεγονός ότι το κράτος σχεδόν σ' όλες τις ανεπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες έχει ένα μέρος από το ραδιόφωνο και την τηλεόραση (η ίδια είναι ότι το κράτος είναι ένας ουδέτερος παρατηρητής ανάμεσα στις διαφορετικές ιδεολογικές προοπτικές). Ο σκοπός είναι ο ίδιος. Δεν υπάρχει τίποτα το αξιοπερίεργο σ' όλα αυτά -το μόνο περίεργο είναι ότι η πραγματικότητα αυτού του θέματος θα 'πρεπε να είναι τόσο μπερδεμένη. Εξάλλου, το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής στον πολιτιστικό χώρο των καπιταλιστικών κοινωνιών παράγεται από τον καπιταλισμό και επομένων είναι φυσιολογικό να σκοπεύει στη βοήθεια -με τον ένα ή άλλο τρόπο- της άμυνας του καπιταλισμού.

Στο διάστημα μεταξύ 23 Σεπτέμβρη και 10 Οκτώβρη, πραγματοποιήθηκε στη Βαρκελώνη μια 150ήμερη Διεθνής Έκθεση του Αναρχισμού, που υπήρξε καρπός της συνεργασίας επτά αναρχικών ομάδων, πολιτιστικού χαρακτήρα, της Βαρκελώνης, της Μαδρίτης, του Μιλάνο, της Λωζάνης και της Μασσαλίας. Ήταν η πρώτη φορά στα χρονικά του ελευθεριακού κίνηματος, που στην Ισπανία και μάλιστα στη Βαρκελώνη, την επονομαζόμενη "Rosa de Fuego" (Ρόδο της Φωτιάς), κοιτίδα των σημαντικότερων ιστορικών γεγονότων του "εφημοσμένου" Αναρχισμού, ελευθεριακές οργανώσεις από διάφορα μέρη της Ευρώπης συνεργάστηκαν για να πραγματοποιήσουν ένα φόρουμ έκφρασης για την προώθηση της ανάλυσης και του στοχασμού πάνω στα ευρωπαϊκά και παγκόσμια σύγχρονα γεγονότα.

Τις εμπειρίες μας από τη Βαρκελώνη, το ελευθεριακότης κίνημα, το περιβάλλον και το χώρο της έκθεσης, καθώς και τα όσα διαδραματίστηκαν εκεί, θα προσπαθήσουμε να σας μεταφέρουμε στις γραμμές που ακολουθούν.

B I E N V E N I D O S E N

Η Βαρκελώνη Των Ολυμπιακών

Η Βαρκελώνη ήταν ανέκαθεν μια από τις πιο συναρπαστικές πόλεις. Συνδιάζοντας την άγρια ζωντάνια του μεγάλου εμπορικού λιμανιού με το γεμάτο αγάπη για τη ζωή και τη φιέστα μεσογειακό ταπεραμέντο των Καταλανών, ήταν πάντοτε τόπος που έσφυζε από ζωή και κίνηση, όπου η τέχνη κι η δημιουργικότητα έβρισκαν την έκφρασή τους σε πλήθος δραστηριοτήτων, πόλη που δεν κοιμόταν ποτέ, που όλα τα ρεύματα συναντιόταν σ' αυτή.

Δεν είναι λοιπόν τυχαίο, που η Βαρκελώνη αποτέλεσε και αποτελεί το πολιτιστικό κέντρο της Ισπανίας, ούτε το ότι, εκεί και μόνο, μπόρεσε κάποτε να γίνει για μερικούς μήνες πραγματικότητα η ουτοπία.

Σήμερα η πόλη φέρνει έντονα τα σημάδια, όχι μόνο της ιστορίας της, αλλά ακόμη περισσότερο της ευρωπαϊκής ένταξης και των Ολυμπιακών αγώνων του '92. Μια πόλη φανταχτερή και αποτελερωμένη. Πεντακάθαρη για μεσογειακή χώρα, με ζηλευτή ρυμοτομία, μεγάλες πλατείες λεωφόρους, ένα δίκτυο μετρό που απλώνεται σ' όλη σχεδόν την πόλη και καλά οργανωμένες συγκοινωνίες, που κάνουν δυνατή τη γρήγορη πρόσβαση σ' οποιοδήποτε σημείο της. Οι παραδοσιακά κακόφημες συνοικίες, εκατέρωθεν των Ράμπλας¹, εξακολουθούν να διατηρούν τις κάθε είδους "πιάτσες" τους και τα μπορντέλλα τους, με πολλή διακριτικότητα όμως πια. Μέρη που άλλοτε αποτελούσαν γκέτο, δυσπρόσιτα στους ξένους, τώρα πια δεν είναι παρά γραφικές συνοικίες. Στην Plaza Real, παραδοσιακό τόπο διακίνησης ναρκωτικών, είναι πια μόνιμα εγκατεστημένο τροχόσπιτο της αστυνομίας ενώ περιπολικά τη γυροφέρουν συνέχεια, κάτι που συμβαίνει άλλωστε και στο barrio² Chino, τη γειτονιά του "υποκόσμου".

Η πόλη δημιουργεί αντιφατικά συναισθήματα. Από τη μια αισθάνεται κανείς σχεδόν ασφαλής, όπου και να βρίσκεται, οποιαδήποτε ώρα της ημέρας ή της νύχτας: τα πάντα μοιάζουν τακτοποιημένα κι ελεγχόμενα. Από την άλλη, υπάρχει η αίσθηση του ψεύτικου σ' αναίσθησης κομπάρσος σ' ένα θεατρικό έργο. Η παρουσία της αστυνομίας είναι διακριτική, αλλά διαρκής. Έχει κανείς την αίσθηση ότι συνεχώς παρακολουθείται. Κάμερες μπροστά σε κάθε τράπεζα (και οι τράπεζες στη Βαρκελώνη είναι απίστευτα πολλές), κάμερες μέσα κι έξω από κάθε μεγάλο εμπορικό κατάστημα, κάμερες στο μετρό, κάμερες παντού. Οι αστυνομικοί δεν είναι πολλοί, αλλά σε κάθε δρόμο σχεδόν επαγρυπνούν αρκετοί οπλοφορούντες σεκιου-

Μαγική εικόνα : Αν πιστεύετε στη δύναμη των συμβόλων, παρατηρείστε προσεκτικά την αεροφωτογραφία της Βαρκελώνης, χαράξτε έναν κύκλο στην κατάλληλη θέση και θα ξετε τη σημειοθογική εξήγηση της διάδοσης του αναρχισμού στη Βαρκελώνη!

ριάδες. Πρέπει να 'σαι απελπισμένος για να επιχειρήσεις να παρανομήσεις σ' αυτήν την πόλη, καθώς τα άγρυπνα μάτια σεκιουριτάδων, μπάτσων, κάμερων σού δημιουργούν την αίσθηση ότι παρακολουθείσαι σε κάθε σου κίνηση, ότι ο, τιδήποτε κάνεις καταγράφεται. Οργουελιανές εικόνες στην Ευρώπη του '93: μόνο που έχουν φροντίσει οι εικόνες αυτές να 'ναι πιο εξωραΐσμένες και φορτωμένες με αγαθά για την πλειονότητα του αστικού πληθυσμού. Μπάτσοι με βέσπες γυροφέρουν ασταμάτητα την πόλη: ωστόσο, όποια κι αν είναι η εμφάνισή σου, κανείς δεν θα σε ενοχλήσει όταν δεν παραβαίνεις τους κανόνες, ούτε καν θα σε στραβοκοιτάξει. Ο στόχος είναι πια μόνο οι τριτοκοσμικοί: οι καλλιτέχνες του δρόμου, οι ζητιάνοι, οι άστεγοι που κοιμούνται στα πεζοδρόμια ή στις βιτρίνες των καταστημάτων, οι πάνκηδες, οι καταληψίες, οι δημιουργοί των γκράφιτι, ακόμη και τα πρεζάκια αφήνονται ανενόχλητοι σε μια επίφαση ελεύθερης έκφρασης. Ο χώρος κίνησης είναι απόλυτα προσδιορισμένος και τέλεια μαντρωμένος, απλώς είναι λίγο πιο ευρύχωρος. Την άμεση καταπίεση και το φόβο της εξουσίας έχει αντικαταστήσει η αίσθηση ότι όλα είναι ελεγχόμενα, ότι δεν μπορείς να υπερβείς τα όρια χωρίς ν' αποκαλυφθείς.

Η απότομη εξέλιξη (η Βαρκελώνη είναι πια "πιο Ευρώπη" κι από τη Γαλλία ή την Ιταλία) φαίνεται να 'χει επηρεάσει αρκετά την ψυχοσύνθεση των Ισπανών, που δεν είχαν καν το χρόνο να συνειδητοποιήσουν τα γρήγορα εξελισσόμενα γεγονότα. Η εκδηλωτικότητα, η εκφραστικότητα και το χαμόγελο έδωσαν, σε μεγάλο βαθμό, τη θέση τους στο σοβαρό, πολυάσχολο ύφος, στην άχρωμη έκφραση και στα αφηρημένα μάτια, που σε περιτριγυρίζουν στο τραίνο ή στο λεωφορείο. Μια πολύβοη δυτική πόλη, με γρήγορους ρυθμούς, με ανθρώπους να τρέχουν και να δουλεύουν ασταμάτητα, με πολύαριθμους γιάπηδες, καθαρή, τακτοποιημένη κι ελεγχόμενη οι Ισπανοί φαίνεται να την έχουν πάρει στα σοβαρά την "εξέλιξη".

Οστόσο, παρατηρεί κανείς ακόμη εναπομείναντα στοιχεία της αλλοτίνης μεσογειακής ανθρωπιάς και συντροφικότητας στο παραδοσιακό παιχνίδι με τις σιδερένιες μπάλλες των συνταξιούχων - στη Βαρκελώνη δεν είναι τα παιδιά που παίζουν στις πλατείες, αλλά οι γέροι! -, στους περιπάτους στις Ράμπλας, στην εξυπηρετικότητα των ανθρώπων όταν ζητάς τη βοήθειά τους, στους καλλιτέχνες του δρόμου, στην αυθόρμητη τετραήμερη εξέγερση των κατοίκων της συνοικίας Besos, όταν κάποια μέρα του '90 είδαν τους τεχνοκράτες να θέλουν να χτίσουν στη θέση πάρκων κτιριακά συγκροτήματα.

1. Πεζόδρομος, που ενώνει το κέντρο της πόλης με το λιμάνι. παραδοσιακός τόπος "σουλατσαρίσματος" των Βαρκελωνέζων

2. barrio = συνοικία, γειτονιά

Η "Άλλη" Βαρκελώνη

Στην Καταλωνία ο αναρχικός - ελευθεριακός χώρος εξακολουθεί να έχει έντονη παρουσία και πλούσια δράση (όπως άλλωστε μαρτυρεί και η οργάνωση μιας τόσο σημαντικής έκθεσης), παρότι η - οικουμενικής εμβέλειας - κρίση του κινήματος δεν τον άφησε ανέγγιχτο, με συνέπεια τη συρρίκνωσή του και τον κατακερματισμό του. Οι κυριότεροι εκφραστές του είναι η CNT (που εστιάζεται κυρίως στον αναρχοσυνδικαλισμό), τα διάφορα Ateneu (ελευθεριακά κέντρα πολιτικής και πολιτιστικής δράσης κι αναρχικών μελετών), κολλεκτίβες και ομάδες ποικίλων προσανατολισμών, που συνήθως συνδιαχειρίζονται κάποιο Ateneu, εναλλακτικοί ραδιοσταθμοί, εκδοτικές ομάδες κλπ. Υπάρχουν καλά οργανωμένες ομάδες για την υποστήριξη των αρνητών στράτευσης και των πολιτικών κρατουμένων, αντιφασιστικές ομάδες, ομάδες γυναικών, αγροτικές κολλεκτίβες, δεκάδες καταλήψεων στέγης, καθώς και ομάδες που εστιάζονται σε δραστηριότητες αντιπληροφόρησης και ελευθεριακών μελετών.

Συγκρίνοντας με την ελληνική πραγματικότητα, παρατηρούμε ότι οι προσανατολισμοί κι οι επιλογές του χώρου είναι αντίστοιχες, με τη διαφορά ότι κάποια πράγματα γίνονται σε αισθητά μεγαλύτερη έκταση στην Ισπανία, σε σημείο που να προσλαμβάνουν διαστάσεις κινήματος, ενώ στην Ελλάδα βρίσκονται ακόμη σε σπερματική μορφή (πχ. καταλήψεις σπιτιών, ολική άρνηση στράτευσης).

Η ύπαρξη μακρόχρονης παράδοσης συντελεί στην καλύτερη οργάνωση, στην ηπιότερη αντιμετώπιση από το κράτος, στην ευρύτερη αποδοχή από τον κόσμο και τη δυσκολία συκοφάντησής τους και ακόμη στη δυνατότητα διοργάνωσης μεγάλων εκδηλώσεων σαν αυτή της έκθεσης.

Υπάρχει μεγαλύτερος βαθμός συνεργασίας μεταξύ των ομάδων και σ' αυτό βοηθά πολύ η

ύπαρξη των Ateneu (τη στιγμή, που η δημιουργία ενός κοινού στεκιού στην Αθήνα δεν έχει μπορέσει να προχωρήσει πέρα από το γενικό προγραμματισμό και τα όνειρα κάποιων). Σε αρκετές περιπτώσεις, ο εξοπλισμός και τα μέσα που διαθέτουν οι Ισπανοί (η CNT παρά τη σημαντικότατη συρρίκνωσή της, διαθέτει ένα πολυόροφο νεοκλασσικό, με δικά της αρχεία, μηχανήματα, τυπογραφεία κλπ.) τους δίνει τη δυνατότητα για σοβαρή και συχνά αποτελεσματική πολιτική δουλειά (για παράδειγμα, πέρσι έγινε μεταξύ άλλων μια μεγάλη καμπάνια ενάντια στους Ολυμπιακούς και μια άλλη ενάντια στον εορτασμό για

Θέατρο δρόμου για τον επιούσιο

τα 500 χρόνια από την ανακάλυψη της Αμερικής). Τέλος, ακόμη και μόνο στη Βαρκελώνη, συναντά κανείς όλες τις εκφράσεις της ελευθεριακής κουλτούρας (ξεκινώντας από τις αγροτικές κολλεκτίβες και τα αυτοδιαχειρίζόμενα εστιατόρια και φθάνοντας στο ελεύθερο ραδιόφωνο, στο θέατρο δρόμου, στις αναρχοσυνδικαλιστικές οργανώσεις) και μάλιστα καλά εδραιωμένες, ενώ στην Ελλάδα τα περισσότερα πράγματα γίνονται αποσπασματικά και περιορίζονται μόνο στην Αθήνα (πχ. καταλήψεις στέγης) ή μόνο στη Θεσσαλονίκη (πχ. ραδιόφωνο (που να εκπέμπει.))

Σαν απλά παραδείγματα οργάνωσης και συνεργασίας μεταξύ των ομάδων της Βαρκελώνης, αναφέρουμε μια δημοσιοποίηση, στο ταμπλό ανακοινώσεων ενός αυτοδιαχειριζόμενου bar, του ισολογισμού της KAP (κολλεκτίβα για την υποστήριξη των κρατουμένων), όπου στα έσοδα αναφερόταν η οικονομική συνεισφορά 15 τουλάχιστων ομάδων (κολλεκτίβων, καταλήψεων κλπ.), καθώς και την κυκλικά εναλλασσόμενη διαχείρηση του πιο νεανικού και underground Ateneu (Ateneu a Gracia) από πλήθος πολιτικοποιημένων καταλήψεων στέγης και άλλων ομάδων.

Πέρα όμως από τις διαφορές (κυρίως οργανωτικού - τεχνικού επιπέδου), η ουσία παραμένει η ίδια: χώροι αναπτυσσόμενοι σε παρόμοια περιβάλλοντα (όπως αυτό του Διτικού πολιτισμού) και με δεδομένες τις ομοιότητες της ψυχολογίας των μεσογειακών λαών, δεν θα μπορούσαν πάρα να παρουσιάζουν τα ίδια θεμελιώδη χαρακτηριστικά. Έτσι ανάλογα είναι τα αίτια και οι εκφράσεις της κρίσης, κοινοί οι προβληματισμοί, τα συμπεριφορικά μοντέλα και οι νοοτροπίες που αναπτύσσονται, οι επηρεασμοί από το καπιταλιστικό περιβάλλον, οι αιτίες των συγκρούσεων και των διαχωρισμών. Με έκπληξη είδαμε να υπάρχουν στη Βαρκελώνη ακριβώς οι ίδιες "φυλές" του - ευρύτερου - χώρου (με διαφορετικά ονόματα (σωστά κάποιες φορές), που συναντάμε και στην Αθήνα και να υιοθετούν μάλιστα πανομοιότυπες συμπεριφορές, απόψεις, τρόπο ζωής και έκφρασης. Ανάλογες εσωτερικές διαμάχες και σεχταρισμοί, τα ίδια πρότυπα δράσης στην αντιμετώπιση των φασιστικών ομάδων, μια έντονη punk σκηνή με εκπληκτικές ομοιότητες με την ελληνική punk σκηνή του '84 - '85. Οι ίδιες τέλος επιρροές, από μια παράδοση που συνδυάζει (ή συγχέει;) μαρξιστικές, αναρχικές και χίππικες επιδράσεις, τις κουλτούρες των beatniks, των μποέμ και των καταστασιακών κλπ.

Μια πλήρης παρουσίαση του εναλλακτικού χώρου της Βαρκελώνης και των δραστηριοτήτων του θα ξεπερνούσε τα περιθώρια χώρου του παρόντος. (Άλλωστε οι διάφορες ομάδες της πόλης ξεπερνούν τις 100!) Θα περιοριστούμε λοιπόν σε μια απλή παράθεση κάποιων στοιχείων για τις ομάδες και τα μέρη, που γνωρίσαμε περισσότερο ή που θεωρούμε πιο σημαντικά.

ΟΜΑΔΕΣ - ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

C.N.T. Federation Local Barcelona
P/ duc de Medinaceli 6, tel. 3188834

Collectiu Antimilitarista Pro Insubmissio-Campi
c/ Perill, 52 08012 Barcelona :

Κολλεκτίβα Υπεράπτωσης των ολικών αρνητών στράτευσης.

ANA - Agencia de Noticias Alternativa

c/ de la Cera, 1 bis 08001 Barcelona :

Υπηρεσία Εναλλακτικής Πληροφόρησης

KAP, c/ de la Cera, 1 bis 08001 Barcelona :

Κολλεκτίβα για την υπεράπτωση των πολιτικών κρατουμένων.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Πέρα από την CNT, που εκδίδει βιβλία και δυό μηνιαίες εφημερίδες (CNT και Solidaridad Obrera), άλιες αναφοράς είναι ο εκδοτικός οργανισμός VIRUS, που στεγάζεται στο βιβλιοπάτειο EL LOKAL, όπου μπορεί κανείς να βρεί ο, πιθήκος κυκλοφορεί στην περιοχή της Καταλωνίας - και όχι μόνο (βιβλία, περιοδικά, video, κασέτες κλπ.). Στο Local συστεγάζεται και η ANA (Υπηρεσία Εναλλακτικής Πληροφόρησης), που από το 1992 εκδίδει ένα ετήσιο άλμανακ, που περιέχει κωδικοποιημένα τα εσωτερικά και διεθνή γεγονότα της χρονιάς που ενδιαφέρουν το χώρο, ειδωλώματα από την πλευρά της αντιπληροφόρησης. Τα πιο ενδιαφέροντα περιοδικά (εκδόμενα στη Καστιλλιάνικα) είναι το La Letra A, το Resiste και το Básico Ekintza.

Solidaridad Obrera, Ronda St Antoni 13, pral 08001 Barcelona

Virus, c/ de la Cera, 1 bis 08001 Barcelona

La Letra A, c/ de la Cera, 1 bis 08001 Barcelona

Resiste, rev. contrainformacion, ap.275, 20100, Renteria

Ekintza Zuzena, rev. libertaria, ap.235 48080, Bilbo

Archipelago, ap. 174, 08860, Gasteizdelelos : πολύ αξιόλογο,

ποιοτικό έντυπο για μ

No Pasaran, c/ Perill, Akelafos, c/ Perill, 52

Ediciones Madre T

Parque Vosa, 12 - Ba

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΑ

ContraBanda 91.0 F

A.C. 748, 08080 Bar

Radio Pica, A.C. 9242

ATENEU (ΣΤΕΚΙΑ)

Ateneu Enciclopedic

Ateneu Llibertari Ag

Ateneu Llibertari De

El Canyo, 48, bajos 08

BARS - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ

El Escodinte del Pira

4 Pasos al Norte, c/

ANTI, c/ Llibertat 38, C

KATAΛΗΨΕΙΣ ΣΤΕΓΗΣ

Στη Βαρκελώνη υπάρ

ψεις στέγης, από τις οποι

νοικιά, στο barrio Gracia,

του περιθωριοποιημένου

καταλήψεις αυτές συνερ

διαχειρίζονται, μαζί και

Agracia. Πολύχρωμα αντι

στολίζουν τους εξωτερικούς

οπίσια είναι πανέμορφα αρ

Εντυπώσεις από την έκθεση

Η έκθεση είχε στοιχεία που γοήτευαν (ιδίως το συνηθισμένο στην ελληνική πραγματικότητα επισκέπτη) κι άλλα πάλι που απογοήτευαν, με τα δεύτερα ωστόσο να υπερτερούν σε σημείο που να μπορούμε να πούμε ότι δεν ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες μας.

Για να ξεκινήσουμε από τα θετικά, ο χώρος ήταν ιδανικός· ένα όμορφο, σύγχρονο δημοτικό πολιτιστικό κέντρο με ένα μεγάλο αμφιθέατρο (χωρητικότητας 1000 περίπου ατόμων), εκθεσιακό χώρο και ιδιαίτερα μεγάλο προαύλιο, όπου υπήρχε το bar, τα τραπεζάκια με εκδοτικό και άλλο υλικό, καθώς και μια μεγάλη τέντα με τραπέζια, όπου γινόνταν συνήθως συναντήσεις κι αυθόρμητες συζητήσεις των συμμετεχόντων στο συνέδριο. Η οργάνωση ήταν άρτια (μ' εξαίρεση όσα αφορούν το διεθνή της χαρακτήρα), οι κουβέντες και οι άλλες εκδηλώσεις έγιναν όλες όπως είχε προγραμματιστεί, μέσα σε καθορισμένα χρονικά πλαίσια, με ιδιαίτερη ακρίβεια στο χρόνο έναρξης (θυμίζει σε κανέναν τίποτε). Στις συζητήσεις το πρώτο μέρος αφιερωνόταν στις εισηγήσεις των ομιλητών - και αξίζει εδώ να παρατηρήσουμε ότι τα περιορισμένα χρονικά περιθώρια έκαναν αρκετούς να παραλείψουν ή να συνοψίσουν τμήματα των εισηγήσεών τους, για ν' αποφευχθεί η κατάχρηση του λόγου και να μείνει αρκετός χρόνος στο κοινό να εκφράσει τις απόψεις του. Αυτό γινόταν στο δεύτερο μέρος των συζητήσεων, οπότε και τα δύο ασύρματα μικρόφωνα, που κυκλοφορούσαν στην αίθουσα, έδιναν τη δυνατότητα σε όσους ήθελαν να διατυπώσουν τις ερωτήσεις τους ή τις θέσεις τους, επί των οποίων ακολουθούσε από καθ' έδρας απάντηση ή σχολιασμός. Από την άποψη της διαδικασίας, λοιπόν, και της χρήσης του λόγου, οι συζητήσεις ήταν ιδιαίτερα δημοκρατικές, με σεβασμό τόσο από την πλευρά των εκάστοτε ομιλητών, όσο και από αυτήν των ακροατών. Οι αντεγκλίσεις ήταν ελάχιστες και στα σημεία της έντασης κυριαρχούσαν πάντα η ευγένεια και η καλή θέληση. Ήταν πολύ όμορφο σαν εμπειρία να βλέπεις εκατοντάδες ανθρώπους να επικοινωνούν και να συνδιαλέγονται σε τόσο αρμονικό κλίμα, χωρίς εμπάθεια, προσωπικές διαμάχες και μονοπώληση του λόγου (χωρίς ωστόσο να παραβλέπουμε το ότι οι εισηγητές είχαν κάποια προνόμια όσον αφορά το χρόνο ομιλίας και το δικαίωμα ανταπαντήσεων και δευτερολογίας).

Τα πολύ καλά ηχητικά μηχανήματα με τον καθαρό ήχο, η βιντεοσκόπηση από δυό - τρείς κάμερες και με τη μεσολάβηση τηλεσκηνοθέτη, οι συσκευές της τετρακάναλης ταυτόχρονης μετάφρασης (όταν υπήρχε...), η επεξεργασία στοιχείων μέσω computer, η χρήση διαφόρων συσκευών οπτικοακουστικής εγγραφής από μέρους του κοινού συνέτειναν στην άνετη παρακολούθηση και την αποθανάτιση του συνεδρίου, δίνοντας μια γεύση της απελευθερωτικής χρήσης της τεχνολογίας.

Ο εκθεσιακός χώρος φιλοξένησε τέσσερες προσεγμένες εκθέσεις με πλούσιο φωτογραφικό και έντυπο υλικό και αντικείμενα ιστορικής αξίας (έντυπα της Ισπανικής Επανάστασης, αναρχικά χαρτονομίσματα, που εξέδωσε η CNT και που σαν μονάδα αξίας χρησιμοποιούσαν την ώρα εργασίας κλπ.). Οι δύο απ' αυτές παρουσίαζαν αντίστοιχα την ιστο-

ρία του Ιβηρικού και του Διεθνούς Αναρχισμού (ωστόσο το ταμπλό για την Ελλάδα δεν είχε παρά μερικά σύγχρονα αναρχικά έντυπα, χωρίς καμιά ιστορική αναφορά), η τρίτη ήταν αφιερωμένη στη ζωή και το έργο του Francisco Ferrer i Guardia και στο "σύγχρονο σχολείο" του και η τέταρτη είχε σαν θέμα την τέχνη στην Αναρχία.

Πέρα, όμως, από την καλή οργάνωση, τη συνέπεια και τις καλές προθέσεις, τα μειονεκτήματα ήταν πολλά, κυρίως για τους ένοντες επισκέπτες.

Πρώτα απ' όλα, η έκθεση δύσκολα μπορεί να δικαιολογήσει το χαρακτηρισμό του διεθνούς. Σχεδόν σ' όλες τις συζητήσεις, η χρησιμοποιούμενη γλώσσα ήταν τα Καστιλιάνικα* (κάποιες φορές ακόμη και τα Καταλάνικα), γεγονός που περιόριζε τη συμμετοχή στους ισπανόφωνους, με εξαίρεση δυό-τρείς παρεμβάσεις, που έγιναν στα Ιταλικά ή στα Γαλλικά και που λίγοι βέβαια τις κατάλαβαν.

Στις πέντε κεντρικές κουβέντες, κάτω από το γενικό τίτλο: "Ο

Αναρχισμός μπροστά στην κρίση των ιδεολογιών", που συγκέντρωσαν το μεγαλύτερο μέρος του ενδιαφέροντος και τον περισσότερο κόσμο, υπήρχε ταυτόχρονη μετάφραση σε τέσσερες γλώσσες: ωστόσο, μόνο στην

πρώτη κουβέντα η μετάφραση αυτή ήταν αμφίδρομη, οπότε και μπορούσε να μιλήσει κανείς σε

όποια γλώσσα (από τις τέσσερες) ήθελε. Στις

υπόλοιπες, ολόκληρη η συζήτηση γινόταν

στα Καστιλιάνικα και μπορούσε κανείς,

απλώς, να συμμετέχει παθητικά ακούγοντας τις έτσι κι αλλοιώς μέτριες

(έως ανεπαρκέστατες) μεταφράσεις. Γενικά λοιπόν, όσοι δεν

ήξεραν Καστιλιάνικα δεν

κατάλαβαν και πολλά από

το θεωρητικό μέρος της έκθεσης.

Ένα άλλο αρνητικό σημείο

ήταν η έλλειψη συντροφικότητας από μέρους των διοργανωτών, η αδιάφορη έως αφιλόξενη στάση τους, κυρίως προς τους ένοντες επισκέπτες της έκθεσης. Κατανοεί κανείς την κουρασή τους για την προστιμασία μιας τόσο μεγάλης σε διάρκεια διοργάνωσης, την απογοήτευσή τους μπροστά στην κρίση του κινήματος, ωστόσο κάποιοι άνθρωποι που αφιερώνουν τόσα χρήματα και χρόνο (και ιδίως τα πρώτα δεν περισσεύουν συνήθως σ' αναρχικούς) και πηγαίνουν τόσο μακριά για να συμμετάσχουν σε ένα τέτοιο συνέδριο δικαιούνται να βρουν μια πιο ζεστή και φιλόξενη ατμόσφαιρα απ' ότι ο περιστασιακός Βαρκελωνέζος επισκέπτης του.

Δεν υπήρχε σχεδόν κανείς που να μιλά Αγγλικά, οι πληροφορίες δινόνταν βαριεστημένα και ήταν συνήθως ανακριβείς, ενώ όταν ανέφερες το θέμα της διαμονής σου, σου έδιναν έναν κατάλογο ξενοδοχείων. Τη λύση δέωσαν σύντροφοι από καταλήψεις σπιτιών, που παρότι δεν είχαν καμιά σχέση με τη διοργάνωση, φάνηκαν περισσότερο συντροφικοί και προθυμοποιήθηκαν να στριμώξουν στα σπίτια τους όσο περισσότερο κόσμο μπορούσαν.

Τέλος, άσχημη εντύπωση μας έκανε η υπερβολικά, για τα δικά μας δεδομένα, "εμπορική" νοοτροπία. Πολλή σκέψη κι ενέργεια συγκεντρωμένες στο χρήμα. Βέβαια είναι θεμιτό να πουλιέται κάποιο υλικό (που έτσι κι αλλοιώς έχει ένα ορισμένο κόστος) για την κάλυψη των εξόδων ή για τη χρηματοδότηση κινηματικών δραστηριοτήτων, αρκεί ωστόσο να μην ξεπερνούνται κάποια όρια. Τόσο όσον αφορά το ύψος των τιμών, όσο και το τι πουλιέται. Εξάλλου, το πιο ενοχλητικό δεν ήταν οι τιμές, όσο αυτό το κλίμα της εγχρήματης συναλλαγής και της Διυτικού ωραπατίκης προσκόλλησης στο χρήμα, που δημιουργούσαν μια ατμόσφαιρα κάθε άλλο παρά ταιριαστή σε μια αναρχική εκδήλωση.

Γενικά μιλώντας, καταλήγουμε για μια ακόμη φορά στην ίδια παρατήρηση: ότι το κυρίαρχο πνεύμα του καπιταλισμού μοιάζει να 'χει διαβρώσει τα πάντα, να 'χει εισχωρήσει παντού, να χρωματίζει το κάθετι. Έτσι ώστε κι η οποιουδήποτε είδους ή σε οποιοδήποτε μέρος αναρχική συνεύρεση να απέχει πολύ από το να παρουσιάζει κάτιο το εναλλακτικό σε θέματα ουσίας, νοοτροπίας καταλήγοντας ν' αποτελεί μικρογραφία του κοινωνικού της πλαισίου, μ' όλα τα θετικά και τ' αρνητικά του. Έτσι ανεξάρτητα από ευσεβείς πόθους, επαγγελίες και ψευδαισθήσεις τα κύρια χαρακτηριστικά της Διυτικής κουλτούρας προβάλλουν κι εδώ ξεκάθαρα: οργανωτικό πνεύμα, τεχνικά μέσα, συνέπεια και τάξη από τη μια, αποξένωση, τυπικότητα, έλλειψη συντροφικότητας εγκεφαλικότητας, εμπορικοποίηση, θυσία του βιώματος στο βιώμα του θεάματος από την άλλη.

* Στην Ισπανία υπάρχουν 5 κύριες διάλεκτοι, ανάμεσα στις οποίες και τα Καταλάνικα, που μιλούνται στην Καταλωνία. Η επίσημη γλώσσα του κράτους είναι τα Καστιλιάνικα (η γλώσσα που εμείς ονομάζουμε Ισπανική). Για τους Ισπανούς, όμως, και οι 5 διάλεκτοι είναι "Ισπανικά", οπότε η αναφορά μόνο των Καστιλιάνικων σαν τέτοιων, θεωρείται "γλωσσικός υπεριαλισμός".

Λίγα Για Τις Κουβέντες...

Το συνέδριο ξεκίνησε με την παρουσίαση της διοργάνωσης, που έγινε το απόγευμα της Δευτέρας 27 Σεπτεμβρίου.

Την Τρίτη έγινε η πρώτη από τις ανοιχτές συζητήσεις με θέμα : "Οικολογία : η πόλη και η ύπαιθρος", με τη συμμετοχή δύο αγροτικών κολλεκτίβων.

Την Τετάρτη το θέμα ήταν για τα "Μέσα Επικοινωνίας" με ευρεία συμμετοχή εναλλακτικών εντύπων και ραδιοφονικών σταθμών. Εισηγήθηκαν εκπρόσωποι της CNT, της "Solidaridad Obrera", τού "Lletra A", του παριζιάνικου ελευθεριακού ραδιοφώνου "Radio Libertaire" και της "Contrabanda". Οι εισηγήσεις παρουσίασαν τον τρόπο λειτουργίας (οργάνωση, θεσμικό πλαίσιο, χρηματοδότηση, διαχείρηση) των διαφόρων μέσων και η συζήτηση που ακολούθησε έθιξε ενδιαφέροντα ζητήματα, όπως αυτό της ζωντανής επικοινωνίας με τους αποδέκτες των μηνυμάτων, της εξουσιαστικής φύσης των μέσων και των κινδύνων, που εμπεριέχει αυτή, της δυνατότητας πρόσβασης σ' αυτά όσο το δυνατόν μεγαλύτερου μέρους του κοινού, της θεμιτότητας της "εκμετάλλευσης" κρατικών θεσμών και του καθορισμού των σχέσεων με το νομικό - κρατικό περιβάλλον.

Την Πέμπτη έγινε μια ενδιαφέρουσα συζήτηση με θέμα "Αναρχισμός και Επιστήμη", με συμμετοχή, μεταξύ άλλων, ενός φυσικού επιστήμονα, που σαν κύρια θέση εξέφρασε την άποψη ότι η ευθύνη της κακοχρησίας της επιστήμης βαρύνει τον άνθρωπο και τους θεσμούς του και όχι την ίδια την επιστήμη κι εκπροσώπου της κολλεκτίβας "Εναλλακτική Ιατρική", που προσέγγισε τη θετική όψη της επιστήμης, στην ολιστική αντιμετώπιση του ανθρώπου και της φύσης σαν αδιάσπαστων οργανισμών. Εδώ έγιναν μερικές πολύ ενδιαφέρουσες αντιπαραθέσεις σχετικά με την ουδετερότητα της επιστήμης, με την πρακτική αντιμετώπιση του τρόπου χρήσης της στο σημερινό κόσμο, με το κατά πόσο είναι αναπόφευκτη η αλλοτρίωση του ανθρώπου από τις μηχανές κλπ.

Ακολούθησε ένα τριήμερο με πέντε θεματικές, κάτω από τον κεντρικό τίτλο : "Ο αναρχισμός μπροστά στην κρίση των ιδεολογιών", που αποτέλεσε και το κατ' εξοχήν διεθνές μέρος της έκθεσης, με συμμετοχή των Harisson, Calvo,

Colombo, Ibanez και άλλων. Κατά σειρά συζήτησης τα θέματα ήταν : "Φυλή, Έθνος, Κράτος", "Άτομο, Κοινότητα, Κοινωνία", "Πέραν της Δημοκρατίας", "Βορράς - Νότος και οι Καταδικασμένοι της Γης" και "Μια Ουτοπία για τον 21ο Αιώνα". Οι συζητήσεις ήταν ιδιαίτερα γενικές και θεωρητικές, με κάποια ενδιαφέροντα σημεία και ορισμένες πολύ καλές εισηγήσεις, που ωστόσο περιορίστηκαν στην επαναδιάτυπωση γνωστών θεωρητικών θέσεων.

Οι ανοιχτές συζητήσης συνεχίστηκαν τη Δευτέρα, με θέμα την "Εναλλακτική Εργασία", με συμμετοχή διαφόρων συνεργατικών κολλεκτίβων.

Την Τρίτη, αντιρρησίες συνείδησης κι εκπρόσωποι αντιμιλιταριστικών οργανώσεων συζήτησαν το θέμα του "Μιλιταρισμού", περιστρεφόμενοι κυρίως γύρω από το ζήτημα της οιλικής άρνησης στράτευσης (insumission), που είναι εξαιρετικά διαδεδομένη στην Ισπανία.

Η Τετάρτη ήταν ημέρα απαγγελίας "κοινωνικής" ποίησης, ενώ την Πέμπτη οι γυναίκες (και

μόνο) της έδρας συζήτησαν γύρω από το θέμα "Φεμινισμός - Μεταφεμινισμός".

Η συζήτηση της Παρασκευής έθιξε το ζήτημα της "Κοινωνικής Περιθωριοποίησης", με τον τρίτο ομιλητή να υπερβαίνει τις συμβατικές απόψεις των δύο πρώτων - που καθόρισαν τους τύπους των περιθωριακών και προβληματίστηκαν γύρω από την αντιμετώπιση τους από την κοινωνία - και να υποστηρίζει ότι, λίγο ή πολύ, όλοι αποτελούμε ένα χώρο περιθωρίου σε μια κοινωνία, που οι νόρμες της καθορίζονται από τους λίγους και ισχυρούς κι ο προβολέας της επικαιρότητας κατευθύνεται από ελεγχόμενα Μ.Μ.Ε.

Με τις δύο κουβέντες του Σαββάτου ("Εκμάθηση ή Γνώση" και "Αναρχοσυνδικαλισμός") τέλειωσε το συνέδριο.

Στο περιθώριο των παραπάνω συζητήσεων, πραγματοποιήθηκαν δυό καλλιτεχνικές εκδηλώσεις (η πρώτη θεατρική και η δεύτερη μουσική), δύο συναυλίες (με συμμετοχή στη μια από αυτές των δημοφιλέστατων στην Ελλάδα, αλλά σχεδών άγνωστων στην Ισπανία, Ολανδών Ex) παρουσιάσεις βιβλίων και μια σειρά επαφών από νεόυς διαφόρων χωρών, με αντικείμενο την ανταλλαγή εμπειριών και απόψεων γύρω από την αντιφασιστική δράση.

Κείμενα: Βαγγέλης
Φωτο: Μιχάλης

WOHLGROTH - ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ

Την Τρίτη 23 Νοέμβρη, ειδικές δυνάμεις της ελβετικής αστυνομίας, σε μια επιχείρηση επίδειξης δύναμης, (που περιελάμβανε μέχρι και τη χρηματοποίηση ελικοπτέρων) εκκένωσαν το κατειλημμένο εργοστάσιο Wohlgroth της Ζυρίχης, καθώς επίσης και τις επτά καταλήψεις στέγης, που το περιέβαλλαν. Οι συγκρούσεις που ακολούθησαν τις επόμενες ημέρες σε μια έκρηκτη αγανάκτησης για την κρατική αναληγούσα και βαρβαρότητα δεν άλλαξαν σε τίποτε το αποτέλεσμα : Οι 150 περίπου καταληψέες έμειναν άστεγοι και ένας από τους λίγους χώρους εναλλακτικής έκφρασης της Ελβετίας περιμένει τις μπουλντζές που θα των ισπεδώσουν, σαν πρώτο στάδιο για την "αναβάθμιση" της περιοχής με την ανέγερση συγκροτήμάτων γραφείων. Παραθέτουμε ένα σύντομο ιστορικό του Wohlgroth, όπως μάς το παρουσίασαν δύο Ελβετοί σύντροφοι, που βρέθηκαν εκείνες τις ημέρες στην Αθήνα :

Το Wohlgroth ήταν ένα εργοστάσιο παραγωγής μηχανών, που χτίστηκε το 1867 και έκλεισε το 1989. Έμεινε ερημωμένο μέχρι το Μάη του 1991, όταν 30 περίπου νέοι το κατέλαβαν κι αφού έκαναν τις απαραίτητες εργασίες, το μετέτρεψαν σε χώρο ψυχαγωγίας και διασκέδασης, που περιελάμβανε αίθουσα συναυλιών, σινεμά, καφενείο, γραφεία και αίθουσα αντι-πληροφόρησης.

Ταυτόχρονα, διύρι γειτονικά σπίτια κατελήφθησαν για να καλύψουν τις στεγαστικές ανάγκες των 30 νέων. Στο διάστημα μεταξύ Δεκέμβρη '92 και Ιούλη α'93, πέντε ακόμη σπίτια γύρω από το εργοστάσιο κατελήφθησαν, αφού πρώτα είχαν εγκαταλειφθεί από τους προηγούμενους ενοίκους τους (η κατασκευή ενός νέου σιδηροδρομικού σταθμού έδωσε μεγάλη αξία στην περιοχή και ο ιδιοκτήτης του συγκροτήματος, που περιελάμβανε το εργοστάσιο και τα γύρω κτίρια, πήρε την Άνοιξη του '93 την άδεια για την ανέγερση ενός νέου κτιριακού συγκροτήματος καταστημάτων, γραφείων και πανάκριβων διαμερισμάτων. Οι ένοικοι, λοιπόν, των σπιτιών, που το σχέδιο προέβλεπε την καταδάφισή τους, υποχρεώθηκαν να φύγουν). Έτσι, ο αριθμός των καταληψιών έφθασε στους 150· όλοι όμως γνώριζαν πλέον ότι επρόκειτο για ένα εγχείρημα με ημερομηνία λήξης και μάλιστα πολύ κοντινή.

Μετά από δυόμισυ χρόνια λειτουργίας και πειραματισμών συλλογικής ζωής, το "εναλλακτικό εργοστάσιο Wohlgroth", που σ' αυτό το διάστημα αποτέλεσε χώρο αναφοράς του ελβετικού κινήματος με πλήθος πολιτιστικών εκδηλώσεων και με σημαντική πολιτική δράση (ανάμεσα σ' άλλα και η έκδοση του ωριζοσπασικού περιοδικού "SYNDROM") δέχθηκε τη βάρβαρη, εφετέζιδη επίθεση των Ελβετών μπάτων, για να φανεί για μια ακόμη φορά το αποκρουστικό ολοκληρωτικό πρόσωπο της νέας τάξης πραγμάτων...

Η ΚΡΑΥΓΗ ΤΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ - Διαφήμιση και Διαστροφή -

*** *Η πρόοδος είναι όπως η κραυγή ενός ασθενούς, ο οποίος συνεχώς αλλάζει θέση πιστεύοντας ότι η κάθε αλλαγή θα του φέρει ανάπταση. (Τόμας Μαν, Το Μαγικό Bouvó)****

Αυτό μας έλειπε! Η διαφημιστική εταιρία Space Marketing Inc. (ΣΗΜ. από το σεβασμό που τρέφω για την ελληνική γλώσσα, δεν θα μεταφράσω το όνομα αυτό) της Ατλάντα, σε συνεργασία με τη NASA, θα έστελνε διαμέσου δορυφόρου τεράστιο διαφημιστικό σήμα 200 μίλια πάνω από τη γη, που θα φαινόταν (την αυγή και το σούρουπο) τόσο μεγάλο όσο το φεγγάρι (The Independent on Sunday, 16.5.93, σσ. 1 & 24). Το πρώτο σήμα, μάλιστα, ήταν να σταλεί μέσα στο Μάιο του '93, διαφημίζοντας ένα βιβλίο του Arnold Schwarzenegger. Ούτε τα ουράνια έχουν γλιτώσει από το marketing!

Ευτυχώς, η "καλή αρχή" (για την οποία οι Columbia Pictures πλήρωσε \$500εκ.) ακυρώθηκε για τεχνικούς λόγους τη τελευταία στιγμή, αλλά λέγεται ότι θα πραγματοποιηθεί το συντομότερο. Μάλιστα, το πρώτο φεγγάρι-διαφήμιση θα πλασάρει και ... οικολογικά συνθήματα, ώστε να μας πείσει ότι οι νέοι πλανητάρχες - οι τεράστιες υπερεθνικές εταιρίες της σημερινής παγκόσμιας αγοράς - όντως ενδιαφέρονται για το περιβάλλον και αξίζουν την θητική και, βέβαια, την οικονομική μας υπόστηριξη. "ΚΑΤΑΝΑΛΩΝΩ, ΑΡΑ ΥΠΑΡΧΩ"

Η εικόνα μιας παγκοσμίως ορατής διαφήμισης εκφράζει άψογα τη "φιλοσοφία", εάν όχι και "θρησκεία", περί πλούτου και προόδου της ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ αγοράς, χωρίς εθνικά και οικονομικά σύνορα. Οι ευαγγελιστές αυτής της θρησκείας, οι υπερεθνικές εταιρίες, ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝ τις ανάγκες για τα προϊόντα τους διαμέσου της τέχνης του Μεφιστοφελή, το περίφημο marketing - μάλλον το πιο χυδαίο επάγγελμα στο κό-

σμο. Για να καταλάβει κανείς τη λογική αυτών των πλασμάτων, ιδού η θεωρία του "διεθνούς ειδικού διαφημίσεως" Albert Stridsberg, που υποστηρίζει ότι "η ψυχολογική σημασία που προκύπτει από την αγορά ενός τρανζίστορ από έναν φτωχό είναι, μάλλον, πιο σημαντική από τη βιολογική σημασία να ξοδέψει τα ίδια λεφτά για βασικά τρόφιμα"! (Global Reach - The Power of the Multinational Corporations, των Richard J. Barnet & Ronald E. Muller, Νεα Υόρκη, 1974, σ. 177)

Οι εταιρίες οι ίδιες υποστηρίζουν ότι "ο φτωχός κόσμος ανυπομονεί να γίνει καταναλωτικός", και με τη δικαιολογία της ελεύθερης αγοράς και της ελεύθερίας της επιλογής (οι πιό ανόητες έννοιες της παγκόσμιας ιστορίας), οι υπερεθνικές εταιρίες πλασάρουν προϊόντα μη θρεπτικά, σε κόστος που μόλις αντέχει η τσέπη του φτωχού, ώστε να εξασφαλίσουν μία "αγορά" ακόμη και εκεί που δεν έχουν οι άνθρωποι να φάνε. Η διαφήμιση "κάνει" πλέον και τα πιο άχρηστα αντικείμενα αναγκαία, σε έναν κόσμο όπου η "χαρά" και η ποικιλότητα της ζωής ρυθμίζονται αποκλειστικά από το καινούργιο στις καθημερινές μας αγορές. Goodbye Monotony!

Το διαφημιστικό σύνδρομο Benetton, Coca-Cola, Pepsi κ.ά. (ακόμη και του CNN), παρουσιάζει τη δύναμη της παγκόσμιας αγοράς ως κάτι θετικό, εάν όχι και αναγκαίο, για όλο τον κόσμο - πέρα από φυλετικές, θρησκευτικές ή εθνικές διαφορές. Στις διαφημίσεις τους βλέπουμε ολους τους λαούς μαζί να καταναλώνουν ευτυχισμένοι το προϊόν-αντίδωρο του νέου θεού της παγκόσμιας αγοράς. Ετσι δείχνουν πως η πολιτιστική διαφορετικότητα υπερβαίνεται, δήθεν, από την καταναλωτική ενότητα. Εκεί που ούτε κάποιος θεός κατόρθωσε να ενώσει τους λαούς, θα το καταφέρει η Coca-Cola. Οι περισσότερες θρησκείες αποκήρυξαν τη ματαιότητα, μα τώρα έχει γίνει η ίδια θεότητα... Η ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΤΡΕΛΑΣ.

Η τρέλα της κατανάλωσης έχει φτάσει σε απίστευτο σημείο. Ενώ δεν έχουμε (ή μάλλον δεν διαθέτουμε) κονδύλια για τα πεινασμένα παιδιά του κόσμου, οι κομψές κυρίες και κύριοι προνομιούχοι της Δύσης πληρώνουν φανταστικά ποσά για να κάνουν slimming και gym! Άλλο χαρακτηριστικό ... κουφό: καταστρέφουν τα δάση της Β. Αμερικής για να σταλεί ξύλο στην Ιαπωνία, όπου θα κατασκευάσουν οδοντογλυφίδες για εξαγωγή πίσω στην Αμερική (D. Morris, "Free Trade: the Great Destroyer", The Ecologist, Σεπτ/Οκτ. 1990, σσ. 190-5). Το οικολογικό, κοινωνικό και οικονομικό κόστος κάθε τέτοιας τρέλας είναι ανυπολόγιστο.

Υπάρχουν και άλλα παράδειγμα: είναι γνωστό ότι πολλές εταιρίες, που τους συνέφερε οικονομικά η ύπαρξη της ρύπανσης, μάζευαν και κρατούσαν κρυφά πατέντες αντι-ρυπαντικής τεχνολογίας (Global Reach σ. 351). Τώρα, όμως, που φαίνεται (και μόνο ΦΑΙΝΕΤΑΙ) ότι έχουν ευαισθητοποιηθεί οι υπερεθνικές στο θέμα του περιβάλλοντος,

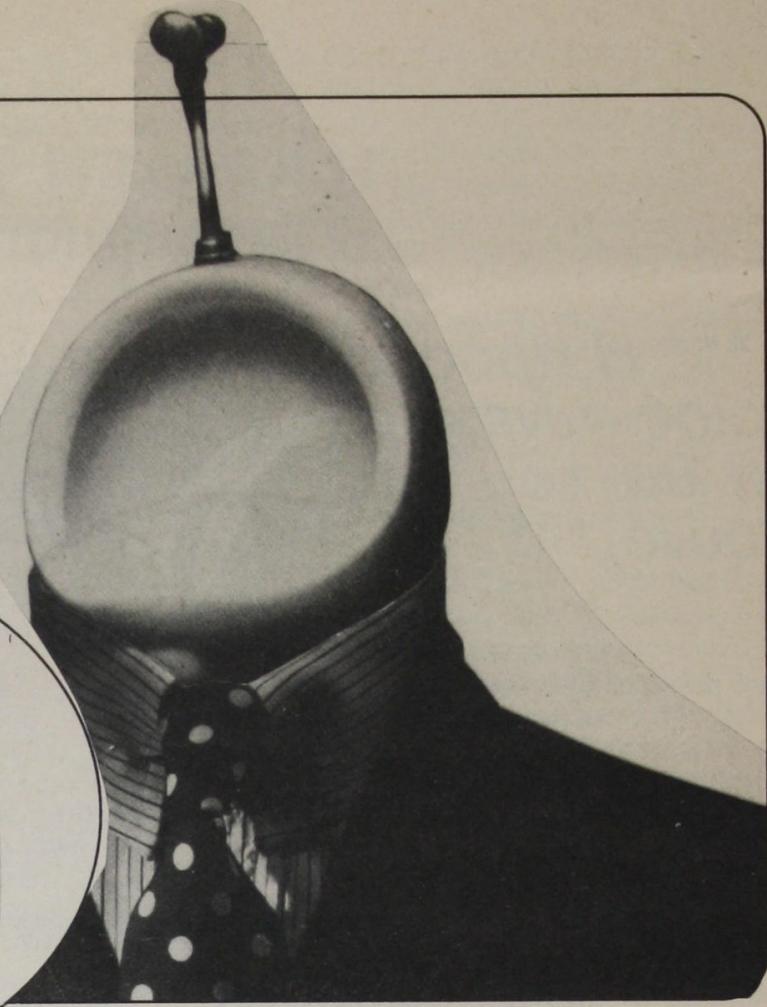
εφόσον η περιβαλλοντική ευαισθησία είναι πια "in" και "πουλάει", μπορούν να εκμεταλλεύονται τις ίδιες τις πατέντες που κρύβανε τόσα χρόνια, για τη δημιουργία μίας νέας "οικολογικής" αγοράς, μία αγορά η οποία υπάρχει σήμερα επειδή η προηγούμενη απουσία των πατεντών αυτών βοήθησε στην καταστροφή του περιβάλλοντος!!! Η ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΒΡΩΜΑΣ

Τώρα ξαφνικά υπάρχει και μία εντελώς καινούργια αντίληψη του καπιταλιστικού κέρδους - το Waste Management Inc., δηλαδή εταιρίες που πουλάνε την τεχνολογία ελέγχου ή, μάλλον, απομάκρυνσης της ρύπανσης για τεράστια χρηματικά ποσά (η εταιρία Generale des Eaux της Γαλλίας είχε το 1991 πωλήσεις \$1.200εκ., βλ. The Economist, 29 Μαΐου, 1993, ένθετο, σ. 11.) Οι διαφημίσεις των εταιριών αυτών προσπαθούν να πείσουν τον άνθρωπο ότι σκοπεύουν στο καλό του πλανήτη με τα να φροντίζουν, διαμέσου της τεχνολογικής τους υπερισχύος, για την προστασία του περιβάλλοντος.

Οσοι πουν ότι καλά κάνουν και ασχολούνται με το περιβάλλον, ακόμη και για εμπορικούς σκοπούς, ας απαντήσουν στο ερώτημα: και τι θα κάνουν αυτές οι εταιρίες όταν, ή εάν, θα πετύχει ο λεγόμενος στόχος τους; Θα εγκαταλείψουν μία τεράστια αγορά τόσο εύκολα; Οι ίδιες οι εταιρίες που φροντίζουν δήθεν για το περιβάλλον, ανήκουν ιδεολογικά σε συμφέροντα που ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝ τη ρύπανση.

Δηλαδή, εδώ έχουμε ένα φοβερό παράδειγμα "profit maximization" (μεγιστοποίησης κερδών), μία πραγματικά διαβολική εξίσωση στην δημιουργία ενός προϊόντος: πλασάρισμα ανύπαρκτης "ανάγκης" από μία διαφημιστική εκστρατεία για να προεκτείνει την παρουσία μίας εταιρίας στη αγορά + σπατάλη οικονομικών και οικολογικών πόρων + αυξημένη τιμή για τον καταναλωτή (που στην ουσία πληρώνει για την διαφημιστική εκστρατεία που τον κοροϊδεύει) + αυξημένη ρύπανση = οικολογικά, οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα.

Τα οικολογικά "λύνονται" δήθεν, με τη βοήθεια της Waste Management και Σία, για τις υπηρεσίες των οποίων πληρώνει ο καταναλωτής πάνω στην επί τούτου αυξημένη τιμή του προϊόντος. Τα οικονομικά αφορούν την ανάγκη για τη διατήρηση κερδών σε επίπεδα ικανοποιητικά για τους μετόχους και για την πιο αποτελεσματική οικονομική λειτουργία της εταιρίας - που συνήθως καταλήγει στην απόλυτη πλεονάζοντος προσωπικού. Και για τα κοινωνικά, υπάρχει το κράτος, που όλο και περισσότερο πρέπει να φροντίζει για το τεράστιο κοινωνικό κόστος επιβάλλοντας φόρους στον ... απλό πολίτη-θύμα των υπερεθνικών εταιριών. Και όλα αυτά γιατί η επικρατούσα ιδεολογία βλέπει την πρόοδο (διαβ. το κέρδος), και μόνο, ως το ζητούμενο "καλό" για την

κοινωνία. ΛΥΣΗ ΝΑΙ, ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΧΙ. Φαίνεται ότι ο κόσμος δεν έχει καταλάβει τη σοβαρότητα του προβλήματος.

Ολοι μιλάνε για το πότε θα τελειώσει η σημερινή οικονομική κρίση. Κυβερνήσεις, τράπεζες, εταιρίες ... όλοι διαβάζουν τα στατιστικά των οικονομιολόγων για να διαπιστώνουν την κατάσταση της παγκόσμιας οικονομικής υγείας. Ομως, η σημερινή οικονομική και κοινωνική κατάσταση ΔΕΝ είναι απλώς μία ατυχής φάση της ιστορίας. Αυτό που παρατηρούμε σήμερα, δηλ. η περιθωριοποίηση πολλών κοινωνικών ομάδων, η ακρίβεια, η φτώχεια, και γενικώς η ανθρώπινη απελπισία - σωματική και ψυχική - , όλα αποτελούν το ΑΝΑΓΚΑΙΟ αποτέλεσμα της όλης διαδικασίας της δημιουργίας και συντήρησης της παγκόσμιας αγοράς, όπου μόνο οι πιο πλούσιοι θα κερδίζουν. Πρέπει, επιτέλους, να εγκαταλειφθεί η χωρίς όρους αποδοχή μιας άκριτης ανάπτυξης και της φιλοσοφίας των "μεγάλων έργων", που αδιαφορούν για το κοινωνικο-περιβαλλοντικό ΚΟΣΤΟΣ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΕΥΘΥΝΕΣ.

Αυτό που χρειάζεται είναι μια ριζοσπαστική αλλαγή στην αντίληψή μας για το κοινωνικοοικονομικό σύστημα. Γιατί η παγκόσμια κατάσταση γίνεται τόσο σοβαρή, που θα έλεγα ότι δεν αρκούν απλώς "πολιτικές" λύσεις πια. Κόμματα, εκλογές, πολιτικοί - όλα είναι ξεπερασμένα. Εδώ παίζουμε με την ίδια την έννοια της ύπαρξής μας.

Σχεδόν κανένας δεν τολμά να θέσει σοβαρά και δημόσια το ερώτημα: μήπως ολόκληρο το σύστημα είναι σάπιο, και πρέπει να αλλάξει ώστε να εξασφαλίσει ο κάθε άνθρωπος το μέλλον του

με αξιοπρέπεια, έστω και με λιγότερα υλικά κομφόρο; Λύσεις υπάρχουν, χλιαρές λύσεις (βλ. τελευταία, π.χ., Tim Lang και Colin Hines, *The New Protectionism: Protecting the Future against Free Trade*, εκδ. Earthscan, 1993, μία θαυμάσια κριτική για την φιλοσοφία του ελεύθερου εμπορίου), αλλά δεν πρόκειται ποτέ να εφαρμοστούν εάν ο καθένας μας, ατομικά, δεν τολμήσει να αμφισβητήσει την αναγκαιότητα της άκριτης κατανάλωσης και των δυνάμεων που τη πλασάρουν.

Είμαστε θύματα όταν καταναλώνουμε; Η ματαίότητα του ανθρώπου - και η άγνοιά του - είναι το μεγαλύτερο όπλο στα χέρια μίας παγκόσμιας αγοράς που η πολιτική της έχει λογική συνέπεια την εξαφάνιση τόσο της ανθρώπινης ψυχής όσο και της οικολογικής και κοινωνικής ισορροπίας. Οι αξίες που τονίζει η αγορά αυτή είναι, χαρακτηριστικά, αυτές που δεν προσφέρουν τίποτα στην πραγματική (και όχι απλώς τεχνολογική) βελτίωση της κοινωνίας. Η κοινωνική αγωνία που σε άλλες γενιές οδήγησε σε προβληματισμό για την ζωή, την κοινωνική δικαιοσύνη, τον πολιτισμό, το νόημα της ανθρώπινης ύπαρξης, μετατρέπεται αποκλειστικά σε άγχος για το πώς θα αγοράσουμε το τρίτο αυτοκίνητο ή για το ποιος θα πηδήξει ποια στην κάθε "Τόλμη και Γοητεία".

Και προσοχή! Οταν ο άνθρωπος δεν θα μπορεί πια να σκέφτεται, να ερωτεύεται ή να αναστενάζει κάτω από το φώς του φεγγαριού, επειδή αυτό θα κρύβεται από κάποια γιγαντιαία ουράνια διαφήμιση, τότε ή κατανάλωνει, ή αυτοκτονεί ... ή σκοτώνει.

Ο ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ

και το
ΜΑΓΙΚΟ ΠΟΥΛΙ

Η ΕΡΗΜΟΣ

Το σημαντικότερο όπλο της εξουσίας σήμερα, τουλάχιστον στο Δυτικό Κόσμο, δεν είναι πια ούτε η προπαγάνδα, ούτε η άμεση καταπίεση των υπηκόων της, αλλά η απογοήτευση, η αδιαφορία, κάποτε ακόμη και η (σιωπηλή) συναίνεση της μεγάλης πλειοψηφίας αυτών των τελευταίων. Η απροθυμία να πολεμήσεις, ή έστω ν' αντισταθείς (έστω και συμβολικά) σε μια τάξη πραγμάτων εξώφθαλμα αδικη, παράλογη και ολέθρια, δεν έχει πια τη ρίζα της στην άγνοια, στην έλλειψη πληροφόρησης, όσο στην πεποίθηση - ακλόνητη συχνά - ότι τίποτε πια δεν μπορεί ν' αλλάξει και στην απογοήτευση και τον κυνισμό που έπονται. Ακόμη, στην προσπάθεια να περισώσουμε ό,τι μπορούμε, σ' ατομικό τουλάχιστον επίπεδο (κι επομένως, αφού ο κόσμος δεν αλλάζει, να προσπαθήσουμε τουλάχιστον να βολευτούμε εμείς), που οδηγεί στον ατομικισμό, τον ανταγωνισμό και την απομόνωση και τέλος στη σύγχιση που συντηρούν και διαχέουν σύσσωμοι οι μηχανισμοί "διανοητικής επιρροής" του συστήματος και που κάνει ουσιαστικά αδύνατη την καθαρή άποψη για τα πράγματα, τη διαμόρφωση αξιών, τη λήψη αποφάσεων, το ανατρεπτικό πάθος.

...παγιδευμένο φτερουγίζει σε σκοτεινές στοές κι άλλοτε σ' απέραντες ερήμους, αναζητώντας το χαμένο του παράδεισο.

Όπως παρατηρεί ο P. Βανεγκεμ στην "Επανάσταση της καθημερινής ζωής"¹, ή άμεση καταπίεση (η αντίληψη κι η συνειδητοποίηση της οποίας από τα θύματά της κι η παρόρμηση γι αντίδραση ενάντια της ήταν αναπόφευκτες) κατακερματίστηκε σε άπειρες μικρές καταπιέσεις, που εξακολούθουν να μας ταπεινώνουν, χωρίς πια να είναι εύκολο να τις συνειδητοποιήσουμε, να βρούμε την αυθεντική πηγή εκπόρευσής τους και να τις αντιμετωπίσουμε, παράγοντας έτοι είναν αντίστοιχο κατακερματισμό της εκκωφαντικής κραυγής άρνησης του χθες σε απειράθιμα αναιμικά ψελίσματα του σήμερα. Τα M.M.E. μας αποχανώνων μοιράζοντας αφειδώς διανοητικά ζαχαρωτά που τέρπουν τις αισθήσεις, μας παραπληροφορούν πλασσάροντάς μας τη δική τους ρετουσαρισμένη όψη της πραγματικότητας, μας δημιουργούν σύγχιση βομβαρδίζοντάς μας με πλήθος αντιφατικών και συχνά ψεύτικων ή διαστρεβλωμένων πληροφοριών, επηρεάζοντας τη συμπεριφορά μας με υποσυνέδητα μηνύματα, σένοντας τις πιο πεξές - υλικές επιθυμίες μας (με την προώθηση καταναλωτικών προϊόντων - βαλσάμων για τη φρίκη της καθημερινότητας), ενώ ταυτόχρονα αμβλύνουν τα πιο βαθιά και ανθρώπινα συναισθήματά μας, τον πόθο και τον έρωτα, φέρνοντάς μας σε επαφή με ό,τι πιο μακάριο έχει να προσφέρει η καθημερινή ειδησεογραφία με τη χαρακτηριστική ψυχρότητα των τηλεπαρουσιαστών-ρομπότ (στυλ Χατζηνικολάου...). Με μια λεπτή διανοητική επέμβαση μετατοπίζουν το συναισθηματικό μας κέντρο από το ουσιώδες και ανώτερο-βαθύ συναίσθημα στο επόπειδο των ζωώδων αντανακλαστικών επιθυμητικών αντιδράσεων.

Μπορούμε, άνετα πια, να αντικρύζουμε τις πιο φρικιαστικές σκηνές (σαν εκείνη του βιομβαρδισμού του καταφυγίου της Βαγδάτης) τρώγοντας το βραδινό μας και με τη σκέψη μας να ταξιδεύει λιγούρικα στο σπορ αυτοκίνητο της προηγούμενης διαφήμισης. Αντί να συγκινηθούμε βαθύτατα, να βάλουμε τα κλάματα, να βγούμε στους δρόμους ουρλιάζοντας ή ο,τιδήποτε άλλο θα ήταν μια φυσιολογική ανθρώπινη συναισθηματική αντίδραση στο σοκ του άμεσου αντικρύσματος του υπέρτατου παραλογισμού, μένουμε, με την σχεδόν ίδια ψυχρότητα του εκπαιδευμένου εκφωνητή, στην ακινησία και τη σιωπή της ντροπής, ενώ το αμέσως επόμενο λεπτό, μπορούμε άνετα ν' ακολουθήσουμε τη μετάβασή του στο πιο αδιάφορο θέμα της καθημερινής ειδησεογραφίας.

Το πάθος μας, αντί να είναι ανθρώπινο, ερωτικό, επαναστατικό κι ανατρεπτικό, εξανεμίζεται ή διαστρεβλώνεται σε πάθος μίσους, μισαλλοδοξίας, ρατσισμού, θρησκευτικού ή ποδοσφαιρικού φανατισμού. Και χωρίς ερωτικό πάθος, στην ευρύτερη έννοια, η ζωή καταντά άχρωμη, βαρετή, μπερδεμένη.

Οι άνθρωποι κάποτε φοβόνταν και αγνοούσαν. Γι αυτό ήταν αρκετές μερικές απλές και διαυγείς κρίσεις για την πραγματικότητα (πολιτική, κοινωνική, οικονομική) και την αληθινή φύση της μίζεριας τους και το παραδειγματικό μερικών θαρραλέων ανθρώπων, που αψήφησαν κάθε απειλή ενάντια στην ύπαρξή τους, για να τους κάνουν να ξεπεράσουν την άγνοια και το φόβο και να επαναστήσουν μαζικά. Οταν οι εξουσιαστές διαπίστωσαν ότι τα όπλα διανοητικού - συναισθηματικού ελέγχου των υπηκόων τους δεν μπο-

ρούσαν να κάνουν πια τίποτε απέναντι στην καθαρή σκέψη και στο εωσφορικό πάθος των ανθρώπων, ελίχθηκαν έγκαιρα και αντικατέστησαν την άγνοια με την σύγχιση της παραπληροφόρησης και το φόβο με το συναισθηματικό ευνουχισμό, τη διέγερση των επιθυμιών, την απογοήτευση.* Μέσα στον πληθωρισμό των ιδεών, οι καθαρές απόψεις για την πραγματικότητα χάνονται πια σα σταγόνες καθαρού νερού μέσα σ' έναν ωκεανό λημμάτων.

Είναι πολύ πιο δύσκολο να ξεφύγει κανείς από τη σύγχιση και την πλάνη απ' ότι από την άγνοια. Κι ακόμη, το βόλεμα και η κυνικότητα, που έχουν γίνει οι κυρίαρχες αξίες της σύγχρονης κοινωνίας, δεν αφήνουν πια περιθώρια για έμπτευση από τον ηρωισμό και το πάθος κάποιων. Τους αντιμετωπίζουμε, απλώς, σα ρομαντικούς

τρελλούς και το θράσος μας είναι τέτοιο, που συχνά τους ειρωνεύομαστε και τους περιφρονούμε.

Τέλος, οι υποτιθέμενοι θεματοφύλακες των επαναστατικών αξιών, πολιτικά κόμματα ή οργανώσεις, χρησιμοποιούνται πλέον άνετα από το σύστημα για την επιδείνωση της σύγχισης και τον έλεγχο του εξεγερτικού πάθους, όπου αυτό υπάρχει.

* Ας μην θεωρηθεί ότι κάνουμε κάποιον απόλυτο διαχωρισμό. Η διάκριση γίνεται με βάση τις τεχνικές ελέγχου στις οποίες ωρίγουν ή έρχονται μεγαλύτερο βάρος οι εξουσιαστές. Από αυτή την άποψη, δίνεται σήμερα περισσότερο σημασία στην παραπληροφόρηση, παρά στη μη-πληροφόρηση και στη διασπορά της απογοήτευσης και του κυνισμού, παρά τον φόβου, ώστε να διατηρείται η επίφαση της δημοκρατίας και της ελευθερίας των μοντέρνων καθεστώτων.

Μένουμε λοιπόν στη διανοητική σύγχιση, στην έλλειψη σαφών αξιών, προταγμάτων, σχεδίων και μεθόδων δράσης, συγκεκριμένων και υλοποιήσιμων κοινωνικών στόχων, στην αδυναμία εκπλήρωσης των ελευθεριακών οραμάτων μας στο μικρόκοσμο της καθημερινής ζωής, στην απογοήτευση και την πεποίθηση ότι η επανάσταση* είναι μια χαμένη υπόθεση, ότι η κυριαρχία του κράτους είναι ακλόνητη κι η φύση του ανθρώπου τέτοια, που να αποτρέπει την όποια ουσιαστική αλλαγή. Αυτή η στάση είναι που έχουμε ν' αντιπαλέψουμε αντί ν' αναλωνόμαστε σε συμβιβαστικές κι ανούσιες ρεφορμιστικές προσπάθειες, σε σχολαστικές διαφωνίες ή σε εγωιστικές προσωπικές αντιπαραθέσεις.

Η απογοήτευση είναι η φυσική συνέπεια της παιδιάστικης ενθουσιώδους γοήτευσης μπροστά στο όνειρο της επανάστασης και της μη συνειδητοποίησης της δυσκολίας του επαναστατικού δρόμου, δχι στην αφελώς απλουστευμένη σύλληψή του, αλλά στην πρόνυμά του. Ωστόσο, η γνώση της δύναμης των εγκατεστημένων δομών και των πολλαπλών μηχανισμών αντίδρασής τους σε κάθετι που τούς απειλεί, της δυσκολίας αλλαγής των συμπεριφορικών μοντέλων των ανθρώπων κι ακόμη περισσότερο των εξαιρετικά πολύπλοκων και δυσκίνητων κοινωνικών σχηματισμών τους, θα πρέπει να συνοδεύεται από τη συνειδητοποίηση ότι η ιστορία δεν γυρίζει πίσω κι ότι η βαθύτερη φύση του κόσμου είναι η εξέλιξη και μάλιστα η σπειροειδής εξέλιξη, που εμπεριέχει κρίσεις και παλινδρομήσεις. Αυτή η τελευταία συνειδητοποίηση συνιστά την ειδοποιό διαφορά, που αντί για την αίσθηση της αδυναμίας απέναντι στο παντοδύναμο σύστημα και την απελπισία και παραίτηση που έπονται θά 'πρεπε να οδηγεί στη χαλύβδωση της θέλησής μας για την προώθηση των ελευθεριακών ιδανικών. Δεν φτάσαμε στο τέλος της ιστορίας· αντίθετα είμαστε ακόμη στην αρχή της. Τα παλιρροιακά κύματα της επανάστασης θα συνεχίσουν να 'έχονται, γιατί υπάρχει ένα

βαθύτερο φως μέσα στον άνθρωπο, ένα εωσφορικό πάθος, που να μην μπορεί ν' αντέξει για πολύ αδικαματόρητα την εξα-

θλίωση, τον εξευτελισμό, την ταπείνωση. Απομένει να ξεπεράσουμε την αίσθηση ματαιότητας και να εργαζόμαστε αδιάκοπα και με πάθος την περίοδο της άμπωτης, ώστε το επόμενο επαναστατικό κύμα να εί-

Αν πέφτουμε σήμερα, χωρίς να κατεβάζουμε τις σημαίες μας, ο σκοπός μας είναι βέβαιο ότι θα θριαμβεύσει αύριο.
Malatesta

ναι πιο ζωντανό, πιο συνειδητοποιημένο, πιο ενθουσιώδες και πιο ρεαλιστικό ταυτόχρονα, φέροντας μαζί του τη γνώση που απεκόμισε από τις προηγούμενες "αποτυχίες" του, έτσι ώστε να προκαλεί κάθε φορά βαθύτερα οργήματα στο κατεστημένο. Η περίοδος της κρίσης είναι περίοδος περισυλλογής, μελέτης και προετοιμασίας. Όπως ανέλυσε θαυμάσια ο F. Capra στην "Κρίσιμη Καμπή"² παίρνοντας στοιχεία α-

πό τις πιο παλιές ανατολικές φιλοσοφίες και από τις πιο σύγχρονες δυτικές κοινωνιολογικές θεωρίες, η περίοδος της κρίσης κυνοφορεί την επερχόμενη περίοδο προόδου και δημιουργικότητας. Αν αφήνοντας τα μεγάλα λόγια ή τις μεγάλες απογοήτευσεις, αγωνιζόμαστε για αυτά που πιστεύουμε διαμορφώνοντας επαναστατικά τον ίδιο τον εαυτό μας και τον κοινωνικό μας χώρο, αν πειραματίζόμαστε σε αυτοδιαχειριζόμενες κοινότητες για την πραγμάτωση των ιδανικών της αλληλεγγύης, της αυτονομίας, της αδελφοσύνης και της συνεργασίας, για τη δημιουργία και τη δοκιμή στην πράξη νέων κοινωνικών δομών οργάνωσης, τότε μόνο δεν θα βρεθούμε απροετοίμαστοι στο πλήρωμα του χρόνου.

Μόνο η συνειδητότητα, η επίγνωση και η διαρκής εγοήγορση μπορούν να μας απελευθερώσουν από τη σύγχιση και την πλάνη και να μας οδηγήσουν στην αυθόρυμη, παιδική, ερωτική αντιμετώπιση της πραγματικότητας, στην καθαρή ματιά που θα διαλύσει όλα τα ψέματα και θ' αφήσει να λάμψουν οι αξίες της συνεργασίας, της αγάπης, του ανθρωπισμού, της πραγματικής οικολογικής συνείδησης.

Επίθεση στα μέσα πρόκλησης της σύγχισης και της συναισθηματικής απονέκυρωσης, στα μέσα και τους μηχανισμούς παραπληροφόρησης με οποιοδήποτε τρόπο, άμεσο ή έμμεσο, επίθεση στις εγκατεστημένες μέσα στον ίδιο τον ψυχισμό μας αντιδραστικές δυνάμεις και καθάρισμα του συναισθηματικού και πνευματικού μας κόσμου. Ν' αγωνιστούμε να ξαναβρούμε το εφηβικό μας πάθος και την καθαρή παιδική ματιά, για να κατανοήσουμε και να προσπαθήσουμε ν' αλλάξουμε τον κόσμο, γιατί, όπως είπε κι ο Μαλατέστα, το ζήτημα δεν είναι να πραγματοποιήσουμε την αναοχή σήμερα ή αύριο ή σε χλιαρά χρόνια, αλλά να προενόμαστε προς την αναοχή σήμερα, αύριο, πάντα.

* Η χρήση του όρου γίνεται στην ευρύτερη σημασία του, που συμπεριλαμβάνει κάθε αντικατάσταση αντιδραστικών κατεστημένων από προσδετικές φόρμες.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ 1. "Η Επανάσταση της Καθημερινής Ζωής", Raoul Vaneigem, Εκδ. ΑΚΜΩΝ (σελ. 25-36)

2. "Η Κρίσιμη Καμπή", Fritjof Capra, Εκδ. ΩΡΟΠΑ (σελ. 24-60 και ιδιάίτερα 31-35)

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ "ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΑΣ"

ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ, Η ΝΕΑ ΤΑΞΗ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Το 1992 έκλεισε άσχημα γιά τους Αφρικανούς εντός και εκτός της πατρίδας τους. Η κρατική τρομοκρατία είναι καθημερινό φαινόμενο στην Αιτή και στη Ν.Αφρική. Υπολείματα εμφυλίου και ξηρασίας ταλαιπωρούν ακόμα την Αγκόλα, τη Μοζαμβίκη και τη Λιβερία. Η ρατσιστική βία και η αστυνομική καταστολή εξακολουθεί να αναπτύσσεται στις ΕΠΑ, ακόμα και απέναντι σ' αυτούς τους λεγόμενους "καλούς μαύρους μπάτσους". Και η πρώτη επέμβαση-οδηγός στην αφρικανική Σομαλία βάζει τη Νέα Τάξη Πραγμάτων σε μιά νέα αιματηρή κατεύθυνση, τη στιγμή που δύο-μη αναγνωρισθέντες-Σομαλοί δολοφονήθηκαν από τους φημισμένους Γάλλους Λεγεωνάριους, όταν ο Μπους πήγε πρωτοχρονιάτικα στο Μογκαντίσου, με τα χέρια ακόμα λερωμένα από φρέσκο ιρακινό αίμα.

Το άρθρο αυτό εξετάζει τη προϊστορία της κρίσης στη Σομαλία και της αμερικανικής επέμβασης αλλά και εναντιώνεται στους αφροαμερικάνους που αντιμετώπισαν απαθείς τη γριφώδη πραγματικότητα που διαχύθηκε στα μάτια του κόσμου με το όνομα Επιχείρηση Αποκατάσταση της Ελπίδας.

Η Κρίση

ΗΣομαλία, μια αρχαία χώρα στο κέρας της Αφρικής, βρέθηκε να χάνει κατά μέσο όρο 5.000 ανθρώπους την εβδομάδα λόγω των αιματηρών συγκρούσεων σε συνδυασμό με τεχνιτασμοφικά αποτελέσματα της πείνας και της ξηρασίας.

Τα αποτελέσματα των φυσικών διαφορών που οι ΕΠΑ παρουσιάζουν σε επιχειρήματα για την επέμβασή τους ΟΗΕ, τα εφευρήματα της ψυχροπολεμικής τεχνολογίας μιμότητας και φυσικά οι παρατεταμένες διανέπειες ενός αποικιακού καθεστώτος 100 και πλέων ετών υποβοήθησαν την δέξινση της κρίσης.

Φυσικά δεν πρόκειται για, ούτε ποτέ ήταν, θέμα μερικών υπανάπτυκτων πολεμάρχων που αποκτώντας δύναμη αρχίζουν να σκοτώνουν, έτσι για το κέφι τους, τους δικούς τους.

Το Υπόβαθρο Της Κρίσης

Το μέγεθος της κρίσης εντάθηκε το 1991, μόλις η σκληρή κυβέρνηση του Μουχάμαντ Σίαντ Μπάρε, που υποστηριζόταν από τις ΕΠΑ, ανατράπηκε από μία ένοπλη εξέγερση κάποιων διαφορετικών στο ύφος τους ομάδων με κοινούς όμως στόχους.

Ο Μπάρε πήρε την εξουσία το 1969 με στρατιωτικό πραξικόπημα, εξαγγέλοντας πως είχε τη λύση που θα επανέφερε τη "λαϊκή αξιοπρέπεια και εμπιστοσύνη". Εξήγγειλε επίσης πως θα χρησιμοποιούσε τον επι-

στημονικό σοσιαλισμό για να μεταλαμπαδεύσει στους Σομαλούς την αυτοοργάνωση και την πρόοδο με τις δικές τους δυνάμεις. Το καθεστώς όμως ήταν απλά στρατοκρατικό, ενώ ο ίδιος κατέληξε μια αιμοδιψής μαριονέτα των αμερικανικων δολαρίων - μια ιστορία για την οποία ο Malcolm X είχε δυσοίωνα προειδοποιήσει τους αφρικανούς πολιτικούς εγκεφάλους, ήδη από τον Ιούλη του 1964.

Το 1974 πέφτει το καθεστώς του Αιθίοπα αυτοκράτορα Χαϊλέ Σελασίε και ανέργηταί είνα ψευτοσοβιετικό μαρξιστικό τύπο καθεστώς, υπό την αρχηγία του Μεγκίστου Χαϊλέ Μαριάμ. Το 1977, όταν επιχείρησε να καταπατήσει, από αιώνες, σύνορα της ερήμου των Ουαλάνγκεν, με τη Σομαλία, άρχισε ο γνωστός ως "πόλεμος του Ουγκάντεν", μεταξύ δύο σοσιαλιστικών κρατών, που είχε ως αποτέλεσμα τη ταπείνωση της Σομαλίας και το διωγμό των Σομαλών που κατοικούσαν πίσω από τα αιθιοπικά σύνορα. Κατά τη διάρκεια της διαμάχης η Σοβιετική Ενωση πήρε το μέρος της Αιθιοπίας. Ο Φιντέλ Κάστρο, σύμφωνα με τις αρχές του, προσπάθησε να εξαναγκάσει Σομαλία και Αιθιοπία να ιδρύσουν μια "ομοσπονδία σοσιαλιστικών κρατών" αποτρέποντας έτσι τη σύγκρουση και θέτοντας κάποιες αρχές συνεργασίας. Απ' τη στιγμή όμως που οι Σοβιετικοί πήραν το μέρος της μίας παράταξης, δημιουργήθηκε κι εδώ μια ψυχροπολεμική αστάθεια.

Μετά την ήπα της Σομαλίας το 1978, το καθεστώς Μπάρε προσκολλήθηκε πλέον με

αφοσίωση στις ΕΠΑ, στρέφοντας ταυτόχρονα τα όπλα του στον ίδιο το λαό του που ήταν δυσαρεστημένος από την αποτυχία του πολέμου του Μπάρε, την αποτυχία της μετατροπής σε καλλιεργήσιμη έκταση της περιοχής της Δ. Σομαλίας (που πίσω από αυτή κρυβόταν η ενσωμάτωση των πληθυσμών που κατοικούσαν στα σύνορα της περιοχής Ουγκάντεν, πίσω από τη σομαλική επικράτεια), αλλά και την ανικανότητα της κυβέρνησης να ικανοποιήσει τις βασικές βιοτικές ανάγκες του πληθυσμού. Το 1977-78, λόγω του πολέμου του Ουγκάντεν, το πρόβλημα της ξηρασίας και της πείνας είχε επιδεινωθεί. Αξίζει επίσης να σημειωθεί πως οι ΕΠΑ ανακάλεσαν ένα πακέτο μέτρων βοηθείας που περιελάμβανε και τη κατασκευή ενός φράγματος για την άρδευση των περιοχών που πλήγησαν από τη ξηρασία.

Από το 1986 ο Μπάρε κι ο Μεγκίστου κάνουν πέρα τις διαφορές τους για να επικεντρώσουν τις στρατιωτικές τους δυνάμεις στη διάσωση της εξουσίας τους. Το 1990 η Africa Watch κατήγγειλε πως, μεταξύ 1988 και 1990, το καθεστώς Μπάρε ήταν υπεύθυνο για τη δολοφονία 50.000 πολιτών. Εδώ συμπεριλαμβάνονται και οι βομβαρδισμοί (1989) δύο πόλεων στη Β. Σομαλία, της Χαρογέισα και του Μπουριά. Γιά τους βομβαρδισμούς αυτούς χρησιμοποιήθηκαν Νοτιοαφρικανοί πιλότοι.

Η Τρέχουσα Κρίση

Το 1991 βρήκε το περιφρονημένο καθεστώς Μπάρε υπό διάλυση και τον ίδιο

τον Μπάρε να εγκαταλείπει τη χώρα. Θα ακολουθήσει ο βίαιος αγώνας για την εξουσία, ανάμεσα στις δύο ομάδες που έριξαν τον Μπάρε. Η μία ομάδα ελεγχόταν από το στρατιγό Φαράχ Αμπίτ και είναι γνωστή ως Ενωμένο Σομαλικό Κογκρέσο (USC). Η άλλη ελεγχόταν από τον Άλη Μαχντί Μοχάμεντ και είναι γνωστή ως Ομάδα Μανιφέστο. Οι αναλυτές πιστεύουν πως πίσω από τη δημιουργία της Ομάδας Μανιφέστο βρισκόταν η ιταλική κυβέρνηση και αποσκοπούσε στον ανταγωνισμό του πιο διευρυμένης βάσης Ενωμένου Σομαλικού Κογκρέσου. Η ειρωνία είναι πως και οι δύο ομάδες ανήκουν στη φυλή. Απ' τη στιγμή που και οι δύο πάλευαν στα συντρίμια του περιφρονημένου καθεστώτος Μπάρε, οι στρατιωτικές φρικαλεότητες δεν υποχώρησαν. Και τα δύο κόμματα είναι ένοχοι συνεχούς βίας κατά πολιτών και φυλετικών βιαιοτήτων. Απ' τον Απρίλιο του 1992, οι συνθήκες χειροτέρευσαν και 5.000 άτομα, δύο προαναφέρθηκε, πέθαιναν εβδομαδιαία.

Το Υπόβαθρο Της Αμερικανικής Ἐπέμβασης

Μπρός σ' αυτά τα ανατοριχιαστικά γεγονότα, ο ΟΗΕ παίρνει κάποια πρωτοβουλία τον Απρίλιο. Η πρωτοβουλία μιλούσε για αποστολή ειρηνευτικής δύναμης 3.500 ανδρών (και όχι για 18.000 - 40.000 που σήμερα ζητούν οι ΕΠΑ), υπό τη διοίκηση των Ηνωμένων Εθνών. Η κυβέρνηση των ΕΠΑ, της οποίας η βοήθεια είχε τον κύριο λόγο, αποφάσισε να μη στηρίξει τότε την επέμβαση μολονότι υπέργραψε το ψήφισμα.

Λοιπόν, εάν η Επιχείρηση Αποκατάστασης της Ελπίδας δεν έχει την ανθρωπιστική υφή που διατυπωνίζει, τότε τί είναι; Γιατί βρίσκονται οι ΕΠΑ εκεί;

Ο Ασα Σαμάντ του Σομαλικού Οργανισμού Βοηθείας και Ανάπτυξης (SAFRAD), ενός οργανισμού για υλική υποστήριξη από Σομαλούς που κατοικούν στον Καναδά και στις ΕΠΑ, έκανε τα ακόλουθα σχόλια "Αν

είχαν στείλει τους 3.500 στρατιώτες τον Απρίλη θα είχαν λύσει το πρόβλημα ή θα το είχαν μειώσει. Θα είχαν ταυτόχρονα σώσει και αμέτρητες ζωές. Με 5.000 νεκρούς τη βδομάδα, αυτό είναι γενοκτονία".

Η ιστορία και ο χαρακτήρας της αμερικανικής βοηθείας πρέπει να εξεταστεί λεπτομερειακά. Ο Δρ. Σαμάντ ρωτά: "Αν οι ΕΠΑ ενδιαφέρονται πραγματικά για τη Σομαλία και την Αφρική, τότε γιατί η μεταναστευτική τους πολιτική επιτρέπει μόνο σε 7.000 Αφρικανούς το χρόνο να μεταναστεύουν (ενώ αφήνει τους τετραπλά-

σιους Ευρωπαίους), τη στιγμή που η Αφρική είναι η ήπειρος με το μεγαλύτερο μεταναστευτικό πρόβλημα;"

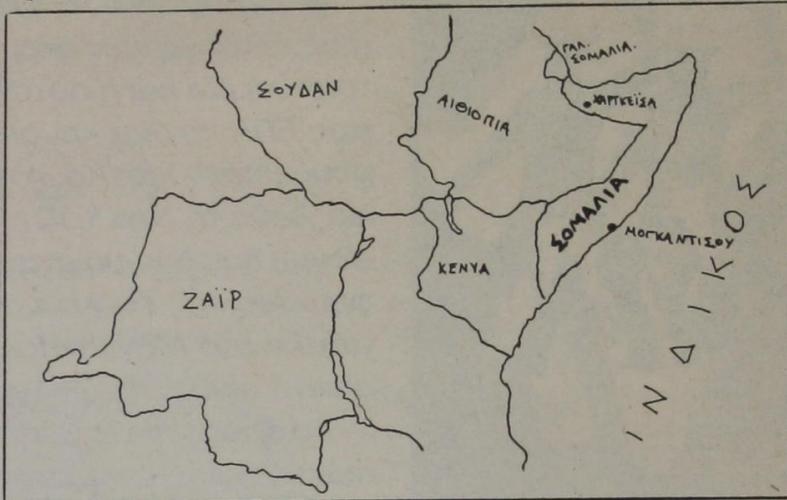
Εποι, εάν η Επιχείρηση Αποκατάστασης της Ελπίδας δεν έχει την ανθρωπιστική υφή που διατυπωνίζει, τότε τί είναι; Γιατί βρίσκονται οι ΕΠΑ εκεί;

Δίνοντας το πλέγμα των παραγόντων, των σκοπών και του χαρακτήρα της αμερικανικής βοηθείας (όπλα, περισσότερα όπλα) και του εξουσιαστικού όρου που οι ΕΠΑ έπαιξαν στις πιο κρίσιμες στιγμές της κρίσης (μπλοκάροντας την απόφαση επέμβασης του ΟΗΕ τον Απρίλιο του 1992), ξεκαθαρίζει ένας από τους λόγους που οι ΕΠΑ είναι εκεί. Σώζουν την εικόνα τους, αφού στη πραγματικότητα είναι μια από τις κύριες αιτίες των βασάνων του κόσμου. Και ο κόσμος έγινε μάρτυρας των γεγονότων μέσα από της παραμορφωτικούς καθηρέφτες των media.

Υπάρχουν όμως και γεωπολιτικοί λόγοι. Ενας είναι η ανάγκη βάσεων για τη περιοχή του Κόλπου, για την αύξηση της δυνατότητας κίνησης και αποτελεσματικότη-

τας των αμερικανών πεζοναυτών στο Μογκαντίσου, πρωτεύουσα της Σομαλίας.

Ο κόλπος Σούμπικ, η ναυτική βάση των ΕΠΑ στις Φιλιππίνες, έκλεισε, μετά από δημοψήφισμα, το 1987. Ο κόλπος Σούμπικ δεν ήταν μόνο σημαντικός για την ανάπτυξη των αμερικανικών δυνάμεων στην Ασία, αλλά και για την ανάπτυξη των δυνάμεων αυτών στη Μέση Ανατολή. Ο κόλπος Σούμπικ φιλιξενούσε το 70% του αμερικανικού ναυτι-

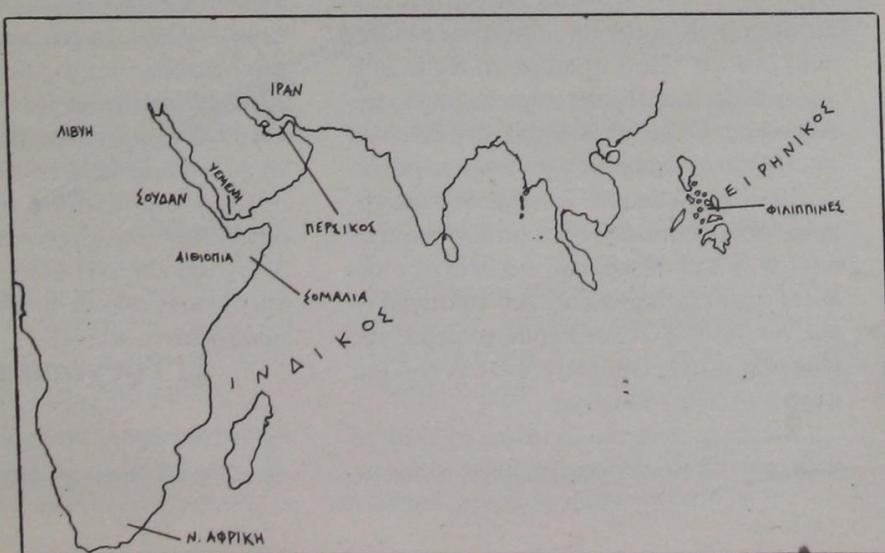
κού εξοπλισμού που χρησιμοποιήθηκε στην Επιχείρηση Καταιγίδα της Ερήμου, άλλη μια επιχείρηση για το καλό της ανθρωπότητας που στοίχησε τη ζωή 300.000 ανθρώπων και ίσως 100.000 Ιρακινών νηπίων που σκοτώθηκαν από την αρχή των επιχειρήσεων.

Επιπρόσθετα, οι αμερικανικές μυστικές υπηρεσίες εκτιμούν πως η Σομαλία, που συνορεύει με την Κένυα, ίσως έχει πετρέλαιο, που δεν έχει ακόμα ανακαλυφθεί. Αυτό το γεγονός εξηγεί και τη σιωπή των αμερικανικών ΜΜΕ για την υπέρομβη εχθρότητα προς τους Σομαλούς πρόσφυγες στην Κένυα. Οι Σομαλοί στην Κένυα είναι υποχρεωμένοι να έχουν δύο διαβατήρια-πάσα. Μπορούν να τους σταματήσουν και να τους φάξουν αυθαίρετα, οποτεδήποτε. Αν δεν έχουν τα πάσα μπορούν να φυλακιστούν αυθαίρετα, να βασανισθούν, να απελαθούν ή να τα πάθουν και τα δυο μαζί. Χιλιάδες Σομαλοί έχουν απελαθεί από το αμερικανοστήρικτο

καθεστώς Μόι, απ' το Δεκέμβρη του 1990. Οι ΕΠΑ διατηρούν μια σημαντική στρατιωτική βάση στη Μομπάσα, η οποία

ειρωνικά ήταν κάποτε το μεγαλύτερο λιμάνι δουλεμπορίου, τέλος του διασαχαρικού δουλεμπορίου και αρχή για το διατλαντικό. Αραγε ο Ντάνισλ Αρατ Μόι, ο επονομαζόμενος "σκυλί", προσπαθεί να εξασφαλίσει για τον εαυτό του μερικά από τα υποτιθέμενα πετρελαϊκά κοιτάσματα, επωφελούμενος από τη σομαλική κρίση;

Ακόμα, η αυξημένη δυνατότητα μετακίνησης προς τον Κόλπο συνεπάγεται και διείσδυση προς Βορρά και Δύση. "Η Σομαλία είναι", δύος δήλωσε

αξιωματούχος τού State Departement, "ένας χώρος στάθμευσης", ή ένα σημείο εισόδου στο κέρας της Αφρικής και εποπτείας της περιοχής, καλύτερο από την Αιθιοπία ή την

ρύτερη περιοχή της Νότιας Αφρικής.

Τέλος υπάρχουν και οι πολιτισμικοί και ιδεολογικοί παράγοντες. Σύμφωνα με τις αμερικανικές, βρετανικές και ισραηλινές μυστικές υπηρεσίες, η μόνη άξιοπρόσεκτη δύναμη απέναντι στους ιμπεριαλιστές του βιορρά είναι η άνοδος του ισλαμικού φονταμενταλισμού. Η Σομαλία είναι κατά το 99% μουσουλμανική. Ετσι μπορεί να ειδωθεί ως μέρος του ιστού του ισλαμικού φονταμενταλισμού, που απλώνεται από το Ιράν στην Υεμένη, τη Σομαλία, την Ερυθραία, την Αιθιοπία και τέλος το Σουδάν αλλά και άλλων ισλαμικών κοινοτήτων.

Z. Muhammad
(από το
Black Panther,
καλοκαίρι 1993)
μετάφραση
Hot Coffee

Ερυθραία.

Το καθεστώς Μεγκίστου στην Αιθιοπία έχει πέσει. Η εξουσία μετατοπίστηκε από τους ανθρώπους της φυλής Αμχάρα, της ως τότε ηγετικής εθνότητας, παραδοσιακά φιλοδυτικής, στους Ορόμι που είναι πολυαριθμότεροι και προεσβέντονταν τη γενικότερη ανεξαρτησία και εθνική κυριαρχία, καθώς και την ανάπτυξη βασιζόμενοι σε ντόπιες δυνάμεις.

Η Ερυθραία πρόσφατα κέρδισε τον μακρύ πόλεμο της ανεξαρτησίας της ταυτόχρονα διαθέτει ανεξάρτητη και ιστορική παράδοση και κουλτούρα.

Ο Σέρζ Μουκέντι του Εργατικού Αγροτικού Κόμματος του Κογκό (Ζαΐρ) δήλωσε πως απ' τη στιγμή της επέμβασης στη Σομαλία, οι FAR ή Ενοπλες Λαϊκές Δυνάμεις, η νέα στρατιωτική πτέρυγα του Εργατικού Αγροτικού Κόμματος περιμένει αμερικανική επέμβαση στο Ζαΐρ ενάντιά τους. Το αμερικανοστήρικτο καθεστώς Μομπούτου δεχόταν πιέσεις για σεβασμό των δημοκρατικών αρχών τη στιγμή που χρησιμοποιούσε τη κρατική βία μέσω των κυβερνητικών δυνάμεων ή της μυστικής αστυνομίας της γνωστής "Χίμπου", ενώ οι FAR θέλησαν να αντιμετωπίσουν ένοπλα τον Μομπούτου. Μετά το λυσσασμένο φασιστικό καθεστώς του Απαρτχάιντ, εξαιτίας του πλούσιου σε μεταλλεύματα υπεδάφους του, το Ζαΐρ είναι ο πιο σημαντικός πελάτης των ΕΠΑ στην ευ-

N.Αφρική

Joel Meyers

από το Plain Words, No 2, Αύγουστος '93
μετάφραση Hot Coffee

HΑφρική ζει μια γενοκτονία. Το AIDS, μια νεα αρδώστια αναδέται στην αυγή της γενετικής μηχανικής και επιτίθεται σε πληθυσμούς που αποτελούν πολιτικούς στόχους, συνεχίζει να αποδεκατίζει την Αφρική.

Απ' τη στιγμή που οι Σοβιετικοί απέσυραν την υποστήριξή τους σε μερικούς εθνικούς απελευθερωτικούς αγώνες, το διεθνές κεφάλαιο επιχειρεί να ανακαταλάβει την Αφρική με στρατιωτικά μέσα και να την καταστήσει επαρχία της Νέας Τάξης Πραγμάτων.

Στη Σομαλία οι καθημερινές σφαγές από τους πολεμάρχους του ΟΗΕ και του Πενταγώνου έχουν σκοπό να σπρώξουν συγκεκριμένους αρχηγούς φυλών να συμμετάσχουν σε μια κυβέρνηση - μαριονέτα, ενώ ταυτόχρονα δίνουν ένα παράδειγμα εκφοβισμού, μιας στρατιωτικής επέμβασης οπουδήποτε στην Αφρική.

Στη Νότια Αφρική οι ίδιες δυνάμεις σκορπούν υποσχέσεις θεσμικών αλλαγών, με σκοπό να χειραγωγήσουν το κίνημα ενάντια στο Απαρτχάιντ γύρω από το Νέλσον Μαντέλα, και να το στρέψουν γύρω από ένα πυρήνα υπο-ιμπεριαλιστικής προφυλακής. Ζητούμενο για αυτούς είναι να σταθεροποιήσουν και να εντείνουν τη λεηλασία τους πάνω στο νοτιοαφρικανικό λαό και να ενσωματώσουν τη N.Αφρική στη Νέα Τάξη, σαν ένα μικρό συνεργάτη που θα επιβλέπει και θα λεηλατεί την υπόλοιπη ήπειρο.

Πάνω σε όλα αυτά ο Νέλσον Μαντέλα και οι υποστηριζόμενοι από τους Αμερικανούς "αριστερίζοντες" παιζουν ρόλους παράληλους, αφου συνεργάζονται προωθώντας το μοντέλο της ανάπτυξης ως τρόπο απελευθέρωσης, συγκρατώντας ταυτόχρονα τις ενδεχόμενες αντιδράσεις.

Ο Μαντέλα έζησε για 25 χρόνια κλεισμένος στη φυλακή, μόνο και μόνο για να χρησιμοποιήσει τη φήμη του για να δέσει το κίνημα ενάντια στο Απαρτχάιντ στο άρμα του ιμπεριαλισμού της Νέας τάξης. Οι ιμπεριαλιστές έχοντας ως φερέφωνα τους ψευδο- "αριστερίζοντες", εξέφρασαν την ευγνωμοσύνη τους απέναντι του με τη διοργάνωση εθνικών περιοδειών, απονομή βραβείων και επαίνων παγκόσμιας εμβέλειας μέσω των MME.

Ο Μαντέλα αποτελεί το απατηλό προσωπείο της διαπολαμάτευσης για τη συγκατοίκηση με το Απαρτχάιντ και τον ιμπεριαλισμό, στην οποία:

1.

Ακόμα και μετά τις προγραμματισμένες πρώτες εκλογές στις οποίες "θα επιτραπεί" στους Αφρικανούς να έχουν ψήφο, το κράτος θα το κυβερνά ένας μεταβατικός εκτελεστικός οργανισμός. Οι εκλογές θα γίνουν με κόμματα τα οποία θα συμφωνούν να βαδίζουν μαζί με αυτή τη χούντα, σχεδιασμένα να προστατεύουν τα εθνικά και πολυεθνικά συμφέροντα που διοικούσαν το καθεστώς του Απαρτχάιντ σύλληψαν τα χρόνια.

2.

Ο υπό τη προστασία τους πλέον πλούτος θα είναι η βάση της συνεχιζόμενης λευκής κυριαρχίας μέσω της ιδιοκτησίας όλων των σημαντικών και κερδοφόρων περιουσιών και τη κατοχή όλων των προνομιούχων θέσεων εργασίας.

4.

Τη στιγμή που είναι προγραμματισμένο να αφοπλιστούν και να περάσουν στη νομιμότητα οι "αντάρτικες ομάδες" των Αφρικάνων πολεμιστών της ελευθερίας, οι ματωβαμένες νοτιοαφρικανικές ένοπλες δυνάμεις και τα σώματα ασφαλείας θα παραμείνουν άθικτα κρατώντας τις καταπιεσμένες μάζες κάτω απ' τις κάνες των όπλων τους.

5.

Το σύνθημα "κάθε πολίτης και ψήφος" κάτω απ' αυτές τις συνθήκες απλά θα οδηγήσει τις μάζες σε μια μπερδεμένη πολιτική πολυπλοκότητα και θα τις συνδέσει με τη Νέα Τάξη Πραγμάτων και τις παλιές δυνάμεις του Απαρτχάιντ.

3.

Όλα τα κεφάλαια πολυεθνικής ιδιοκτησίας θα συνέχισουν να αποτελούν εγγύηση για τον έλεγχο των πόρων του εξωτερικού εμπορίου της Ν.Αφρικής από τους ίδιους ιδιοκτήτες.

6.

Η φυλετική ισότητα, άν μπορέσει να επιτευχθεί, μπορεί να εκλειφθεί από μερικούς ως παράγοντας που θα δοκανίσει το προνομιακό καθεστώς της λευκής μέσης και εργατικής τάξης, φέρνοντας κέρδη στο πολυεθνικό κεφάλαιο, απ' τη στιγμή που η επανένταξη στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και στη Διεθνή Τράπεζα θα συνεχίσει να κρατά χαμηλά και να συρρικνώνει το επόπεδο ζωής των Αφρικανών.

Ο Ντε Κλέρκ και ο Μαντέλα έπαιξαν θέατρο ανοικτά, διαχωρίζοντας τους εκλογείς τους για να πουλήσουν τελικά την ίδια συμφωνία και να εξασφαλίσουν περισσότερα ιμπεριαλιστικά κέρδη για τη Ν.Αφρική και για να καυχάται ο Ντε Κλέρκ ότι η "αναδομιμένη" Ν.Αφρική θα γίνει αποδεκτή ως μεσολαβητική κυριαρχία πάνω στην υπόλοιπη ήπειρο.

Ας μη φανεί λοιπόν παράξενο αν το 70% του προνομιούχου λευκού πληθυσμού στηρίζει τη "συνύπαρξη".

Εγώ, ο Γιάννης Καστανάρας, καταγγέλω...

Η έπαυλη μου, στο Γαλάτσι, λεηλατήθηκε.

Ήταν γύρω στις 9.30 το βράδυ, ήμουν πολύ κουρασμένος, είχα μόλις τελειώσει το μπάνιο μου, και ξαπλωμένος γυμνός στον καναπέ του σαλονιού, είχα για άλλη μια φορά την ευκαιρία να εκφράσω τον αυτοερωτισμό μου. Γι' αυτό δεν έδωσα σημασία στους πνιχτούς υπόκωφους ήχους που έμοιαζαν να πλησιάζουν. Σε κάποια φάση σταμάτησαν. Δεν είχα καν προλάβει να χρησιμοποιήσω τις χαρτοπετσέτες, όταν η πόρτα σπασμένη με κλωτσιές υποχώρησε και δέκα άτομα εισέβαλαν στο δωμάτιο μου.

-Καστανάρα, τη γάμησες, ήρθε η Villa, μου φώναξε κάποιος από την έξαλλη ομάδα των εισβολέων. Πριν προλάβω να αντιδράσω, με είχαν ακινητοποιήσει στο πάτωμα. Μου έβαλαν χειροπέδες και μου έδεσαν ένα βρεγμένο πέτσινο λουρί στο λαιμό. Μια έξαλλη φεμινίστρια, όπως μου φάνηκε, απ' αυτές τις αντισεξουαλικές με τα σπυριά, μου είπε: "Αυτό το λουρί όσο στεγνώνει θα σε πνίγει. Είναι παλιό βασανιστήριο των Απάτων. Υπάρχει τρόπος να γλυτώσεις, αν μας αποκαλύψεις τα κίνητρα σου για τη δημοσίευση της στημένης συνένευξης της "Αρνητικής Στύσης".

Εγώ, σεβόμενος την ελευθερία του Τύπου, τον πλουραλισμό, καθώς και την εκδοτική μου υπόσταση, αρνήθηκα κατηγορηματικά να πω οτιδήποτε. Τότε άρχισαν να σπάνε το δωμάτιο μου, έκαναν κομμάτια τα 1300 μπουκάλια γαλλικής σαμπάνιας, ενώ μ' ένα απ' αυτά έκοψαν τον κώλο της άμοιρης Φλιλιπινέζας οικιακής βοηθού. Στη συνέχεια, έσπασαν τ' αμάξι μου, έσπασαν τους δίσκους και πήραν μαζί τους φεύγοντας την κόκα, λέγοντας μου ότι αυτή είναι μόνο η αρχή. Καταματωμένος, σύρθηκα μέχρι την εξώπορτα, φωνάζοντας, "βοήθεια, αναρχοσταλινικοί προσπαθούν να με σκοτώσουν". Μετά από κάποια ώρα είχα ελευθερά τα χέρια μου. Διαπίστωσα ότι δυο σωματοφύλακες μου ήταν αναίσθητοι από χτυπήματα καράτε, και χαρκωμένοι από κονσέρβα Rio Mare, που είχαν αφήσει φεύγοντας οι σταλινικοί.

Οταν συνήλθα κάπως, ήπια ένα τσινάγω, έκανα ένα ντουζ κι άρχισα να κοιτάζω αν έλειπε κάτι απ' το σπίτι. Ευτυχώς, δεν άγγιξαν τα λεφτά μου. Οι καταστροφές ήταν τεράστιες. Με φρίκη διαπίστωσα ότι έλειπε η συλλογή μου με τις 1500 πορνοταινίες, που με κόπο είχα μαζέψει εδώ και χρόνια. Είχε μείνει μόνο μια σπασμένη θήκη βιντεοκασσέτας και η Τίνα Σπάθη, γυμνή, έμοιαζε να με κοιτάει λυπημένα. Ήπια και δεύτερη τσιγάρο. Κουλάρησα. Ο καλύτερος τρόπος να απαντάς σε τέτοιες φασιστικού τύπου ενέργειες είναι να ξεβρακώνεις αυτούς που κρύβονται από πίσω. Γι' αυτό το λόγο στέλνω την κασσέτα με την επίμαχη συνέντευξη στους "Πειρατές", συνοδευόμενη απ' αυτόν τον μικρό πρόλογο. Είμαι βέβαιος ότι το τεράστιο αναγνωστικό κοινό των "Πειρατών", όπως και ο ευρύτερος επαναστατικός χώρος, στον οποίο για χρόνια έχω δώσει τα πάντα, θα με δικαιώσει.

ΝΑ ΑΠΟΜΟΝΩΣΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΚΟΜΠΛΕΞΙΚΟΥΣ ΤΣΟΝΤΑΚΗΔΕΣ ΤΗΣ VILLA

**ΖΗΤΩ Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ
ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΛΕΦΤΑ,
ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΕΡΟ ΑΠ' ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΝΚΙΑ**

Γιάννης Καστανάρας

**ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΣΤΥΣΗ,
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ**

1) Κάποιοι σας κατηγορούν ότι είστε σεξιστές. Πόσο αληθινό είναι αυτό και πού οφείλεται?

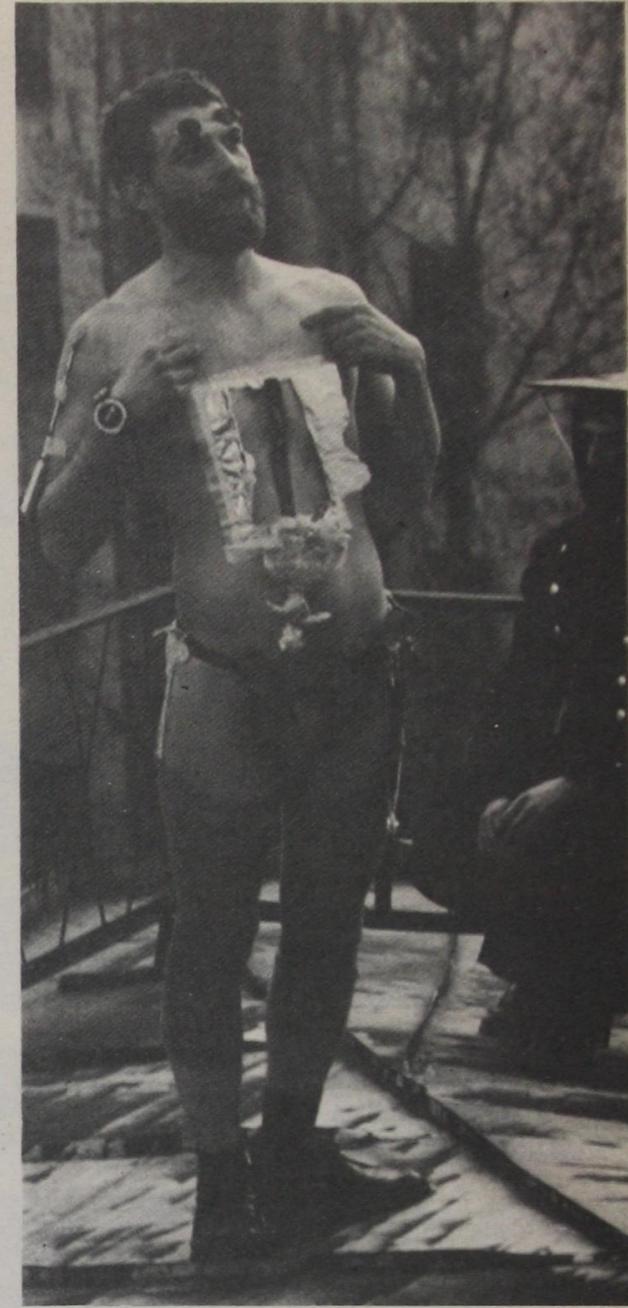
Γιάννης: Ποιός τα λέει αυτά, οι μιζέροι καταληψίες? Αν εννοούν το γεγονός του ότι είμαστε άντρες, που ξεχειλίζουν από ερωτισμό και βαρβατίλα, σεξισμό, τότε, ναι, είμαστε.

Βασίλης: Το ερωτικό ένστικτο δεν καταπιέζεται ούτε από κομπλεξικούς ούτε από υστερικές φεμινίστριες. Ναι, έχω φοβερές σεξουαλικές ορμές κι επιπλέον ένα σημαντικό προσωπικό λόγο να τις καλλιεργώ στο έπακρο. Οπως λέει και μια σοφή, ελληνική παροιμία: "Απ' την πολλή την κάβλα του, μάλλιστας η καράφα του".

2) Διακρίνω μια σγανάκτηση που εκφράζεται με αρκετά σκληρές φράσεις για συγκεκριμένους ανθρώπους. Ποιός είναι ο λόγος αυτής της έκρηξης θυμού και της μεταστροφής σας, αφού είναι γνωστό ότι το γκρουπ σας έχει δώσει παλιότερα και τώρα τον καλύτερο εαυτό του στην υπόθεση του κινήματος?

Βασίλης: Τελικά έχουμε μετανιώσει πικρά που κάποτε ήμαστε αρκετά κοντά μ' αυτά τα άτομα. Η Villa Amalias διέψευσε με το χειρότερο τρόπο τις προσδοκίες της ελληνικής ανεξάρτητης κινηματικής σκηνής. Είναι γνωστό ότι για να στηρίξουν την "επαναστασή" τους, προτιμούν να στήνουν κώλο στα αφεντικά και στο ωράριο 9-5, ενώ μπορούσαμε να βρούμε την άκρη να παίρνουν κι αυτοί οι κακομοίρηδες κανένα φράγκο για τη δουλειά τους στις συναυλίες και να περνούν, όπως εμείς, αραχτοί - τσιγάρα, γκόμενες..., δηλαδή το πολύ γνωστό τρίπτυχο του επαναστάτη: "sex, drugs and Rock'n'Roll". Αυτοί προτιμούν να ζουν στη βρωμιά και στη μιζέρια, και έχουν ξεχάσει τη λέξη αλληλεγγύη, απέναντι σε μας τους μουσικούς, που έτσι κι αλλιώς είμαστε στην ίδια φάση, τόσα χρόνια στο "χώρο". Οταν ήμουν μια βδομάδα στο νοσοκομείο, κανείς δεν ήρθε να με δει. Στις άθλιες τουαλέτες της Villa έπαθα μια βασανιστική ουρολοίμωξη, καθώς αν και είναι γνωστό ότι σαν άντρας κατουράω όρθιος, η τεράστια ψωλή μου άγγιζε τη βρωμική λεκάνη. Άλλα, αρκετά μιλήσαμε γι' αυτούς.

3) Πού χωλαίνει, κατά τη γνώμη σας, η ανεξάρτητη κινηματική ροκ σκηνή στην Ελλάδα και ποιό μπορεί να είναι το μέλλον της?

Γιάννης: Οταν χωλαίνει ένα κίνημα, χωλαίνει φυσικά και η πολιτιστική μουσική του έκφραση. Αυτά τα άτομα, αποκλεισμένα στον εαυτό τους, αναμασούν τετριμμένες "αλήθειες", αρνούνται με την καθημερινότητα τους, τη χαρά της ζωής και τις αυθεντικές Rock'n'Roll φάσεις.

4) Μπορείτε να γίνετε πιο σαφείς?

Βασίλης: Εμεις πιστεύουμε σ' αυτόν τον κόσμο του ροκ που έχει κάνει δική του την Αθήνα. Εχει αλώσει εκ των έσω όλα τα αντίστοιχα μαγαζιά, προωθώντας έναν άλλο τρόπο ζωής. Εχει βγάλει τον κόσμο στους δρόμους, έχει κατακλύσει όλες τις πλατείες, ακόμα κι αυτές που βρίσκονται μόλις δύο βήματα απ' το κάστρο του Αμερικανικού υπεριαλισμού. Εμείς, την ποιότητα μας σαν άνθρωποι, σαν τέχνη και σα μουσική, την βγάζουμε σε όσους χώρους πληρούν αυτές τις προϋποθέσεις. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι παίζουμε όπου η υποδομή καλύπτει τις προσδοκίες μας για τεχνική και μουσική αρπιότητα. Δηλαδή, μιλάμε για χώρους όπου δε συναντάς κατσαρίδες, ποντίκια, και στέγες έτοιμες να πέσουν στο κεφάλι σου, αλλά για χώρους με ήχο της τάξης των 10.000 Watt, που κλανούνε πατάτες οι σταλίνες και τα Villajmat. Τέτοιοι χώροι, δυστυχώς, στην Αθήνα είναι λίγοι, ΡΟΔΟΝ, MAD, WEST, επαγγελματικά στούντιο κ.λ.π.. Πιστεύουμε ότι για να αποτυπώσουν τα γκρουπ της επαναστατικής αντεργκράουντ σκηνής όλο τους το είναι, τέτοιες νησίδες της ροκ έκφρασης πρέπει τουλάχιστον να διπλασιαστούν.

5) Κι όσο αφορά τη δισκογραφική δουλειά, ποιά είναι η άποψη σας?

Γιάννης: Με δεδομένη την ανικανότητα των "επαναστάτων" όχι μόνο να στηρίζουν τη μουσική σκηνή, αλλά κι να κάνουν οτιδήποτε, εμείς τολμούμε να πούμε δημόσια ότι πετύχαμε μια μεγάλη νίκη. Εχουμε καταφέρει με την αξία μας κι τη σκληρή δουλειά, να γίνουμε μια σημαντική παράμετρος του ροκ στην Ελλάδα, έτσι ώστε να μη μπορούν να μας αγνοήσουν. Αυτό ήταν το πρώτο βήμα. Στη συνέχεια, επειδή διαθέτουμε νοημοσύνη πολύ πιο πάνω από το μέτριο, αλλά κυρίως γιατί παραμένουμε επαναστάτες, πιάσαμε κώτσο τις εταιρείες, που αναγκασμένες εκ των πραγμάτων, κυκλοφορούν τους δίσκους μας κι έτσι σπέρνουν στην ελληνική κοινωνία, το μόνο αυθεντικό κι αποτελεσματικό επαναστατικό λόγο. Γι'

αυτό άλλωστε, και η κριτική των σταλινικών δεν μας αγγίζει. Ο καθένας δίνει με το δικό του τρόπο τη συνεισφορά του στο κίνημα. Η επανάσταση είναι σαν τις κωλοτρυπίδες: ο καθένας έχει από μία.

6) Και μια τελευταία ερώτηση: Πιστεύετε ότι μπορείτε να τα καταφέρετε στο αρχιπέλαγος του ροκ, περνώντας μέσα από τις συμπληγάδες των σταλινικών?

Γιάννης: Ναι, ώρα να τελειώνουμε γιατί είναι κι ο Σταμάτης που ψάχνεις το κατάλληλο μπουκάλι έγινε λιώμα κι έπεσε από τη σκάλα.

Βασίλης: Δε μασάμε, κι αυτό πρέπει να γίνει καθαρό σε όλους. Εχουμε την εμπειρία, το ταλέντο και τη θέληση και κυρίως έχουμε μαζί μας όλους

εκείνους που κατακλύζουν μαγαζιά και πλατείες αντί να αυτομαστιγώνονται σε καφενεία- "στέκια" καταλήψεων.

ΣΤΟ ΡΟΔΟΝ, ΣΤΟ WEST ΚΑΙ ΣΤΗ ΜΑΒΙΛΗ, Η ΑΓΡΙΑ ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΘΑ ΒΓΕΙ ΚΑΙ Θ' ΑΝΑΤΕΙΛΕΙ

Μουσικές προτιμήσεις του γκρουπ: "Ο μακρυμάλλης" (Γ. Ζουγανέλης)

"Οι ωραίοι έχουν χρέη" (Δάντης)

"Τα τσιγάρα, τα ποτά και τα ξενύχτια" (Κυριαζής)

Αγαπημένες σειρές στην Τ.Β.: "Ο Τζέηκ κι ο χοντρός"

ελληνικές βιντεοταινίες

"τα μπακούρια"

Ετοιμάζουν καινούριο LP: "Αν ήταν το βιολί πουλί..."

την απομαγνητοφώνηση έκαναν
οι συνεργάτες των Πειρατών
Γιώργος Πύρρος
Γιώργος Μαυρίκης

FLESHDUNCE (ανθρώπινα τουβλα)

"Το μπουλούκι μας από βαμπίρ ταλέντων
έχει εισβάλει στην πόλη σου
για να σας θαμπώσουμε, να κάνουμε συμβόλαιο και να σας ξενερώσουμε
όλα αυστηρά, με τους δικούς μας όρους.

Νομίζεις ότι έχεις πολλά να πεις
Θα τ' αλλάξουμε αυτό αρκετά γρήγορα
Δεν είσαι ένα άτομο τώρα
σε κάναμε μια μαριονέτα

Οταν θα τελειώσουμε την ανάπλαση σου
δεν θα αναγνωρίζεις ούτε τη φάτσα σου
Πάντα θα υπάρχουνε φιλόδοξοι
ζωγραφισμένοι σαν πεταλούδες στην οφθαλμαπάτη της βασιλώνας μας"

Dead Kennedys

Εναδιαβάζοντας τη συνέντευξη της "Αρνητικής Στάσης" αρκετές φορές, διαπίστωσα ότι τα συναισθήματα μου είχαν αρκετά μεγάλη απόσταση από τις πρώτες εντυπώσεις.

Ναι, σίγουρα δεν ήταν κεραυνός εν αιθρία, ούτε τελικά θεωρώ απαραίτητο να φάνε τα κλωτσίδια τους, αν και δε θα είχα κανένα τρομερό υπαρξιακό πρόβλημα, στην περίπτωση που κάτι τέτοιο συνέβαινε.

Είναι γνωστό πως όταν "είσαι αλλού" (ενώ είχες πολύ διαφορετικές αφετηρίες) κι αυτό είναι απόλυτα συνειδητή επιλογή σου, κάτι δεν σου κάθεται καλά.

Ούτε καν το αυτονόητο και προφανές δικαίωμα κάποιων ανθρώπων που συγχροτούν τη συλλογικότητα μας κατάληψης, να υπερασπιστούν στην πράξη τις συνολικές επιλογές τους, που έτσι κι αλλιώς κανένας δεν σε υποχρεώνει να τις ακολουθήσεις.

Αν μη τι άλλο πάντως, οφελείς να τις σεβαστείς.

Κάτι τέτοιο όμως σε καμά περίπτωση δε συνέβη.

Εκεί ξεχινάει ένα άλλο κόλπο, μια καλά δοκιμασμένη πρακτική. Την πέφτεις σ' αυτό που σίγουρα "κάπι σου θυμάζει" με την πλέον in και καθοριστική εφεύρεση για την καθημερινότητα της ελληνικής κοινωνίας: το "χιούμορο".

Μέσα από τον γενικευμένο χαβαλέ, εκφράζονται, μετουσιώνονται, αφομοιώνονται και ευνοούνται μια σειρά από κοινωνικές ή άλλες αντιθέσεις. Η εποχή των γελωτοποιών. Υπάρχουν απλά διαβαθμίσεις ανάλογα με το σκοπό, και το πολιτιστικό επίπεδο που απευθύνονται.

Από τον "αυτοσαρκασμό" των MEDIA, μέχρι τις "έξυπνες" ατάκες των κάθε λογής σαραντάρηδων.

Από το Λάκη και τον Μητσικώστα, μέχρι το πικρό και φλεγματικό χιούμορ των συνεργατών του SEVEN-X.

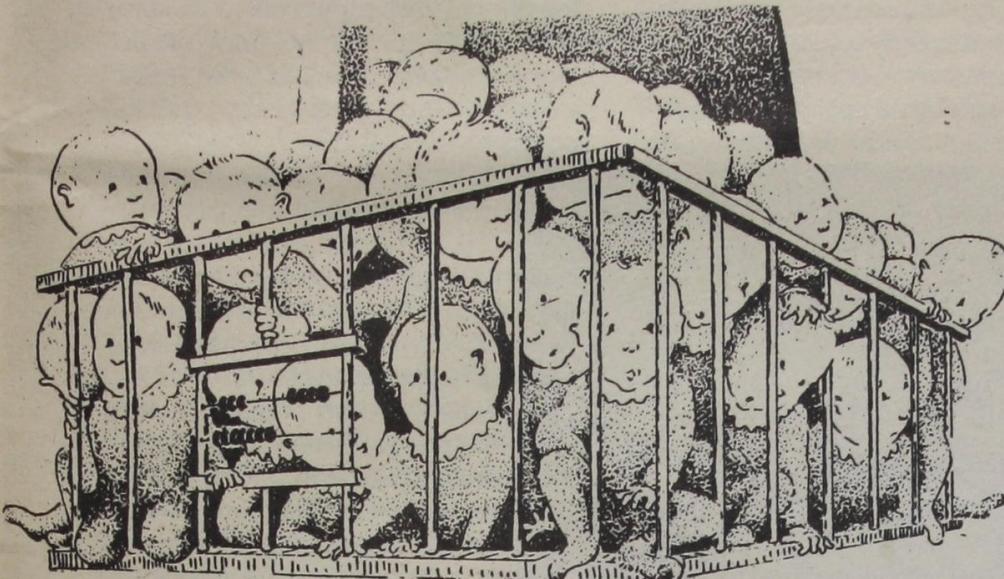
Γιατί λαπόν η ανεξάρτητη σκηνή ν' αποτελεί εξαίρεση; Αυτός ο δρόμος είναι άλλωστε ο πλέον high και εύκολος. Μόνο που, αγαπητοί φίλοι, πρέπει να σας γίνει καθαρό, πως ο εξυπνακισμός και η συγκαλυμμένη γολή με τη μορφή πλακίτσας έχει αρκετά συγκεκριμένα όρια και δεν μας ψήνετε για το αγαθό των προθέσεων σας, έτσι ώστε να υπάρχει περίπτωση να τα υπερβείτε.

Αλλωστε όπως και τα περισσότερα πράγματα, έτσι κι ο χαβαλές δεν είναι μονόδομος, μπορεί να λειτουργήσει σαν μπούμεραγκ, αλλά και σαν μα σαφέστατη προειδοποίηση.

Γιώργος Μαυρίδης

Ο ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ (ΥΠΕΡ) ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

ένα κείμενο του Murray Bookchin*,
από το καναδέζικο περιοδικό
Click It Over τ.28

Το "πληθυσμιακό πρόβλημα" μας παραπέμπει στο μύθο του Φοίνικα: αναγεννιέται από τις στάχτες του τουλάχιστον μια φορά σε κάθε γενιά και μερικές φορές ακόμη και κάθε δεκαετία. Οι προβλέψεις είναι συνήθως οι ίδιες - ότι οι άνθρωποι κατακλύζουν τη Γη σε "πρωτοφανείς" αριθμούς και καταβροχθίζουν τους πόρους της σαν ακρίδες.

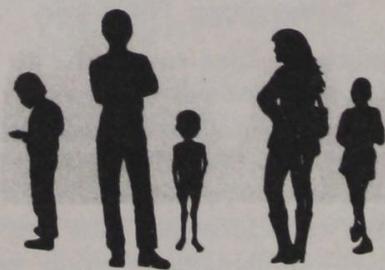
Στις ημέρες της Βιομηχανικής Επανάστασης, ένας Εγγλέζος εφημέριος, ο Τόμας Μάλθους, επινόησε τον περίφημο "νόμο του πληθυσμού", κατά τον οποίο, ενώ η παραγωγή τροφίμων αυξάνεται μόνο αριθμητικά, ο πληθυσμός μεγαλώνει ακολουθώντας γεωμετρικούς ρυθμούς. Μόνο με πολέμους, λιμούς και επιδημίες, έλεγε, μπορεί να επιτευχθεί μια ισορροπία ανάμεσα στο μέγεθος του πληθυσμού και στις παραγόμενες ποσότητες τροφής. Ο Μάλθους δεν το εννοούσε αυτό σαν ένα επιχείρημα για την προώθηση της ανθρώπινης ευημερίας: ήταν απλώς μια κυνική δικαιολογία για την απάνθρωπη δυστυχία που έπληττε τις μάζες των Εγγλέζων, προκαλούμενη από αριστοκράτες τσιφλικάδες και εκμεταλλευτές βιομηχάνους.

Συνεπής στο κυνικό πνεύμα της εποχής του, ο Μάλθους αντιτέθηκε στις προσπάθειες για την ανακούφιση της φτώχειας, επειδή αυτές θα αναιρούσαν τα όρια της "πληθυσμιακής αύξησης" με την επέκταση του ορίου ζωής των φτωχών.

Ο "νόμος" του Μάλθους, ειδωμένος υπό το πρίσμα της Δαρβίνειας θεωρίας της εξέλιξης, μετεξελίχθηκε σε "κοινωνικό Δαρβινισμό". Στη διάρκεια της επόμενης γενιάς, η θεωρία αυτή υποστηρίχθηκε σθεναρά στις Η.Π.Α. και στην Αγγλία, υποβιβάζοντας την κοινωνία σε μια "ζούγκλα", στην οποία

ένας "νόμος της επιβίωσης του ισχυρότερου" δικαιολογούσε το αχαλίνωτο πλιάτσικο του κόσμου από τους πλούσιους ή "ισχυρότερους", ενώ οι εργατικές τάξεις, οι ακτήμονες αγρότες κι οι τριτοκοσμικοί "άγριοι" κατέληγαν να λιμοκτονούν, πάνω απ' όλα γιατί ήταν "ανίσχυροι" να επιβιώσουν. Η απλησία των τραπεζιτών, των βιομηχάνων και των αποικιοκρατών της "Επίχρυσης Εποχής" στο τέλος του 19ου αιώνα, που δειπνούσαν σε χρυσά σερβίτσια, ενώ τα κουφάρια των λιμοκτονούντων συλλέγονταν τακτικά στους δρόμους των πόλεων του Δυτικού κόσμου, όλα μαρτυρούσαν ένα σκληρό ταξικό σύστημα, που επικαλείτο το "νόμο της φύσης" για να δικαιολογήσει την αφθονία που απολάμβαναν οι λιγοστοί κυρίαρχοι και την πείνα που υπέφεραν οι υπόδουλες μάζες.

Στην επόμενη μόλις γενιά, ο Μαλθουσιανισμός απέκτησε ένα φανερά ρατσιστικό χαρακτήρα. Στις αρχές της δεκαετίας του '20, όταν ο "αγγλο-σαξωνικός" ρατσισμός κορυφωνόταν στις Η.Π.Α., ενάντια στους πιο "σκουρόχρωμους" λαούς, όπως οι Ιταλοί, οι Εβραίοι και οι αποκαλούμενοι "Ανατολικοί Ευρωπαίοι", η θεωρία περι "βιολογικής κατωτερότητας" οδήγησε σε μεταναστευτικούς νόμους, ξεκάθαρα μεροληπτικούς, που ευνοούσαν τους

Βορειοευρωπαίους απέναντι σε άλλους, υποθετικά κατώτερους λαούς. Ο Μαλθουσιανισμός, με την προσθήκη

πια ενός "νέο", ώστε να φαίνεται πιο σύγχρονος, διέπνεε πέρα για πέρα αυτήν τη νομοθεσία. Ο πληθυσμός στις Η.Π.Α. έπρεπε να τεθεί υπό έλεγχο και η αμερικάνικη "πολιτιστική" (διάβαζε ρατσιστική) καθαρότητα όφειλε να διασωθεί από τον "Κίτρινο Κίνδυνο" της Ασίας ή τον "Μελαμψό Κίνδυνο" του λατινικού και του σημήτικου κόμου.

Ο Ναζισμός δεν χρειάστηκε να επινόήσει τη ρατσιστική του θεώρηση των ρωμαλέων "Αρείων", πολιορκούμενων από μελαμψούς "υπανθρώπους", ιδιαίτερα Εβραίους. Ο Χίτλερ αντελήφθη τον εαυτό του σαν τον προστάτη μιας "Βορειοευρωπαϊκής κουλτούρας" από τις "εβραικές δεισιδαιμονίες", για να χρησιμοποιήσουμε το γλαφυρό λόγο ενός φημισμένου σύγχρονου Αμερικάνου συγγραφέα - μια "πολιτιστική" εκδοχή που υπερτονίστηκε από τη φασιστική κοινωνική βιολογία. Από τη "βορειοευρωπαϊκή" οπτική γωνία του Χίτλερ, η Ευρώπη ήταν "υπερκατοικημένη" και οι εθνικές ομάδες της ηπείρου όφειλαν να περάσουν από το κόσκινο της φυλετικής τους προέλευσης, απ' όπου και οι θάλαμοι αερίου και τα κρεματόρια του Άουσβιτς, τα τάγματα θανάτου που ακολούθησαν το γερμανικό στρατό στη Ρωσία το καλοκαίρι του 1941 και η συστηματική σφαγή εκατομμυρίων ανθρώπων σε διάστημα τριών - τεσσάρων χρόνων.

Η Αναγέννηση Του Φοίνικα

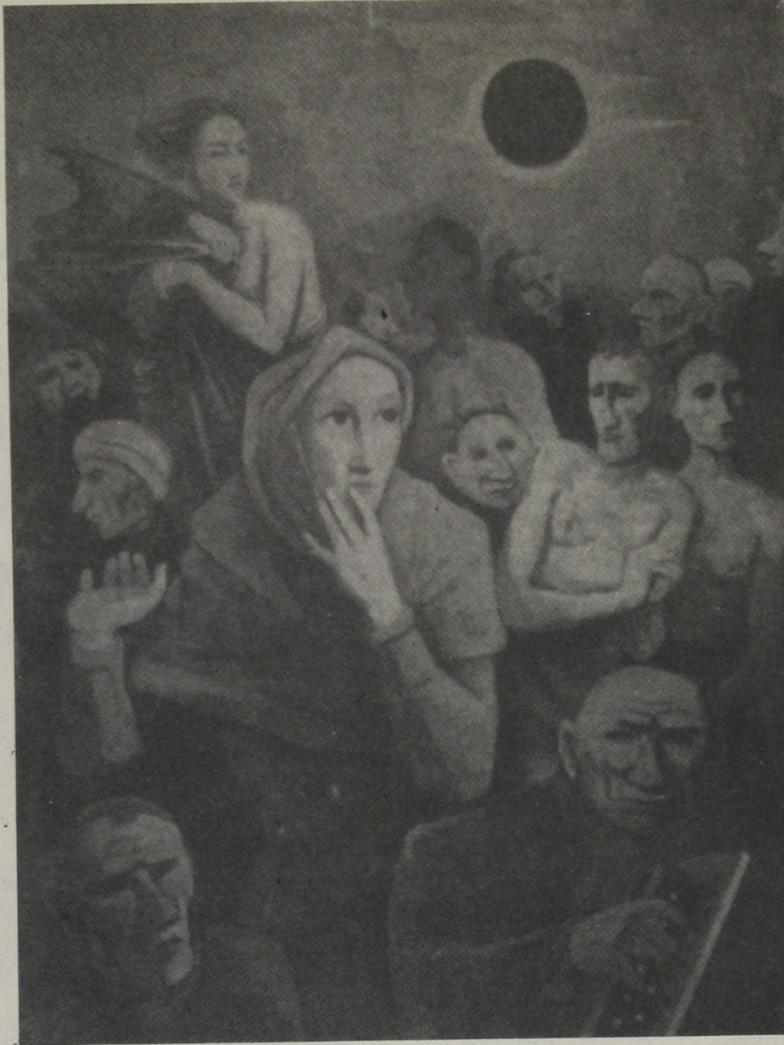
Θα περίμενε κανείς, ότι ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος και οι άσχημες παραδόσεις που τον ενέπνευσαν, θα δημιουργούσαν μια βαθύτερη αίσθηση ανθρωπιάς και μια πιο ευαίσθητη αντιμετώπιση της ζωής, τόσο της μη-ανθρώπινης όσο και της ανθρώπι-

νης.

Κρίνοντας όμως από τον τρόπο που το "πληθυσμιακό πρόβλημα" αναδύθηκε και πάλι στην επιφάνεια φαίνεται να είμαστε περισσότερο βάρβαροι από ποτέ. Στα τέλη της δεκαετίας του '40, με νωπές ακόμα τις μνήμες του πολέμου και των νεκρών του, οι "νεο-Μαλθουσιανοί" ρίχτηκαν πάλι στη δουλειά - αυτή τη φορά σχετικά με τη χρησιμοποίηση πρόσφατα ανεπιγένενων μεθόδων για την εξάλειψη της ελονοσίας και αντιβιοτικών για τον έλεγχο των θανατηφόρων μεταδοτικών ασθενειών στον Τρίτο Κόσμο. Ακόμη και επιφανείς βιολόγοι, όπως ο William Vogt, πήραν μέρος στη διαμάχη, με βιβλία και άρθρα, κατευθύνοντας τις επιθέσεις τους ενάντια στη σύγχρονη ιατρική, κατηγορώντας τη για τη διαφύλαξη της ανθρώπινης ζωής και προλέγοντας λιμούς στη Βρετανία ανάμεσα στα 1948 και τα 1978 και άμεσα επικείμενους λιμούς στη Γερμανία και στην Ιαπωνία. Η διαμάχη, που συχνά πήρε μιαν άσχημη τροπή, επισκιάστηκε από τον πόλεμο της Κορέας και την περίοδο του Αιζενχάουερ, που ακολουθήθηκαν από τη θυελλώδη περίοδο των σίετις με τα μηνύματα του ιδεαλισμού, της κοινωνικής θητείας και θαλέγαμε (γιατί όχι) του "ουμανισμού". Πριν όμως καν κλείσει η δεκαετία, ο νεο-Μαλθουσιανισμός αναδύθηκε και πάλι στην επιφάνεια - αυτή τη φορά με στριφνά βιβλία, που προειδοποιούσαν για μια "πληθυσμιακή βόμβα" και συνηγορούσαν για μια πολιτική στην οποία τα έθνη που προτείνονταν για την αμερικανική βοήθεια φαινόταν όλως περιέργως να βρίσκονται στην αμερικανική πλευρά του "Ψυχρού Πολέμου", ανεξάρτητα από τους ρυθμούς αύξησης του πληθυσμού τους.

Δύο δεκαετίες μετά, οι προβλέψεις πολλών νεο-Μαλθουσιανών φαντάζουν τουλάχιστο γελοίες. Μας πληροφορούσαν, και συχνά μέσω των M.M.E., ότι στα 1980, για παράδειγμα, θα χρειαζόταν η κατασκευή τεχνητών νησιών στους οποίους για να λύσουν το πρόβλημα των αυξανόμενων πληθυσμιακών πυκνοτήτων των ηπείρων. Τα αποθέματα πετρελαίου, μας βεβαίωναν με απόλυτη σιγουριά, θα εξαντλούνταν γύρω στα τέλη του αιώνα. Πόλεμοι ανάμεσα σε λιμοκτονούντες λαούς θα κατέστρεφαν τον πλανήτη, με το κάθε έθνος να προσβλέπει στην αρπαγή των κρυμμένων αποθε-

μάτων τροφίμων των άλλων. Προς το τέλος της δεκαετίας του '70, αυτή η "διαμάχη" γνώρισε μια ευπρόσδεκτη ανάπτυξη - επανήλθε όμως δριμύτερη με τον περί βιολογίας βερμπαλισμό

της οικολογίας. Σε σύγκριση με την υστερία και τις υπερβάλλουσες προβλέψεις αναλόγων "προστριβών" του παρελθόντος, ο τόνος σήμερα είναι κάπως ηπιότερος. Από κάποιες πλευρές όμως, είναι ακόμη πιο απειλητικός. Δεν αναγκαστήκαμε να μετατρέψουμε τους ωκεανούς μας σε "ακίνητη περιουσία", ούτε μείναμε από πετρέλαιο, τροφή, υλικούς πόρους - ή νεο-Μαλθουσιανούς προφήτες. Ωστόσο αποκτούμε ορισμένες άσχημες πνευματικές συνήθειες και γινόμαστε όλοι και πιο αφελείς, εξαιτίας ενός νέου είδους θρησκευτικότητας, που εμφανίζεται με το όνομα της "πνευματικότητας" (spirituality), σ' ένα νέου στυλ παγανισμό και πρωτογονισμό.

Σύγχρονες Πλάνες

Πρώτα απ' όλα, σκεφτόμαστε περισσότερο με ποσοτικούς, παρά με ποιοτικούς όρους - όλοι μιλούν για "ολότητα", "μοναδικότητα" και "αλληλοσύνδεση" με το αντίθετο την ίδια στιγμή. Για παράδειγμα, όταν μας λένε ότι το "πληθυσμιακό ζήτημα" είναι απλά "θέμα αριθμών", όπως το θέτει ένας συγγραφέας της Μηδενικής Πληθυσμιακής Αύξησης (Zero Population

Growth), τότε η ευρεία πολυπλοκότητα της πληθυσμιακής αύξησης και μείωσης περιορίζεται σ' ένα απλό παιχνίδι αριθμών, σαν τις διακυμάνσεις του χρηματιστηριακού δείκτη Dow. Τα ανθρώπινα όντα, θεωρούμενα σαν απλά ψηφία, αντιμετωπίζονται τότε σαν έντομα και ο αριθμός τους συσχετίζεται στενά με τη διαθέσιμη τροφή. Πρόκειται για μια υπερβολικά χρηματιστηριακή λογική. Η κοινωνική έρευνα διακρινόμενη από τη "Βουντού" οικολογία, που περνά στις μέρες μας με το όνομα της "Βαθειάς Οικολογίας" (deep ecology), αποκαλύπτει ότι οι άνθρωποι είναι ιδιαίτερα κοινωνικά όντα και όχι απλώς και μόνο ένα είδος θηλαστικών. Η συμπεριφορά τους εξαρτάται άμεσα από την κοινωνική τους κατάσταση (status), όπως οι άνθρωποι που ανήκουν σε ένα ιδιαίτερο γένος, ιεραρχία, ταξική ομάδα, έθνική παράδοση, κοινότητα, ιστορική εποχή ή υποστηρίζουν μια ποικιλία ιδεολογιών. Εχουν επίσης στη διάθεσή τους ισχυρές τεχνολογίες, υλικούς πόρους, επιστήμες και μια έμφυτη ικανότητα για αφαιρετική σκέψη, που τους προικίζει με μια προσαρμοστικότητα, που ελάχιστα, αγ όχι κανένα, μη ανθρώπινα όντα διαθέτουν· για να μην αναφέρουμε τη διαμόρφωση θεσμών και την ικανότητα για συστηματική ομαδική συνεργασία. Τίποτε δεν είναι περισσότερο απατηλό από τη "λογική του χρηματιστηρίου". Η άσχημη διανοητική συνήθεια να μελετάμε δημογραφικά - ή ακόμη σχετικά με τους πόρους - ζητήματα μ' ένα γραμμικό, μη-κοινωνικό και μη-ιστορικό τρόπο τείνει να εισέλθει σε όλα τα οικολογικά προβλήματα, χάρη σε ένα "βιοκεντρισμό", που εξισώνει τους ανθρώπους με μη-ανθρώπινα είδη ζωής.

Κατά δεύτερο λόγο, περιορίζοντάς μας σε μελέτες διαγραμμάτων, ιστογραμμάτων και στατιστικών πινάκων, οι νεο-Μαλθουσιανοί κυριολεκτικά καθηλώνουν την πραγματικότητα στην τωρινή της κατάσταση. Οι αριθμητικές παραθέσεις τους, δεν κατασκευάζουν κάποια νέα πραγματικότητα· απλά επεκτείνουν, στατιστική με στατιστική, αυτό που στην ουσία του είναι παλιό και δεδομένο. Είναι "φουτουριστές" στην πιο ρηχή έννοια του όρου και όχι "ουτοπιστές" με την καλή έννοια. Μας διδάσκουν να δεχόμαστε την κοινωνία, τις συμπεριφορές και τις αξίες όπως είναι και όχι όπως θα έπρεπε ή θα

μπορούσαν να είναι. Αυτή η διαδικασία μας καθηλώνει κάτω από την τυραννία του κατεστημένου και μας στερεί κάθε δυνατότητα οραματισμού μιας ριζικής αλλαγής του κόσμου. Εχω συναντήσει ελάχιστα βιβλία η άρθρα νεο-Μαλθουσιανών, που να θέτουν το ερώτημα αν θα έπρεπε να ζούμε κάτω από οποιοδήποτε είδος εγχρήματης οικονομίας, κάτω από οποιοδήποτε κρατικό σύστημα, να κινούμαστε από ωφελιμιστικές συμπεριφορές. Υπάρχουν άφθονα βιβλία και άρθρα που εξηγούν "πώς να" γίνεις ένας ηθικά υπεύθυνος τραπεζίτης, επιχειρηματίας, γαιοκτήμονας ή έμπορος όπλων. Άλλα για το αν το καπιταλιστικό (συγγνώμη!) σύστημα στο σύνολό του, είτε συντεχνειακό στη Δύση είτε γραφειοκρατικό στην Ανατολή, πρέπει να εγκαταληφθεί, αν επιθυμούμε να οδηγηθούμε σε μια οικολογική κοινωνία, αυτό σπάνια συζητείται. Χιλιάδες μπορεί να διαδηλώσουν γύρω από το ανότο σύνθημα του "Earth First!", "πίσω στην Πλειστόκενο!", αλλά ελάχιστοι εξαρτώμενοι από το νεο-Μαλθουσιανό τρόπο σκέψης θα διαδηλωναν για το πρόταγμα των Αριστερών Πρασίνων "Εμπρός για μια Οικολογική Κοινωνία".

Τέλος, η νεο-Μαλθουσιανή σκέψη προβάλλει σαν η πιο οπισθοδρομική, όταν μελετηθούν οι επιπτώσεις των αιτημάτων της. Αν ανησυχούμε σήμερα, και σωστά κάνουμε, για την καταγραφή των θυμάτων του AIDS, ποιές θα είναι οι ολοκληρωτικής φύσης συνέπειες της δημιουργίας ενός Γραφείου Πληθυσμιακού Ελέγχου, όπως κάποιοι σοφοί της Μηδενικής Πληθυσμιακής Αύξησης πρότειναν στις αρχές της δεκαετίας του '70; Φανταστείτε τις συνέπειες μιας επιβολής της κρατικής ισχύος πάνω στην αναπαραγωγή. Ιδιαίτερα, ποιές περιοχές της προσωπικής μας ζωής θα έμεναν ανέπαφες από μια βαθμιαία επέκταση της κρατικής εξουσίας πάνω στις πιο στενές και βαθειές από τις άνθρωπινες σχέσεις; Τετοιες προτάσεις, στη μία ή στην άλλη μορφή, έχουν διατυπωθεί από τους νεο-Μαλθουσιανούς σε εδάφη, που μόλις απαιτούν το διανοητικό επίπεδο εξέτασης της Στατιστικής Αναφορας των Η.Π.Α.

Οι Κοινωνικές Ρίζες της Πείνας

Η "αριθμητική" νοοτροπία, που αγνοεί το κοινωνικό πλαίσιο των δημογραφικών ζητημάτων είναι απίστευτα κοντόφθαλμη. Από την στιγμή που θα αποδεχτούμε, χωρίς καμιά σκέψη ή

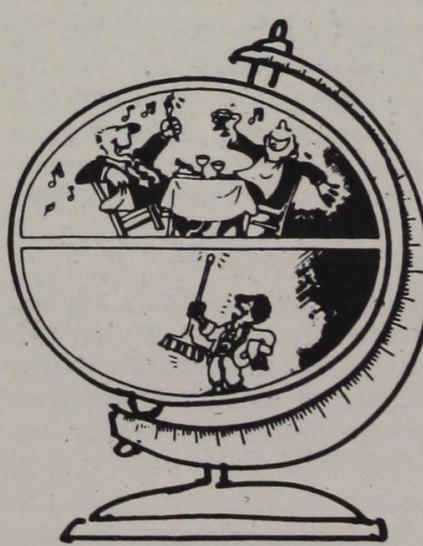
κριτική, ότι ζούμε σε μια "μεγάλωσε ή πέθανε" (grow-or-die) καπιταλιστική κοινωνία, στην οποία η συσσώρευση είναι κυριολεκτικά ένας νάμος οικονομικής επιβίωσης και ο ανταγωνισμός η "κινητήριος δύναμη" της προόδου, ο, τιδήποτε έχουμε να πούμε για τον πληθυσμό είναι στην ουσία χωρίς νόημα. Η βιόσφαιρα προφανώς κάποια στιγμή θα καταστραφεί, είτε ζουν στον πλανήτη πέντε δισεκατομμύρια, είτε πενήντα εκατομμύρια άνθρωποι.

Ανταγωνιστικές επιχειρήσεις σε μια αγορά "αλληλεξόντωσης" πρέπει να παράγουν όλο και περισσότερο αν θέλουν να διατηρήσουν την ύπαρξή τους. Πρέπει να λεηλατήσουν τη γη, να αφανίσουν τα δάση της, να εξοντώσουν κάθε μορφή άγριας ζωής, να ρυπάνουν τον αέρα της και τα νερά της, όχι επειδή οι προθέσεις τους είναι απαραίτητα κακές, παρόλο που συνήθως είναι, (απ' όπου και το παράλογο των πνεματιστικών αναζητήσεων των σύγχρονων Αμερικανών), αλλά, απλά, επειδή οφείλουν να επιβιώσουν. Μόνο μια ριζική αναδόμηση της κοινωνίας σαν ένα σύνολο, συμπεριλαμβάνοντας τις αντι-διανοητικές ευαισθησίες της, θα μπορούσε να απαλείψει αυτή τη δεσπόζουσα κοινωνική πίεση (που ελέγχει και κινεί τα πάντα) και όχι απλά και μόνο τελετουργίες, γιόγκα ή πνευματικές ομάδες, όσο αξιόλογες και αν είναι κάποιες από αυτές τις πρακτικές (συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης της ικανότητάς μας να ακούμε και της δύναμης μας να ελέγχουμε).

Αλλά το πιο αποτρόπαιο χαρακτηριστικό του νεο-Μαλθουσιανισμού είναι ο βαθμός στον οποίο μας αποτρέπει από την ενασχόληση με τις κοινω-

autά στα θύματα της πείνας περισσότερο, παρά σ' εκείνους που τους μετατρέπουν σε θύματα. Επομένως, σύμφωνα με αυτήν τη λογική, αν υπάρχει κάποιο "πληθυσμιακό πρόβλημα" και λιμός στην Αφρική, είναι οι συνηθισμένοι άνθρωποι που φέρουν την ευθύνη για αυτό με το να έχουν πάρα πολλά παιδιά ή με το να επιμένουν να ζουν περισσότερο απ' όσο πρέπει - ένα επιχείρημα που τέθηκε από το Μάλθους σχεδόν δυο αιώνες πριν και σε σχέση με τους φτωχούς της Αγγλίας. Αυτή η οπική γωνία, όχι μόνο δικαιώνει την ύπαρξη προνομίων, αλλά και προωθεί τη βαρβαρότητα και υποβιβάζει τους νεο-Μαλθουσιανούς ακόμη περισσότερο απ' όσο υποβιβάζει τα θύματα των προνομιούχων.

Και ειλικρινά, συχνά ψεύδονται. Ας θεωρήσουμε τότε ζήτημα του πληθυσμού και των προμηθειών τροφίμων με απλούς αριθμητικούς όρους και θα βρεθούμε σ' έναν άγριο φαύλο κύκλο, που δεν δικαιώνει τις νεο-Μαλθουσιανές προβλέψεις, όχι μιας δεκαετίας πριν, αλλά ούτε καν της προηγούμενης γενιάς. Τέτοια τυπικά νεο-Μαλθουσιανά σοφίσματα, όπως είναι ο καθορισμός της "κατα κεφαλήν" κατανάλωσης ατσαλιού, πετρελαίου, χαρτιού, χημικών και λοιπών αγαθών μιας χώρας με διαίρεση τής συνολικά καταναλούμενης ποσότητάς τους με τον πληθυσμό της χώρας, με τρόπο ώστε κάθε άνδρας, γυναίκα ή παιδί να θεωρείται ότι "καταναλώνει" τη μέση ποσότητα, που προκύπτει σαν αποτέλεσμα της διαίρεσης, μας δίνει μια εικόνα που είναι εξώφθαλμα λανθασμένη και χρησιμεύει σαν δικαιολογία στις ανώτερες τάξεις. Το ατσάλι που χρησιμοποιείται στην κατασκευή ενός θωρηκτού, το πετρέλαιο που κινεί ένα τανκ και το χαρτί στο οποίο τυπώνονται διαφημίσεις, δύσκολα απεικονίζουν την ανθρώπινη κατανάλωση των αγαθών. Είναι περισσότερο υλικό που καταναλώνεται από τα Πεντάγωνα όλου του κόσμου, που βοηθούν να διατηρείται σε λειτουργία μια οικονομία του τύπου "μεγάλωσε ή πέθανε" - αγαθά, θα μπορούσα να προσθέσω, που η λειτουργία τους είναι να καταστρέφουν και ο προορισμός τους να καταστραφούν. Ο κατακλυσμός τέτοιου τύπου στοιχείων, που προέρχεται από τους νεο-Μαλθουσιανούς συγγραφείς είναι κάτι περισσότερο από σκοταδιστικός: είναι αισχρός και ανήθικος. Τα παραπάνω ισχύουν και για τα εμπορικά κέντρα, που κατασκευάζονται για να μας πλημμυρίσουν με τα τοξικά "κατανα-

νικές ρίζες των οικολογικών μας προβλημάτων - ακόμη περισσότερο ο βαθμός στον οποίο αποδίδει την ευθύνη γι

* Earth First! : Αμερικανική Οικολογική οργάνωση - κίνημα, που εκδίδει το ομώνυμο έντυπο.

λωτικά αγαθά" τους και για τους, υψηλού κόστους, αυτοκινητόδρομους που συγκλίνουν σ' αυτά. Το να αγνοούμε ότι είμαστε θύματα μιας κυρίαρχης, ολοκληρωτικά αλλοτριωτικής, κοινωνικής τάξης, την οποία μόνο ελάχιστοι καταφέρνουν να ελέγχουν ή να ξεφύγουν απ' αυτή, σημαίνει ν' απονεκρώνουμε στην κυριολεξία την πολιτική ενόραση των μέσων ανθρώπων - των οποίων φυσικά οι "επιθυμίες" θεωρούνται υπεύθυνες για κάθε παρεκτροπή στις οικολογικές μας παρεκτροπές.

Στο δημογραφικό φαύλο κύκλο τα πραγματικά γεγονότα που επισημαίνονται με έμφαση από πολλούς νεο-Μαλθουσιανούς, δεν είναι λιγότερο παραπλανητικά. Στη Δύση και ιδιαίτερα σε χώρες όπως η Γερμανία, για την οποία οι νεο-Μαλθουσιανοί προφήτες του τέλους της δεκαετίας του '40 προειδοποιούσαν ότι θα αντιμετώπιζε πληθυσμιακή έκρηξη μη αντιμετωπίσματι από τις προμήθειες τροφίμων, οι ρυθμοί των γεννήσεων έπεσαν κάτω από το ρυθμό "εθνικής αντικατάστασης". Αυτό ισχύει επίσης για τη Δανία, την Αυστρία, την Ουγγαρία, στην ουσία για το μεγαλύτερο μέρος της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένων Καθολικών χωρών, όπως η Ιταλία και η Ιρλανδία, όπου οι παραδόσεις που ενεθάρρυναν τη δημιουργία μεγάλων ανδροκρατούμενων οικογενειών (με τις οποίες εξηγήθηκαν και οι υψηλοί ρυθμοί γέννησης στην Ινδία και την Κίνα) είναι ακόμη ισχυρές. Οι Η.Π.Α., για τις οποίες οι πιο υστερικοί νεο-Μαλθουσιανοί, εδώ και δυό δεκαετίες, προέβλεπαν ότι θα αναγκαζόταν να επεκταθούν σε ωκεάνιες τεχνητές νήσους, τείνουν σε μηδενικό ρυθμό πληθυσμιακής αύξησης και ίσως ήδη να έχουν φθάσει ακόμη χαμηλότερους ρυθμούς.

Ούτε οι προμήθειες τροφίμων υπεριούν της συνολικής πληθυσμιακής αύξησης. Η παραγωγή των σιτηρών αυξήθηκε κατά 12% από το 1975, καθιστώντας εφικτό ακόμη και για το Μπαγκλαντές να μειώσει δραστικά τις εισαγωγές δημητριακών. Οι αγορές της Δυτικής Ασίας πλημμυρίζουν από κινέζικο καλαμπόκι. Ακόμη και η άγονη Σαουδική Αραβία ξεπουλά τα συσσωρευμένα αποθέματά της από αλεύρι και στη Φινλανδία οι αγρότες έχουν τόσο πλεόνασμα που το χρησιμοποιούν σα ζωτροφή για τα μινκ. Η Ινδία που θεωρούταν σαν η χειρότερη περίπτωση, τριπλασίασε την παραγωγή δημητριακών μετάξυ του 1950 και του 1984. Το μεγαλύτερό της πρόβλημα σήμερα δεν είναι η αύξηση του πληθυσμού αλλά η διακίνηση των σιτηρών από περιοχές πλεονάσματος σε περιο-

χές έλλειψης (έλλειψη που ήταν ο κυριότερος λόγος πολλών Ινδικών λιμών του παρελθόντος).

Δεδομένου ότι ο Lester R. Brown του Ινστιτούτου Worldwatch χωρίζει

τον κόσμο σε "χώρες όπου η πληθυσμιακή αύξηση είναι αργή ή ανύπαρκτη και όπου το βιοτικό επίπεδο βελτιώνεται" και σε "χώρες όπου η πληθυσμιακή αύξηση είναι ταχεία και το βιοτικό επίπεδο χειροτερεύει ή απειλεί να χειροτερεύσει", κάποιος θα μπορούσε εύκολα να συμπεράνει με την απλή αντιπαράθεση των φράσεων του Brown, ότι η χειροτέρευση του βιοτικού επιπέδου οφείλεται απλά και μόνο στην αύξηση του πληθυσμού. Δεν είναι έτσι - κι αυτό φαίνεται αν μελετήσει κανείς προσεκτικά, πέρα από διάφορες άλλες πηγές, ακόμη και τα στοιχεία αυτού του ίδιου του Brown. Η σχέση μεταξύ πληθυσμιακής αύξησης και άσχημων συνθηκών ζωής οφείλεται στο Μπαγκλαντές, στην Ινδία ή στο Πακιστάν, για παράδειγμα, κυρίως στην κατανομή της ιδιοκτητης γης. Στη Νότια Ασία, γύρω στα 30 εκατομμύρια αγροτικές οικογένειες κατέχουν ελάχιστη ή καθόλου γη, ένα ποσοστό που αντιπροσωπεύει το 40% περίπου των νοικοκυριών της περιοχής. Ανάλογοι αριθμοί προκύπτουν από τα στοιχεία για την Αφρική και τη Λατινική Αμερική. Η κατανομή της γης είναι πλέον τόσο ανισομερής στον Τρίτο Κόσμο, προς όφελος των εμπορικών αγροκτημάτων και μιας χούφτας τσιφλικάδων, που δεν μπορεί πια κανείς να μιλά για πληθυσμιακό πρόβλημα, χωρίς να το συσχετίζει μ' ένα ταξικό και κοινωνικό πρόβλημα.

Θα χρειαζόνταν αρκετά άρθρα σαν κι αυτό για να διαχωρίσουμε τα μπερδεμένα νήματα, που συνυφαίνουν την πείνα με την ιδιοκτησία γης, τις προόδους στον υλικό τομέα με τη μειούμενη πληθυσμιακή αύξηση, την τεχνολογία με την παραγωγή τροφίμων, το εύθραυστο των οικογενειακών εθίμων με την ανάγκη των γυναικών να επιτύχουν πλήρη αυτοδιάθεση, τους εμφυλίους πολέμους (συχνά χρηματοδοτούμενους από δυτικούς ιμπεριαλιστές) με τους λιμούς - και το ρόλο της Διεθνούς Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου στον προγραμματισμό της καλλιέργειας ειδών διατροφής. Οι δυτικοί, μόλις πρόσφατα άρχισαν να παίρνουν μια ιδέα για το ρόλο του Δ.Ν.Τ. και της Δ.Τ. στην πρόκληση ενός ολέθριου λιμού στο Σουδάν, με τον εξαναγκασμό της χώρας να μετατρέψει τις καλλιέργειες τροφίμων σε περιοχές με πλούσιο έδαφος σε καλλιέργειες βαμβακιού.

Αυτό είναι που θα πρέπει να τονιστεί: Αν το "πληθυσμιακό ζήτημα" είναι το "τεστ του βάμματος του ηλιοτροπίου" της οικολογικής αντίληψης κάποιου, όπως ο αρχιερέας του "Earth First!", David Foreman, έχει δηλώσει, τότε πρόκειται για ένα ιδιαίτερα μπερδεμένο κουβάρι κοινωνικών νημάτων κι όχι για ένα φυλαχτό της Βουνού οικολογίας. Οι πρασινοί, οικολογικά προσανατολισμένοι άνθρωποι και ριζοσπάστες κάθε είδους, οφείλουν να ξεμπερδέψουν αυτό το κουβάρι με μια οξεία αίσθηση του κοινωνικού και όχι παιζοντας ένα παιχνίδι αριθμών με την ανθρώπινη ζωή και επιβαρύνοντας αυτήν την κοινωνική αίσθηση με πέρα για πέρα αναξιόπιστες στατιστικές υπερβολές και απολογίες συντεχνιακών συμφερόντων.

Ούτε μπορούν ανθρώπινες υπάρξεις να ανάγονται σε απλά νούμερα από δικηγόρους του νεο-Μαλθουσιανισμού, χωρίς να ανάγεται παράλληλα ένας κόσμος γεμάτος ζωή σε νούμερα-ή τουλάχιστον χωρίς να αντικαθίσταται μια γνήσια θεώρηση της ζωής, συμπεριλαμβανομένης της ανθρώπινης ζωής, από μια νέα απάνθρωπη μορφή οικο-βαρβαρότητας.

ΚΑΠΟΤΕ...

Η Δράση Ο αθλητισμός αποτελεί ένα πολύυδιάστατο κοινωνικό φαινόμενο. Οι ρίζες του χάνονται στα βάθη της αρχαιότητας, τότε που το κυνήγι κι ο πόλεμος, δραστηριότητες κρίσιμες για την επιβίωση των φυλών, τόσο σε καιρό πολέμου δύο και σε καιρό ειρήνης, απαιτούσαν ιδιαίτερες σωματικές ικανότητες και πνεύμα ετοιμότητας κι εγρήγορσης. Τα αθλητικά παιχνίδια, πέρα από την έμφυτη αγάπη κάθε ζώου για την απόδαση του παιχνιδιού, ήρθαν να καλύψουν τις ανάγκες για ψυχοσωματική προετοιμασία των εφήβων πρίν έξελιχτούν σε κυνηγούς - πολεμιστές, για διατήρηση και βελτίωση των ικανοτήτων αυτών των τελευταίων σε περιόδους ειρήνης κι ακόμη για κοινωνική συναναστροφή, για σωματική έκφραση, για έκφραση του πνεύματος συναγωνισμού ή ανταγωνισμού, για διοχέτευση του μαχητικού εντοίκου σε ειρηνικές δραστηριότητες, για εκτόνωση των συσσωρευμένων εντάσεων.

Το Θέαμα Σε μια μακρά περίοδο πατριαρχίας, η εξέλιξη του αθλητισμού από δράση σε θέαμα, για ένα μέρος του κοινωνικού συνόλου, θα πρέπει να προήλθε από την αδυναμία αυτού του μέρους, για λόγους είτε κοινωνικούς, είτε φυσικών δυνατοτήτων (γυναίκες, μικρά παιδιά, γέροι, άνθρωποι με φυσικά μειονεκτήματα), να πάρει ενεργό μέρος στις αθλητικές δραστηριότητες και από την ανάγκη του να συμμετέχει, έστω και έμμεσα, σ' ένα γεγονός υψηλής κοινωνικής σημασίας. Έτσι αυτό το - πλειοψηφικό τελικά - μέρος της κοινότητας, όντας αποκλεισμένο από τη συνολική εμπειρία της άθλησης, παίρνει τουλάχιστον ένα μερίδιο έκφρασης, συναισθηματικής συμμετοχής, παρουσίας. Σαν θεατές πια, ταυτίζονται με την πλευρά που υποστηρίζουν, αγωνιούν για την έκβαση του αγώνα, διασκεδάζουν, εκφράζονται με φωνές, πανηγυρισμούς, τραγούδια, γέλια ή γιουχαϊσματα, δίνουν τη δική τους μάχη της εξέδρας, θαυμάζουν, ειδωλοποιούν και συσπειρώνονται σε ομάδες ανάλογα με το αντικείμενο (άτομο ή ομάδα) του θαυμασμού τους.

Στο πέρασμα του χρόνου, μέχρι και τον προηγούμενο αιώνα, ο αθλητισμός αποτελεί συνήθως μια αυθεντική έκφραση της κοινωνίας (χωρίς να ξενάγει τις ρωμαϊκές αρένες και κάποιες άλλες μορφές "αθλητισμού", ταγμένες στην χειραγωγική πλογική του "άρτος και θεάματα"), στο περιθώριο της καθημερινής πάλης για την επιβίωση. Είναι μια γνήσια ψυχαγωγική δραστηριότητα, ανάλογη μ' αυτές του γηνεντιού, της τέχνης, της πνευματικής αναζήτησης, που όπες μαζί απαντούν στο αίτημα για υπέρβαση του "βασιλείου της ανάγκης" και για εξέλιξη των διαφόρων πλευρών της προσωπικότητας του ανθρώπου.

ΣΗΜΕΡΑ...

Η Δράση Στη γνήσια μορφή του σαν έκφραση του ανθρώπινου ψυχισμού, πέρα από την όποια απλοτρίωσή του στα σημερινά πολιτισμικά δεδομένα, ο αθλητισμός αποτελεί την έκφραση της παιδικότητας των ενήλικων, της ανάγκης τους για παιχνίδι, για συναναστροφή χαράς αποπλήγμαντης από ευθύνες και σκοτούρες, για ανθρώπινη επαφή υπό ίσους όρους, έξω από κοινωνικές συμβάσεις. ΙΜέσα στον αγωνιστικό χώρο οι κοινωνικοί ρόλοι και ιεραρχίες χάνονται και το μόνο που έχει σημασία είναι η ικανότητα που το παιχνίδι απαιτεί. Αυτή είναι, ίσως, η συμβολική πρόεκταν της αρχαιοελληνικής γύμνιας κατά την άσκηση, που απελευθερώνει από κάθε τι πρόσθετο κι επιπλαστο - στο παιχνίδι, όπως και στον έρωτα, η "γύμνια" ταυτίζεται με την ελευθερία, καθώς τα ρούχα συμβολίζουν καθε τι ξένο, που μας βαράνει ή που αλλοιώνει την αληθινή μας φύση. Με τον αθλητισμό χρησιμοποιούμε έναν υγιή τρόπο για να ξεφύγουμε από τη βαρεία πραγματικότητα, να καλπαρώσουμε, να πειτούργησουμε και πάλι στο επίπεδο της παρέας που συγκροτείται γύρω από τη χαρούμενη ελαφρότητα του παιχνιδιού, να συναγωνιστούμε ή ν' ανταγωνιστούμε "αναίματα".

Η στιγμή της άθλησης είναι η μαγική στιγμή, που ο σοβαροφανής ενήλικας συναντά, ανακαλύπτει κι αποδέχεται το παιδί που κρύβει μέσα του, χωρίς το φόβο της κοινωνικής κατάκρισης: μπορεί άνετα να χοροπιδίσει, να φωνάξει, να γκρινιάζει, να πανηγυρίσει, χωρίς να παρεξηγηθεί από κανέναν. Το παιχνίδι είναι πηγή ελευθερίας, αυτοέκφρασης, συντροφικότητας, αυτογνωσίας. Κι είναι δυστυχής όποιος το έχει απορρίψει, στο βαθμό του πλάχιστον που δεν έχει ανακαλύψει κάποιον άλλο τρόπο να δίνει διέξοδο στην παιδικότητά του. Γι αυτό, συνήθως, όσοι δεν αθλούνται ενεργά προσπαθούν να καλύψουν την ανάγκη τους για παιχνίδι, γινόμενοι θεατές. Απ' όπου προέρχεται και η τρομερή πρώθηση του αθλήματος σαν θέαμα, η εμπορικοποίησή του και η με κάθε τρόπο εκμετάλλευσή του από ένα σύστημα, που δεν έχει ούτε ιερό ούτε δύσιο, που ενδιαφέρεται μόνο για τη μετατροπή δύων αγγίζει σε χρυσό.

Το Θέαμα Το άθλημα τότε χάνει την πραγματική του φύση· εκφυλίζεται. Στην κοινωνία του θεάματος το βίωμα δράσης μετατρέπεται σε βίωμα θέασης· ακολουθώντας τη πλογική της εξειδίκευσης και της μετάθεσης, αντιμετωπίζουμε το παιχνίδι σαν μια ακόμη δραστηριότητα, που πρέπει να παράγει ποιονδήποτε κοινωνία. Την εναποθέτουμε πλοιόποιον στους ειδικούς κι εμείς μένουμε να παρακολουθούμε, χάνοντας έτσι τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα, που προέρχονται από την ενεργή άθληση.

Σε δεύτερο στάδιο, σαν θεατές πια, αφήνουμε το μικρόβιο της σοβαροφάνειας και της "βαρύτητας", να εισωχρίσει στο κατ' εξοχήν βασίσιμο της ανεμεπίλιας, της καλάρωσης, της ελεύθερης έκφρασης. Έτσι, αντί να παρακολουθούμε το παιχνίδι στους φυσικούς, ερασιτεχνικούς χώρους εκδήλωσής του, ακολουθώντας σαν υπνοβάτες τις προτροπές μιας γιγάντιας "βιομηχανίας", μετατρεπόμαστε σε άβουλους θεατές ενός ελεγχόμενου, κερδοθηρικού, επαγγελματικού θεάματος, που αποτελεί μιαν ακόμη όψη της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας και που - το χειρότερο από όλα - χρησιμοποιείται σα μέσο αποπροσανατολισμού, νάρκωσης και κειραγώησης των ανθρώπων.

Η σωματική ευεξία, η καλάρωση, η χαρά, η άμεση ανθρώπινη επαφή στο περιθώριο των κοινωνικών συμβάσεων, δίνουν τη θέση τους στην ειδωλοποίηση, το φανατισμό, τη θρησκευτική πατρεία και την αποβλάκωση από τα (αθλητικά) M.M.E., την παθητική παρακολούθηση, την τζογαδόρικη αγωνία, τους μωρούς πανηγυρισμούς.

Ηθικό Δίδαγμα Ας μην κάνουμε το λάθος ν' αποδώσουμε στον αθλητισμό και στο παιχνίδι την αρνητική της χυδαίας εκμετάλλευσή τους και του εκφυλισμού τους που αυτή πρωθεί. Ο αθλητισμός ξεπήδησε μέσα από το λαό, σαν φυσική του ανάγκη παιχνιδιού, ψυχαγωγίας, επικοινωνίας, βίωσης της ανέμετης χαράς της ζωής. Όπως κάθε τι άλλο όμορφο και αγνό, θυσιάστηκε στο βωμό της "εξέλιξης".

Η μόνη συνειδητοποιημένη αντίδραση είναι να αγνοήσουμε και να μποϊκοτάρουμε τον "αθλητισμό" της ντόπιας, των ειδώλων και των δισεκατομμυρίων και στη θέση του να βιώσουμε και να πρωθήσουμε τον ερασιτεχνικό αθλητισμό της παρέας και της γειτονιάς, είτε στο επίπεδο της ενεργούς άθλησης, είτε στο επίπεδο της θέασης. Να μετατρέψουμε την κοινωνία του θεάματος σε κοινωνία της δράσης.

το δικό μας "πρωτάθλημα"

T' απογεύματα της Κυριακής, ο κόσμος συνωστίζεται στα γήπεδα.

Ίσως σε μια προπτώσεια να ξεπεράσει την "παραδοσιακή" κυριακάτικη ανά, τη συνοδεύουμενη από μια αίσθηση ματαιότητας, και τη δυσφορία για το μαγγανόπηγαδό τής καθημερινότητας, που θα ξαναπάρει μπρος την επομένη.

Ίσως για να ολοκληρώσει με μια αίσθηση γιορτής και παιχνιδιού το διήμερο της ανάπαιδας.

Ίσως, απλώς, για να ξεγελάσει τη μοναξιά του, που γίνεται πιο φανερή της Κυριακές.

Όποιος και να 'ναι ο λόγος, ο κόσμος μαζεύεται στα γήπεδα' μόνο που αυτό που ήταν άλλοτε παιχνίδι και χαρά συναναστροφής για το λαό έχει κατανήσει πια μια καρικατούρα και μάλιστα ακριβοπληρωμένη.

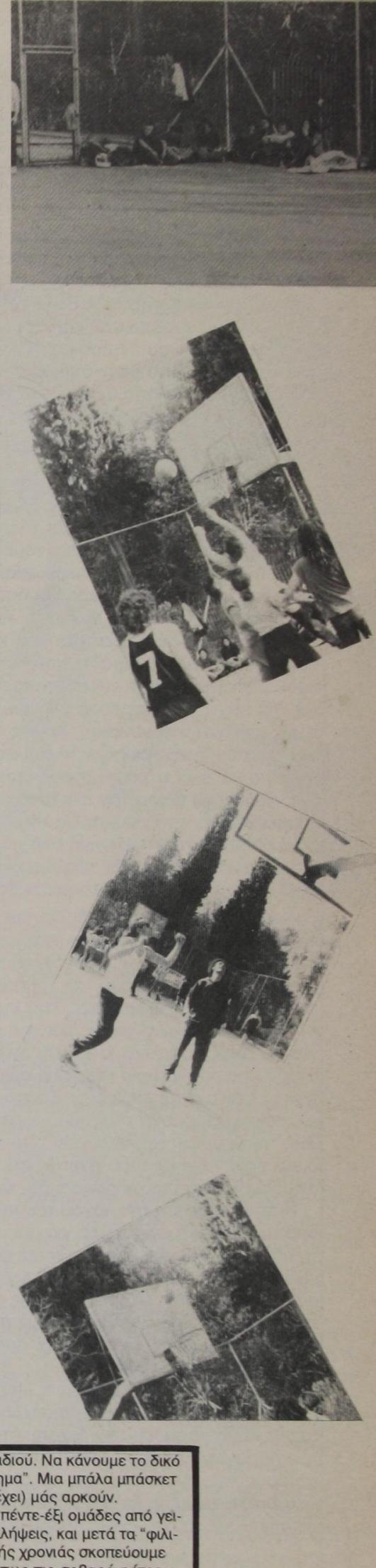
Εμείς μπορεί να έχουμε τους (διους λόγους να ξεφέγυουμε από (ή να ξανθρίσουμε;) τους εαυτούς μας τα κυριακάτικα απογεύματα. Προτυπούμε, όμως, να το κάνουμε με έναν τρόπο πιο συνειδητό, πιο άμεσο και πιο συνεπή με όσα πιστεύουμε. Λέμε λοιπόν να σταματήσουμε να 'μαστε οι κομπάρσοι και ν' αρχίσουμε να 'μαστε εμείς οι πρωταγωνι-

στές του παιχνιδιού. Να κάνουμε το δικό μας "πρωτάθλημα". Μια μπάλα μπάσκετ (και να μην βρέχει) μάς αρκούν.

Υπάρχουν ήδη πέντε-έξι ομάδες από γειτονιές και καταλήψεις, και μετά τα "φίλικά" της περσινής χρονιάς σκοπεύουμε να το δούμε κάπως πιο σοβαρά φέτος.

Είμαστε ανοιχτοί σε συμμετοχές κι άλλων ομάδων, που θα θελήσουν να μοιραστούν μαζί μας τη χαρά του παιχνιδιού. Όσοι πιστοί προσέλθετε.

Μόνο που το κρύο είναι τσουχτερό και ίσως χρειαστεί να περιμένουμε την Άνοιξη...

Σήμερα, που ανησυχητικά εύκολα βρίσκει έδαφος να ριζώσει κάθε είδους έρπουσα ή μη ρατσιστική αντίληψη, που η έννοια της αλληλεγγύης ξεχνιέται αμαχητί μπροστά στα "οφέλη" της εθελούσιας υποταγής και ρουφιανιάς, είναι πράγματι αναγκαίο να μιλάμε, να παρεμβαίνουμε και να κάνουμε πράγματα όχι μόνο πέρα, αλλά και ενάντια σ' αυτές τις λογικές και συμπεριφορές που προάγουν την ανελευθερία. Είναι επιτακτικό, όχι μόνο να προασπίζουμε τις αξίες μας αλλά και να επιτιθόμαστε στις κυρίαρχες, πρώτα απ'όλα στο πεδίο της καθημερινότητας γιατί ακριβώς εκεί γνωρίζουμε πως βρίσκεται η πρόκληση αυτού του αγώνα.

Ξέρουμε επίσης πως η ανελευθερία έχει ένα σωρό τρόπους να πλασάρεται, πως, πέρα από την ωμή βία και ανέχεια των γκέτο, για καθε σύγχρονη μητρόπολη υπάρχει και το χρυσό κλουβί των "ευκαιριών", των απαστράπτοντων αγαθών και θεαμάτων. Το καρότο είναι δέκα φορές πιο επικίνδυνο από το μαστίγια, αυτό αποδεικνύεται καθημερινά από το μεγάλο μπιμπερό της υποταγής, πην τηλεόραση, όπου το χειροκρότημα του κοινού στα πλυντήρια και στις φριτέζες ή τα ειδυλλιακά τοπία των διαφημίσεων προκαλούν δυνατότερα συναισθήματα από τη θέα των διαμελισμένων πτωμάτων της κάθε Βοσνίας.

Ενας αγώνας ενάντια στις κυρίαρχες αξίες της ομοιομορφίας και του μίσους για το διαφορετικό που εντάσσεται για μας στη σφαίρα των αυτονότων, είναι ο αγώνας ενάντια στο ρατσισμό. Στο πλαίσιο αυτού του αγώνα η δραστηριότητα και αντίστασή μας με όπλο τις δικές μας αξίες και την εφαρμογή του λόγου μας στην καθημερινότητα αποτελεί ένα στοίχημα που προέχει για μας να κερδίσουμε γιατί πρόκειται για ζήτημα πάνω απ'όλα συνείδησης.

Ξέρουμε καλά πως η ρατσιστική νοοτροπία και συμπεριφορά δεν περιορίζεται σε μια χούφτα ξυρισμένων σκατοκέφαλων, ούτε καν στις κυρίαρχες ομάδες και τάξεις αλλά είναι διάχυτη σ' ολόκληρη την κοινωνία και σε κάθε τομέα της κοινωνικής ζωής (εργασία, εκπαίδευση, διασκέδαση, κατοικία). Ένα από τα πιο βαθιά ριζωμένα και ίσως καθολικότερα πρόσωπα του ρατσισμού είναι ο ρατσισμός απέναντι στις γυναίκες. Αποτελεί μια από τις πιο επικίνδυνες μορφές εξευτελισμού και συλλογικής βίας πάνω σε κοινωνική ομάδα που υπάρχει σήμερα, αφού ελάχιστοι έχουν συνειδητοποιήσει τη σημασία και την πανταχού παρούσα εκδήλωσή του. Ο ρατσισμός απέναντι στη γυναίκα, καθώς στις δυτικές χώρες τουλαχιστον έχει απορρίψει πλέον ως μέθοδο εξάπλωσής του το μαστίγιο και έχει στραφεί σχεδόν αποκλειστικά στο καρότο, έχει κατορθώσει να πείσει τον πληθυσμό τους (των γυναικών μη εργαζομένων) για... την ανυπαρξία του, με αποτέλεσμα να ενσωματώνεται ύπουλα στην κοινωνική ζωή χωρίς να βρίσκει αντίσταση. Ο καπιταλισμός των '90s, τουλάχιστον έτσι όπως τον οραματίζονται οι όψιμοι "δημοκρατιολόγοι-εκσυγχρονιστές"

τεχνοκράτες, δημοσιογράφοι και πολιτικοί, πρωθείνει ένα μεταφεμινισμό όπου πρότυπο της αυτονομίας των γυναικών είναι η γυναίκα καριέρας ενώ απόδειξη της πολυπόθητης απελευθερωσης είναι η κατάρριψη των ταμπού της αντισύλληψης, της έκτρωσης και της σεξουαλικής ελευθερίας της γυναίκας. Για μια ακόμη, φορά το καρότο της κοινωνικής καταξίωσης και της πρόσβασης στην εξουσία χρησιμοποιείται για να αποπροσανατολίσει την καταπιεζόμενη ομάδα, ενώ η διαστρέβλωση αυτού που πραγματικά αποτελεί απελευθέρωση (με το να πλασάρεται σαν την ταύτιση με τον άντρα) ανοίγει το δρόμο για την οικειοποίηση των κυρίαρχων αξιών και την έμπρακτη εφαρμογή τους από εκατομμύρια εργατικά χέρια. Πρόκειται για την ίδια ακριβώς τακτική που προσπαθούν τώρα να εφαρμόσουν και στους μαύρους οι ΗΠΑ, παρότι για διαφορους λόγους (που σχετίζονται και με το διαφορετικό ρόλο που καλείται να παίξει η γυναίκα στη διάρθρωση της κοινωνίας) δεν έχει μέχρι στιγμής τα ίδια αποτελέσματα.

Η αποδυνάμωση του λόγου των γυναικών και η εξασφάλιση της ενσωμάτωσής τους κατ' αυτόν τον τρόπο, πέρα από τα προφανή οφέλη που για μια ακόμη φορά αποκομίζει το σύστημα, ανοίγει το δρόμο για την αδιαμαρτύρητη και συχνά ασυνείδητη αποδοχή των εξουσιαστικών και φαλλοκρατικών προτύπων που προβάλλονται κυρίως από τις διαφημίσεις και τα ΜΜΕ και τα οποία εξακολουθούν να καταδυναστεύουν τη γυναίκα παρότι και η ίδια συχνά τα υιοθετεί. Τα στερεότυπα αυτά, είτε αφορούν το σεξουαλικό ρόλο της γυναίκας είτε το ρόλο της συζύγου και μητέρας, παγίωνουν μοντέλα σχέσεων και συμπεριφορών κυριαρχικά και υποβιβαστικά που καταλήγουν να αλλοιώνουν την ομορφιά της επιθυμίας και την επιθυμία της ομορφιάς στη ζωή. Επιπλέον, όπως και κάθε ρόλος ή αξία που πρωθεί το σύστημα, δρουν ως ασφαλιστική δικλείδα για την διαιώνιση της υπάρχουσας κοινωνικής πραγματικότητας της υποταγής και της ανελευθερίας.

Η κάλπικη επινόηση της φυσιολογικότητας ρόλων και σχέσεων επιβολής όπως αυτών που αφορούν τα φύλα είναι μια επινόηση όχι μόνο προς όφελος των επιχειρήσεων που πλουτίζουν εμπορεύοντάς τες. Ακόμα κι αν το γυναικείο κορμί πάφει να αυξάνει τους τραπεζικούς λογαριασμούς των διαφημιστών, των κινηματογραφικών παραγωγών, των ιδιοκτητών ΜΜΕ ή των πορνοεισοδηματιών, οι "μηχανές παραγωγής ανθρώπινου δυναμικού" που λέγονται γυναίκες δεν θα πάψουν να αποτελούν μια ακόμα καλή ευκαιρία για τους εχθρούς της ελευθερίας για να σπείρουν ιδέες, πρότυπα, συμπεριφορές που εκλογικεύουν και αναπαράγουν την ασχήμια τους. Η κατάρριψη των κυρίαρχων ρόλων και σχέσεων που καθορίζουν σήμερα την έννοια του φύλου σημαίνει την καταστροφή αυτής της ασχήμιας και το βίωμα της ομορφιάς στο πιο αληθινό της επίπεδο: τον έρωτα!

* το παιχνίδι του φύλου ή το παιχνίδι του sex είναι ένα απ'τα πιο προσφιλή παιχνίδια του συστήματος γιατί σημαίνει σίγουρο ματ, δηλαδή μηδέν ρίσκο

. Οπως και τα άλλα παιχνίδια του συστήματος χρησιμεύει είτε στην αποχαύνωση είτε στην τόνωση του ηθικού των υπηκόων

είτε (όπως γίνεται συνήθως) και στα δυο μαζί. Μερικά απ'τα άλλα παιχνίδια είναι

το παιχνίδι του πολέμου, το παιχνίδι των ναρκωτικών, το παιχνίδι του Θεού, το παιχνίδι της τεχνολογίας.

Το χρήμα και η εξουσία δεν είναι παιχνίδια, είναι οι μονάδες μέτρησης του σκορ.

Στάση για τσιγάρα στην Ομόνοια. "Eva Camel" με τρεμάμενη φωνή, ανάμεσα σε τρείς "νταγλαράδες", που με κόβουν από πάνω μέχρι κάτω, τόσο διεισδυτικά που μου ρχεται να λιποθυμίσω. Νιώθω κι εγώ σα να κρέμομαι από μανταλάκια κι αιωρούμαι ανάμεσα στην πρωτοσέλιδη Cindy Crawford απ' το τεύχος X του "τάδε" γυναικείου ή Unisex περιοδικού και την άγνωστη Λολίτα, με τα μεγάλα βυζιά και τα ορθάνοιχτα πόδια του "ΔΑΓΚΩΣΕ ΜΕ". Δύο γυναίκες που αυτοκαθορίζονται απ' το ίδιο τους το φύλο, "πουλάνε" το ίδιο τους το φύλο.

Cindy Crawford ή Top Modelling. Ακριβές φωτογραφήσεις, management, glamour, απαστράπτοντας κόσμος και καλά ναρκωτικά, παραγωγοί, εξιδανικεύσεις. Μια γυναίκα, το πρότυπο γυναικά, η "τέλεια" γυναικά, κι εσείς οι "λοιπές" θυληκές υπάρξεις, τρέξτε να προλάβετε να καταναλώσετε ρούχα αλά Cindy, ινστιτούτα καλλονής, προγράμματα δίαιτας, γυμναστική ακόμη και σερβιτές, αυτές με τα φτερά. Η επιστήμη στο όνομα της γυναικάς και η γυναικά στο όνομα της κατανάλωσης. Άλλωστε οι πωλήσεις πάνε καλά!

Λολίτα ή "σκίσε με" ή "με πονάς και μ' αρέσει" ή οτιδήποτε δε θα λεγε ποτέ μια γυναικά, αλλά θα ήταν μια συνιστώσα της πιο ονειρικής φαντασίωσης του γνήσιου αρσενικού, που δύσκολα διακρίνει τη διαφορά ανάμεσα στο σεξ και την πολεμική ιαχή. Δεν υπάρχει σεξ χωρίς βία και πόνο, δεν υπάρχει σεξ χωρίς κατάκτηση απ' το μαχητή, δεν υπάρχει σεξ χωρίς κεντρικά αντικείμενα (φετίχ) του σώματός μας, που όχι και τόσο έντεχνα επιδεικνύουν οι Λολίτες, διπλά περιθωριοποιημένες (απ' το κοινό τους κι απ' τους κατασκευαστές τους) και καταδικασμένες - για το γρήγορο χρήμα- να υπηρετούν τη διαστροφή του κάθε φτωχονταβαζτή παραγωγού και ξεπεσμένου φωτογράφου.

Αντιλαμβάνομαι μάτια καρφωμένα στον κώλο μου και "τυχαία" αγγίγματα... Πανικός! Αρπάζω τα τσιγάρα και πλησιάζω το Γιώργο - που χαζεύει κάτι εφημερίδες - για να νιώσω ξανά ασφάλεια. Τι ντροπή όμως, εγώ που διακηρύσσω την αυτοάμυνα της γυναικάς, το δικαίωμα της να κυκλοφορεί μόνη όπου και όποτε θέλει και όλα τα συναφή, να αναζητώ ασφάλεια μ' αυτόν τον τρόπο. Μπλιάχ! Διχασμένη πρόσωπικότητα.

Ανάβουμε τσιγάρο και σχαλιάζουμε τους τίτλους των εφημερίδων, ενώ τα βήματά μας, μας οδηγούν στην πιο κοντινή κρεαταγορά. Αθηνάς, Σωκράτους...

Πλάνο εξωτερικό, νύχτα. Χαμηλός φωτισμός και σκιές. Οι μικροπωλητές, τα μαγαζάκια, τα εργάλεια, τα αρνακιά γαλάκτος και οι θορυβώδεις αγοραστές της ημέρας, έχουν αντικατασταθεί από γερασμένα κρεάτα στο ημιφως στις πόρτες βρώμικων φτωχοενοδοχείων "Ω κατηγορίας", που επιδεικνύουν το ρυπιδιασμένο τους φύλο για να το καταναλώσουν, όσα-όσο, οι πιο λούπιπεν αυτής της κοινωνίας.

Βρώμα αποχωτήριον και εκκρίσεων του ανθρωπινού κορμιδύ, ινταβάδες σε εγρήγορση, "νταλαβέρια" παντάς ειδούς και εμείς περνάμε όγκο μεσά, σα' δυό μαλάκες, φλούφληδες, τουρίστες απ' τον Άρη, χωρίς να έρουμε πού να στρέψουμε το βλέμμα μας κι αν πρέπει να το βάλουμε στα πόδια.

Αλλαγή σκηνικού. Πλάνο εξωτερικό, επίσης νύχτα. Κολωνάκι, για παγωτό λοιπόν, ή η άλλη όψη του ίδιου νομίσματος. Φώτα που αποστειρώνουν, βιτρίνες με security κι οι κούκλες απ' τις βιτρίνες ολόγυρά μας με ακριβά πετσινάκια, γραβατούλες, υφάκι, χαμογελούν, ψωνίζονται μεταξύ τους με τα προφυλακτικά στην κωλότσεπη πάντα, κι όλα είναι σ' ένα high. Fashion victims και διασημικά οχήματα, όλα βγαλμένα απ' το σενάριο κάποιας διαφήμισης.

Βουκουρεστίου και Σόλωνος. Τραβεστί και εξαντρίκ γκόμενες. Ο ινταβάς πιο "διακριτικός" στο I.X. του, δε διαλαλεί το προϊόν του, απλά το ακολουθεί με τα μάτια. Τα ίδια γερασμένα πρόσωπα καλυμένα με μπόλικο make up. Άλλωστε οι "ταρίφες" είναι πιο ακριβές και οι πέλατες έρευνες τι θέλουν.

Οπου νά 'ναι Εγμερώνει και οι αντιθέσεις αμβλύνονται. Το κοντράστ της νύχτας διαδέχεται το ενιαίο, ομοιόμορφο φως των πρώτων πρωινών ωρών και τα "εωτικά", αργά, τραβούν προς τα καταλύματά τους ή ίσως προλαβαίνουν ένα πατσά. Οι στάσεις των λεωφορείων γεμίζουν από ένα πλήθος αγουρούξηπνημένων αντρών και γυναικών, κίνηση στους δρόμους κι όλοι τρέχουν να προλάβουν να πουλήσουν ακόμη μια φορά το κορμί τους. Εξάλλου, το "μεγάλο αφεντικό" αγοράζει ανεξάρτητη φύλου. Η πόλη ανήκει στους κάθε λογής "νοικοκυραίους" και το φως τώρα κουράζει τα μάτια.

"Τι λες, ρε Γιώργο; Πάμε για καναν ύπνο;"

Η ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟ ΑΥΤΟΝΟΜΟ ΣΤΕΚΙ ΚΑΒΑΛΑΣ ΑΠΕΙΔΟΥΝΤΑΙ ΑΜΕΣΑ ΜΕ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ

Το Αυτόνομο Στέκι στην Καβάλα, σα χώρος συνεύρεσης και επικοινωνίας έχω από τα εμπορευματικά - καταναλωτικά πλαισια αλλά και σα χώρος δραστηριοποίησης αντιεξουσιαστικών ομάδων και απόμανων, λειτουργεί από το 1984.

Μέσα από τις συζητήσεις και μια πρώτη δραστηριοποίηση πάνω σε κοινωνικά ζητήματα διαμορφώθηκαν η αντιεξουσιαστική ομάδα "Είσοδος Κινδύνου" και η οικολογική ομάδα "Εναλλακτική Δράση" που συνεργάζονταν, μέχρι τη στιγμή που οι οικολόγοι αποφάσισαν να κατέβουν στις εκλογές.

Η δράση των απόμανων που συμμετείχαν στο Στέκι περιλάμβανε έντυπα (ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ, KONTRA, μπροσούρες) εκδηλώσεις (ενάντια στα ναρκωτικά, στο φασισμό, στην καταστολή, στις εκλογές, εκδηλώσεις αλληλεγγύης στους αντιρρησίες συνειδησης), καθώς και δράση σε καθημερινή βάση μέσα στην πόλη (μοιρασμα προκυρήξεων, πορείες, αφισοκολλήσεις, στήσιμο πειρατικού ραδιοφώνου για λίγες μέρες ενόψει των ευρωεκλογών του '84, κ.λ.π.) και για την πόλη (διαλυτήριο πλοίων, απεργία στη LYNDER).

Παρ' όλη την πολεμική που αναπτύχθηκε από την ασφάλεια και τον τοπικό τύπο (διώξεις συντρόφων, λασπολογία, υποτιθέμενες "έρευνες" της ασφάλειας, επιχείρηση "αρετή") το αυτόνομο στέκι αποτέλεσε πόλο έλξης για αρκετούς νέους, χώρο συσπείρωσης του ευρύτερου αναρχικού και οικολογικού χώρου, αλλά και κέντρο αντιπληροφόρησης και επικοινωνίας με ομάδες σε όλη την Ελλάδα.

Αν και το Στέκι στη μακρόχρονη πορεία του κρατιόταν βασικά από τις δύο ομάδες, στεγάζονταν και λειτουργούσαν σε αυτό οι διάφορες ομάδες που κατά καιρούς στήνονταν στο χώρο της Καβάλας. Για δύο χρόνια περίπου και μέχρι τα μέσα του '92, με το σταμάτημα της κοινωνικής παρέμβασης και της ευρύτερα πολιτικής δράσης από τις δύο οργανωμένες ομάδες, ο χαρακτήρας του Στεκιού περιορίστηκε σε χώρο συνεύρεσης κι επικοινωνίας και κέντρο αντιπληροφόρησης.

Η ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ Η ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΟΜΑΔΑ Η ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ...

Από το Σεπτέμβρη του '92 και για ένα χρόνο περίπου, το αυτόνομο στέκι αυτοδιαχειρίζεται από την (αναρχική - αντιεξουσιαστική) Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης και Αντιπληροφόρησης και χρησιμοποιείται από αυτή σα χώρος συνελεύσεων και εκδηλώσεων. Παράλληλα, -οργανωμένα πλέον- λειτουργεί και σα χώρος συνεύρεσης κι αντιπληροφόρησης γενικότερα.

Στο διάστημα αυτό και μέχρι σήμερα, μετά την αδρανοποίηση (σε σχέση με την κοινωνική δράση) το Αυτόνομο Στέκι, λειτουργεί ουσιαστικά κι απερεμβατικά.

Τον Ιούλιο του '93, σε δημόσιο μοίρασμα προκήρυξης σχετικά με την υπόθεση Μπαλάφα, σε κεντρικό σημείο της πόλης, συλλαμβάνονται 7 μέλη της Πρωτοβουλίας. Οδηγούνται, με το πρόσχημα της εξακρίβωσης, στο Αστυνομικό Τμήμα της περιοχής και μετά τον εκφοβισμό και τις συστάσεις που δέχονται αφήνονται ελεύθεροι.

Καλοκαιράκι, διακοπές και όχι μόνο:

Η Πρωτοβουλία και το Στέκι χάνουν κάποιο από το δυναμικό τους. Μετά τις πρώτες φθινοπωρινές μαζώξεις, την αυτοκριτική και την αξιολόγηση των νέων συνθηκών, η Πρωτοβουλία εξελίσσεται σε αναρχική ομάδα.

Η ομάδα χτυπιέται (για δεύτερη ουσιαστικά φορά) τον Οκτώβρη του '93. Τέσσερα άτομα συλλαμβάνονται μετά από γράψιμο

συνθημάτων και έπειτα από κάρφωμα ταξιτζή. Πέ-

ρα από τον εκφοβισμό που δέχονται, οδηγούνται στον ανακριτή και ορίζεται τακτική δικάσιμος με την κατηγορία της ρύπανσης.

Οσο μηδαμινή κι αν φαίνεται -εκ πρώτης όψεως- η κατηγορία που κάποιοι σύντροφοι θα αντιμετωπίσουν δικαστικά και αν λάβει κανείς σοβαρά υπόψη του τη φάση που έχει προηγηθεί (προσαγωγή

των 7), το όλο θέμα εντάσσεται στα πλαίσια καταστολής ενός ενεργητικού κομματιού της κοινωνίας της Καβάλας. Μιας ομάδας νέων ανθρώπων που όχι μόνο αρνείται να συμβιβαστεί, αλλά έχει και κάποια συγκροτημένη άποψη παράλληλα με τη συγκεκριμένη της δράση, σε μια επαρχιακή μεγαλούπολη όπου το επαναστατικό στοιχείο τείνει να εξαλειφθεί.

Η καταστολή επέρχεται μετά την έντονη κινητικότητα του Στεκιού και την αντιεξουσιαστική δράση της Αναρχικής Ομάδας.

Το όλο ζήτημα παλεύεται από την Αναρχική Ομάδα σαν πολιτικό, όπως και άλλωστε είναι. Εκτός του ότι υπάρχει σημαντικό πρόβλημα σε νομικό επίπεδο (στην Καβάλα δεν υπάρχει δικηγόρος που θα μπορούσε ή ακόμη θα δεχόταν να στηρίξει το θέμα πολιτικά), η καταστατική πολιτική της εξουσίας δείχνει να έχει και αποτελέσματα στο επίπεδο του εκφοβισμού και της τρομοκρατίας.

Συγκεκριμένα, αρκετός κόσμος έχει αποχωρήσει διακριτικά, είτε από την ομάδα είτε από το περιβάλλον του Στεκιού. Ταυτόχρονα, αντιμετωπίζονται και σοβαρά (ζωτικής ίσως σημασίας) οικονομικά προβλήματα και δυσκολίες.

Τη δύσκολη αυτή περίοδο που περνά η Αναρχική Ομάδα και το Στέκι στην Καβάλα, η έμπρακτη αλληλεγγύη σ' αυτόν τον αντιεξουσιαστικό, αυτοδιαχειριζόμενο χώρο και η ενίσχυση του με όποιον τρόπο μπορούμε, είναι απαραίτητη όχι μόνο για συναισθηματικούς λόγους, αλλά και γιατί η στήριξη τέτοιων προσπαθειών ενδυναμώνει εκείνες τις κοινωνικές αντιστάσεις που θέτουν σα στόχο τους τη συνολική ανατροπή της ισχύουσας κοινωνικής κατάστασης.

Το δικαστήριο έχει οριστεί για τις 26 Γενάρη, στην Καβάλα

Η διεύθυνση του Στεκιού είναι: Φιλίππου 46

Η ταχυδρομική θυρίδα της αναρχικής ομάδας :

1456, Τ.Κ. 65 110 ΚΑΒΑΛΑ

Στους καιρούς που ζούμε η αποχή από τα κοινωνικά γεγονότα επιβάλλεται στο όνομα του προσωπικού βολέματος και στη ματαιότητα κάλυψης των αναγκών μας με δικούς μας όρους. Η συμμετοχή στα κοινά έχει περιοριστεί στις εκλογικές και συνδικαλιστικές δραστηριότητες. Παρόλο που γνωρίζουμε πως τα κόμματα, η τοπική "αυτοδιοίκηση", οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και τα αφεντικά παραμερίζουν πάντα τις όποιες διαφωνίες τους, εφ' όσον τους συνδέει ο κοινός σκοπός τους: η καταπίεση όλων μας. Η κοινωνία μας συντηρητικοποιείται μέρα με τη μέρα. Στην οικογένεια, στο σχολείο, στο στρατό και με τις θρησκευτικές αντιλήψεις στο πλάι της ζωής, μας μαθαίνουν το πώς θα γίνουμε καλύτεροι υποτακτικοί. Τα ΜΜΕ προβάλλουν αυτή την πραγματικότητα της υποταγής και της παθητικότητας σαν μοναδική κι αμετάκλητη. Και δύσους δεν υποτάσσονται αναλαμβάνει να τους σώφρονίσει το κράτος μέσα στις φυλακές και στα ψυχιατρεία.

Στην πόλη της μοναξιάς και της αποξένωσης, των γκρίζων κτιρίων-τερατών που είναι σφηνωμένα στη γη και κρύβουν τον ήλιο, δεν υπάρχουν αισθήματα και σχέσεις. Υπάρχει η ψυχρή λογική πουλάω-αγοράζω, δίνω αλλά και παίρνω, δε γνωρίζω κανένα και ούτε θέλω να τον γνωρίσω ακόμη και αν μένει στο απέναντι ακριβώς διαμέρισμα κλουβί ή δίπλα στο δικό μου. Υπάρχει φόβος να μιλήσεις, να κάνεις έρωτα, να ακούσεις μουσική και να εκφραστείς ελεύθερα όποια ώρα θέλεις, λόγω των τοίχων που είναι φτιαγμένοι από τσιγαρόχαρτο και σε αναγκάζουν να υπακούς στις "ώρες κοινής ησυχίας".

Προτρέπουμε στην καταστροφή των πολυκατοικιών, όχι μόνο γιατί κρύβουν το ηλιοβασίλεμα, αλλά και γιατί μέσα τους αργοπεθαίνει καθημερινά απρόσωπη η ίδια μας η ζωή.

Εμείς, σα συλλογικότητα, θέλουμε να πολεμήσουμε όλα αυτά που καταδυναστεύουν τη ζωή μας και να ξέρουμε μαζί χωρίς σχέσεις βασισμένες στο χρήμα και στο κέρδος. Δεν είμαστε περιθωριακοί. Δε θέλουμε να απομονωθούμε σε κανένα νησί φτιάχνοντας τον δικό μας επίγειο παράδεισο. Ωστόσο, δε δεχόμαστε να πληρώνουμε ενοίκια, είτε αυτά είναι υψηλά είτε όχι, γιατί δε θέλουμε να εκχρηματιστεί η ανάγκη μας για στέγαση.

Να καταλαβουμε τα άδεια σπίτια, γιατί ουσιαστικά είναι σπίτια που ανήκουν σε δλούς μας. Σπίτια που μόνο νομικά ανήκουν σε τράπεζες, εκκλησίες, δημόσιες υπηρεσίες, και μεγαλοεπιχειρηματίες. Γιατί ουσιαστικά αυτοί τα αγοράσαν με λεφτά που έβγαλαν από τις πλάτες των εργαζομένων, από τις δικές μας πλάτες. Από λεφτά που κερδίσαν μέσω της εργασίας μας, από αυτά που παράγουμε γι' αυτούς. Ουσιαστικά λοιπόν τα άδεια σπίτια μας ανήκουν.

Προτρέπουμε τον καθένα να αντισταθεί στις πόλεις της θλίψης, στις πολυκατοικίες της επιβίωσης, αλλά συγχρόνως και της απομόνωσης, που η δόμηση τους και μόνο συντελεί στη συντριβή των όποιων ειλικρινών σχέσεων ζωής και σύμπραξης και επιβεβαιώνει το γεγονός ότι ποτέ οι άνθρωποι δεν ήταν τόσο κοντά και οι καρδιές τους τόσο μακριά. Πιστεύουμε ότι η συνολική καταστροφή των τωρινών συνθηκών ζωής μέσα στις πόλεις, θα είναι η αρχή της απελευθέρωσης του καθένα μας από τα δεσμά της συνήθειας και της παθητικότητας, θα είναι η αρχή της οικοδόμησης του κόσμου της απόλυτης ελευθερίας, της τοστητικότητας, της αυτοοργάνωσης.

Πρότεινουμε σα στάση ζωής και αξιοπρέπειας τη διεκδίκηση όλων αυτών που μας ανήκουν. Το πάθος μας για ελεύθερη ζωή να μην αφύσουμε να θαφτεί μέσα στη μοσταγγία γι' αυτά που χάθηκαν κι αυτά που θα χαθούν αλλά να απελευθερώσουμε την οργή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

-ΑΣ ΑΠΟΦΑΣΙΣΟΥΜΕ ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΝΑ ΜΙΛΗΣΟΥΜΕ

-ΑΣ ΑΠΟΦΑΣΙΣΟΥΜΕ ΤΩΡΑ ΝΑ ΠΑΛΕΨΟΥΜΕ

-ΝΑ ΑΡΝΗΘΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΡΟΛΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΞΟΥΣΙΑΣΤΗ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΞΟΥΣΙΑΖΟ-

ΜΕΝΟΥ, ΓΙΑΤΙ ΜΟΝΟ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΑΥΤΟΥΣ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΟΧΙ ΜΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΓΩΚΕΝΤΡΙΚΗ, ΑΛΛΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΠΡΟΣ ΤΟ 2000

ΤΡΕΜΕΤΕ ΚΟΥΦΑΛΕΣ!
ΚΛΕΙΣΑΜΕ ΤΙΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΙΣ ΚΙ ΕΡΧΟΜΑΣΤΕ
ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΟΙ

ΜΑΥΡΟΙ, ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΕΣ, ΑΝΑΡΧΙΚΟΙ, ΟΜΟΦΥΛΟΦΙΛΟΙ, ΑΠΟΛΥΜΕΝΟΙ,
ΤΡΕΛΛΑΜΕΝΟΙ, ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΕΝΟΙ, ΓΝΩΣΤΟΙ-ΑΓΝΩΣΤΟΙ...

ΟΙ ΕΦΙΑΛΤΕΣ ΣΑΣ

ΕΙΣΤΕ ΟΛΟΙ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ, ΑΦΕΝΤΙΚΑ, ΠΡΥΤΑΝΕΙΣ, ΜΠΑΤΣΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ,
ΣΕΚΙΟΥΡΙΤΑΔΕΣ, ΣΙΩΠΗΛΟΙ, ΦΑΣΙΣΤΕΣ, "ΠΡΩΗΝ ΑΡΙΣΤΕΡΟΙ"

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ή λιγότερο φασιστές

Ο ΣΥΓΚΑΛΥΜΜΕΝΟΣ ΦΑΣΙΣΜΟΣ

ΣΤΟΥΣ ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΤΕΣ ΑΜΗΛΕΓΓΥΗ
ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΥΣ

(ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ,
ΥΠΕΡΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ, ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ,
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ, ΕΛΛΑΔΑΡΑ,
FACE CONTROL, ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ, ΣΤΡΑΤΟΣ,
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ...)

ΑΝΑΓΚΑΖΕΤΑΙ ΚΑΠΟΤΕ ΝΑ ΒΓΕΙ
ΑΠΟ ΤΗ ΣΚΙΑ ΤΗΣ ΚΑΘΕ "ΧΡΥΣΗΣ ΑΥΓΗΣ",
ΓΙΑ ΝΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΨΕΙ 'Η ΝΑ ΕΞΙΛΕΩΘΕΙ

μηδακτικό κυκλοφόρησε την επομένη της σύλληψης των Κουβέλη-Σιέρρα
μετά την πορεία στα γραφεία της "χρυσής αυγής"
και κολλήθηκε σε κάποια σχολεία της Αθήνας